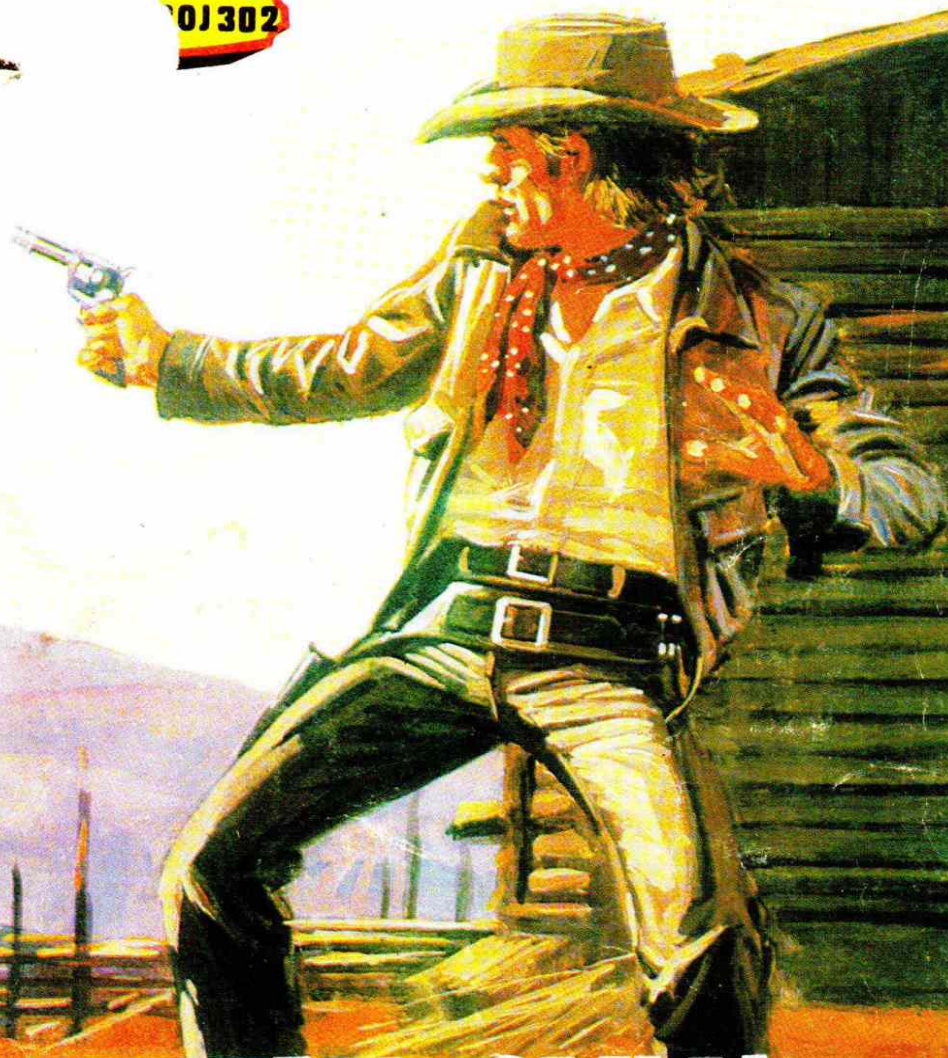

WESTERN ROMAN
LASO
CIP 001302

LEDENA OLUJA

G. F. Unger:

LEDENA OLUJA

G. F. Unger: **LEDENA OLUJA**
Naslov originala: **BLAUEIS BLIZZARD**
Copyright: Bastei – Verlag, Gustav H. Lübke,
Bergisch Gladbach
Recenzija: Dalibor Cvitan, književnik
Prijevod: Thea Gjurgjević
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije »Vjesnik« n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik SSRNH« s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Crvenokosi je upravo uvukao ruku u vreću sa zalihom hrane, kad se iza obližnjeg grma pojavio Cole Younger, nečujan kao sjena, i u začudena čovjeka uperio revolver.

— Na tjeratici piše da te treba dovesti živa ili mrtva — reče Cole Younger. — Brandone, svejedno mi je kakva ću te dovesti u Laramie. Glavno mi je da te dovedem!

Crvenokosi čovjek zastade kao ukopan.

— Hej! Jesi li šerif ili lovac na ljudske glave?!

— Lovac na ljudske glave — odvrati Cole Younger hladno i bezosjećajno.

Kratko vrijeme su se promatrali, pazeći na svaki i najmanji pokret. Cole Younger, tamnopus i nalik na Indijanca, stajao je nasuprot cvenokosu, jaku i okorjelu Clydeu Brandonu.

— Da ste htjeli, mogli ste mi pucati u leđa i tako ubiti iz zasjede — zaključio Clyde. — Kada ste me zovnuli, bio sam uvjeren da vam je u ruci kolt ili sačmarica i da ste me spremni istog trenutka ubiti.

Cole Younger kimne.

— Oduvijek postupam na svoj način i ne želim nikoga ubiti iz zasjede. Već niz godina

lovim raznovrsne razbojнике i propalice za kojima je izdana tjeratica, ali nikada ne bih niti jednoga ubio ne pruživši mu mogućnost da se obrani i iskoristi priliku. Zakon ih traži živu ili mrtvu i ja se toga držim, ali nikada nisam bio kukavica i pucao u nekoga tko nije bio u mogućnosti da se brani. Vidite, još sam živ! Ali prijedimo na stvar. Kako vam je draže da se cijela ova stvar završi? Hoćete li se predati i stići u Laramie živu ili ću vas morati odvesti mrtva?!

Govorio je mirno i gotovo tiho, ali je glas ipak odavao neumoljiva čovjeka koji je već štošta proživio i čija životna iskustva zacijelo nisu mogla biti dobra. I dalje su zamišljeno odmjeravali snage.

— Čudnoga li lovca na glave — zamišljeno će napokon Clyde Brandon. — Vjerojatno nema smisla da vam pokušam objasniti kako sam nevin?!

Cole Younger stresao je mirno i neumoljivo glavom.

— Ne. To zaista nema smisla. Sve to moći ćete ispričati sucu u Laramieju. Moja je dužnost samo da vas tamo dovedem. Ostalo me se ne tiče. Uzet ću nagradu koja je raspisana na

vašu glavu i krenuti dalje.

— Znači, želite me odvesti živu ili mrtva?

— Da. Napokon ste razumjeli!

— U zabludi ste, gospodine lovče na ljudske glave! Nećete me odvesti ni živa ni mrtva! Nikamo vi mene nećete odvesti! Shvaćete li?!

— Vidjet ćemo — mirno će Cole Younger.

Younger je i dalje nepomično gledao Brandona. Ni jedan mišić na licu nije zatitrao, samo je skupio usne koje su se izdužile u tanku crtu. Oči su mu budno sjale.

Dakle, Brandone, hoćemo li se boriti?!

Rekavši to pričekao je još točno tri sekunde i zatim pomaknuo ruku. Istog je trenutka potegao kolt. Bio je brz kao strijela, kao vuk koji nemilosrdno napada žrtvu. Ali je i Clyde Brandon bio brz. Život ga je naučio da uvijek bude oprezan. Cole Younger bio je samo djelić sekunde brži, ali nije imao sreće. Revolver nije opalio... Zašto?! Cole Younger uvijek bi pomno ispitao municiju prije nego što bi njome napunio oružje! Potegavši palcem kokot, osjetio je kako je nešto puklo. Bila je to povratna opruga udarne igle.

Kolt, dakle, nije opalio i Cole Younger osjeti bol u ramenu od Brandonova metka. Zateturao je, ali se uspio održati na nogama, začuđeno gledajući kolt koji je i dalje držao u ruci. Neko je vrijeme tako promatrao oružje i zatim ga ispustio na zemlju i pogledao Clydea Brandona.

— Imaš sreću! — procijedi i smalaksalo padne na koljena, a zatim se, licem okrenutim pre-

ma zemlji, sruši onесviješten.

Clyde Brandon duboko udahne. Nije ga namjeravao ubiti i sve mu se ovo nimalo nije svidjelo.

— Prokletstvo! — ljutito će Clyde. — Ovo mi uopće nije trebalo! Zar ću sada ponovo morati bježati?!

Prišao je onесviještenu Coleu, ne znajući je li mrtav. Podigao je njegov kolt i odmah zamijetio da je pukla opruga udarne igle. Sada mu je bilo jasno zašto Coleov kolt nije opalio. Sagnuo se nad onесviještenoga i okrenuo ga na leđa. Ogorčen zbog te nepotrebne neprilike gledao je ranjena napadača. Odjednom skoči i potrči k svom zavežljaju da u njemu nađe nešto čime bi mogao previti ranu. Vidio je, naime, da je Cole Younger živ. Namučio se da zaustavi jako krvarenje i zatim pažljivo povezao ranu. Zatim je s Coleova konja skinuo sedlo i stavio ga pod ranjenikovu glavu. Pokrivačem, što je bio pričvršćen za sedlo, pažljivo ga je pokrio i zatim odlučio krenuti svojim putem. Uzjahao je i prije odlaska još jednom prišao Coleu Youngeru koji se u međuvremenu osvijestio.

— Niste imali sreće, lovče, ali ste ostali živi! — reče Brandon na rastanku.

Coleovo je lice bilo blijedo i iscrpljeno. Izgubio je prilično krvi i to ga je oslabilo.

— Povili ste mi ranu. To je pošteno — s naporom reče Cole.

— I vi ste bili pošten, lovče! Mogli ste pucati u mene iz zasljeđe i ubiti s leđa. Netko drugi bi na vašem mjestu vjerojatno i bio tako postupio. Takvi momci ne žele ništa riskirati. Nije im važno na koji će način doći do

novčane nagrade. U tjeratici izričito stoji da se razbojnika traži živa ili mrtva, a mrtvi je zarobljenik uvijek mnogo bezopasniji od živog – zlovoljno će Clyde. – Dobro, povio sam vam ranu. Ostavio sam vam i bisagu s vodom i sada je krajnje vrijeme da odem. Ostavio sam vam i nešto svojih zaliha hrane. Neke ćete vrijeme morati ležati i zato je dobro da ste sa svime opskrbljeni. Hoće li vam konj pobjeći ili se možete osloniti na tu životinju?

– Mislim da neće pobjeći. Dosta ste učinili za mene. Nemajte se više brinuti.

Pogledao ga je zlovoljno i lice mu se zgrči od boli. Zatim se pokuša uspraviti i nastavi:

– Spasili ste me, ali to ništa ne mijenja na stvari. Kad ozdravim, ponovo ću vas slijediti. Ja sam Cole Younger, a vi ste Brandone, budala. Zašto ste mi pomogli? Jesam li vas išta molio?! Jednog ću vas dana ponovo pronaći i ne vjerujem da ćete mi ponovo uspjeti pobjeći. Morali ste me ubiti!

– Da, imate pravo. Možda sam vas i morao ubiti... Čuo sam već o vama. Vidjevši vas, odmah sam pomislio da biste mogli uistinu biti Cole Younger, zloglasni lovac na ljudske glave. Ali ja nisam ubojica i još vam jednom ponavljam da sam nevin. A sada odlazim. Nadam se da se nećemo tako skoro sresti.

Potegao je uzde i htio otići, ali se predomislio i zastao trenutak. Prezirno je pogledao ranjena Colea i nagnuo se iz sedla prema njemu.

– Poštujem ljude koji zastupaju zakon i progone razbojnike. To je njihova dužnost. Mora-

ju to činiti iako im nije lako. Netko mora stajati na strani zakona i održavati mir i red, ali vas i ljude vašeg kova prezirem. Vi ste zli i pohlepni. Lovite i progonite ljude samo zato da zaradite novac.

***

Clyde Brandon jahao je na sjever. Prošle je večeri našao dobro sklonište i tamo odlučio provesti noć. Konj se odmorio i sada je lako krenuo dalje, na sjever, Bozemanovim putem. Pošao je tom poznatom stazom kojom su prolazila tolika kola i goveda. Često je nailazio na kosture životinja i grobove. Bozemanov put koji vodi prema Montani bio je poznat po krvavim pričama koje su svaki dan postajale sve strašnije. Put je vodio kroz indijansko područje i bilo je to jedno od najopasnijih poprišta sukoba bijelaca i Indijanaca. Clyde Brandon oprezno je prelazio to područje, budno pazeći na svaki pokret. Odjednom zastane upozoren nekom čudnom slutnjom koju ni sam nije znao protumačiti.

Priroda kao da je zanijemila. Vjetar koji mu je do sada lagano puhao u leđa odjednom je prestao, visoka trava koja je rasla uz put, više nije šuštalala. Ni jedna travčica nije se pomicala. Konj je zadrhtao, naćulio uši i začuđeno gledao prema sjeveru kao da osjeća približavanje opasnosti. Clyde Brandon skine stari crni šešir i rukom obriše čelo.

– Što je to sada? – upita se začuđeno.

Konj je zarzao i počeo se propinjati. Umirivši konja, Clyde primijeti da se trava ponovo počela ljuljati, ali ovaj put u su-

protnu smjeru. Vjetar mu više nije dolazio s leđa već sprijeda. Trava se prvo uzbibala u daljini, a zatim je primijetio kako mu se njezino ljuljanje primiće, dok nije osjetio nalet ledenog vjetra.

— Dakle tako — zaključio je Brandon.

Morao se nagnuti jer je vjetar postao tako silan da ga je gotovo izbacio iz sedla. Sve što se našlo na njegovu putu, vjetar je uništavao ledenom snagom.

— Sjeverni ledeni vjetar — pomisli Brandon.

U daljini ugleda tamni zid sivih oblaka u kojem su poigravale munje, i koji se neopisivom brzinom približavao Bozemanovu putu. Vjetar je na trenutak utihnuo, ali za tren oka naišao je novi val, još ledeniji i jači od prvoga. Znoj koji je do malo prije vlažio Brandonovo tijelo, gotovo se sledio. Čovjek s toliko iskustva, koliko ga je imao Clyde Brandon, znao je da je sve to samo šala prema onome što će uslijediti. Sve je to tek nagovještavalo pravu zloglasnu ledenu oluju koja se očito spuštala s planina. Znao je da nije posrijedi samo ledeni vjetar, već prava ledena oluja koju su Indijanci nazivali »Ledeno božanstvo«. Shvativši to, povukao je uzde konja i što je brže mogao odjahao prema zapadu. Znao je da mora što prije pronaći bilo kakav zaklon, neku pećinu u kojoj bi se mogao skloniti.

Ubrzo je ugledao manju pećinu i u njenoj okolini dovoljno drva kojim je odlučio u pećini zapaliti vatru i tako se grijati za vrijeme oluje. Tko zna koliko bi dana moglo potrajati to nevrijeme. Upravo htjede sjahati, kad primijeti kako se nešto kreće

među drvećem. Bio je to veliki grizli koji je također tražio zaklon pred nevremenom. Clyde Brandon osjeti kako ga oblijeva znoj od muke. Znao je da će konj podivljati čim ugleda medvjeda i da stoga mora odmah nešto poduzeti. Medvjed se još nije ni snašao, ugledavši čovjeka koji mu je stajao nasuprot, a Clyde je već pucao u nj, precizno i brzo kao i uvijek. Pogodena životinja je zaurkala i nasrnula na Clydea, želeći se po svaku cijenu boriti ali ga je on već i po drugi put pogodio. No, koliko je god Clydeova »vinchesterka« bila dobra i precizna, medvjed je ipak bio vrlo snažna životinja i nije ga se moglo samo tako svladati. Brandon je morao još jednom pucati. Ovaj put uspio je svladati zvijer koja mu se već opasno približila. Prije nego što je počeo pucati sjahao je i pustio konja da se skloni. Iz sedla mu pogoci ne bi bili precizni, jer bi se konj toliko uznemirio da ne bi mogao mirno nišani. Sada je medvjed ležao mrtav pred Clydeovim nogama i konj se polagano približio gospodaru.

— Uspjeli smo! Stari moj, uspjeli smo! — reče Clyde Brandon potapšavši svoga starog druga.

Prihvatio je konja za uzde i odveo ga do pećine. Sjetio se Colea Youngera kako ranjen i nemoćan leži tamo gdje ga je ostavio. Ako mu ne pomogne, uskoro će ga ubiti nadolazeća oluja. Znao je da Coleu ne preostaje ni najmanja mogućnost da preživi, ako ostane tamo ležati. Oduvijek je bio pošten i nije mogao samo tako postupiti protiv svojih principa. Odlučio je da se vrati i pomogne ranje-

nu Coleu. Clyde Brandon bio je uvijek pošten i čovječan.

II

Nakon ponovne nesvjestice izazvane bolom Cole Younger se polako osvješćivao. Život ga je naučio da svladava bol i da prkosi zloj sudbini. Otvorivši oči, shvati da nije sâm. Oko njega je čučalo nekoliko Indijanaca, začuđeno ga promatrajući.

– Dobro došli – reče Cole Younger što je ljubaznije mogao.

– Hrabar si, stranče – reče jedan od Indijanaca.

– Osim toga si i ljubazan.

– Hvala – s naporom će Cole.

Dobro je poznavao Apache, Comanche i Siouxe i znao da s njima nema šale. Znao je da ga namjeravaju ubiti i grčevito je razmišljao što da poduzme.

– Sviđaš nam se – nastavi Indijanac. – Ostavit ćemo ti konja i oružje kako bi na konju i dobro naoružan mogao ući u carstvo duša. Žao nam je, ali se nadam da shvaćaš da te moramo ubiti jer su naši narodi zaraćeni. Ne smijemo te ostaviti na životu.

– Samo izvolite – podrugljivo će Cole, prilično dobro znajući njihov jezik i odlučivši da pokuša djelovati na njih riječima. – Možete biti ponosni ako me ubijete. Ja sam za vas pravi ratni trofej. Nije važno što sam ranjen i što se ne mogu braniti. Hrabrost je ubiti čovjeka kakav sam ja – zaključio ironično.

Indijanci su se zamislili na njegove riječi i zlovoljno ga promatrali.

– Ja sam Napaka Kesela – reče govornik. – Ovo ovdje su

He-Luta i Mato-Si. Mi smo poglavice i svaki bi te od nas mogao ubiti i onda kada bi ti bio zdrav i mogao se boriti s nama.

– Nisam baš u to uvjeren. Mislim da bih ja vas pobijedio, i to golim rukama.

Sada je Cole Younger znao s kime govori. Bila su to trojica najpoznatijih poglavica toga područja. Napaka Kesela bio je poznat još pod imenom American Horse, He-Luta zvao se još Red Horn, a Mato-Sija – Žuti Medvjed. Indijanci su se zamislili nad onim što su upravo čuli i American-Horse pozove mladog Indijanca koji se sve to vrijeme držao po strani.

– Hakada! – poviče Napaka Kesela zvan American Horse.

Taj mladi Indijanac bio je još premlad da bi imao neko posebno ime pa su ga zvali Hakada, što u prijevodu znači »Najmladi Sin«.

– Hakada, to je nešto za tebe!

Mladi se ratnik približio Coleu i nožem u ruci kleknuo pokraj njega. Neko ga je vrijeme promatrao, a zatim odlučno ustao i spustio nož.

– Ne želim ubiti čovjeka koji se ne može boriti. To bi bila nečasna pobjeda – reče ponosno.

American Horse kimne potvrdno.

– Hakada, po ovome ćeš dobiti ime. Ti si čovjek koji ne ubija bespomoćne i po toj ćemo te vrlini nazvati!

Cole Younger sve je to promatrao, sumnjajući da će se živ izvući iz ove nezgodne situacije, kad odjednom primijeti da su svi Indijanci protrnuli i okrenuli glave prema sjeveru.

– Vanijetula! – poviče American Horse.

Younger je prilično dobro ra-

zumio njihov jezik, a sada je već i sâm, osjetivši ledeni vjetar, shvatio o čemu je riječ.

— Hopo! — poviče American Horse i ubrzo su svi Indijanci uzjahali konje i bili spremni za polazak. — Nije potrebno da te ubijemo — reče American Horse. Zaspao ćeš pokriven debelim bijelim pokrivačem i nikada se više nećeš probuditi na ovome svijetu.

Cole Younger je znao što ga čeka bude li zaista snježne mećave koja se osjećala u zraku. Indijanci su već krenuli žureći se da što prije pronadu prikladno sklonište. Cole je znao da mu nema spasa. Mećava će ga uskoro prekriti gustim snijegom, a on neće imati snage da se bilo kamo skloni. Preslab je da se osovi na noge, a kamoli da se bori protiv mećave. Konj mu se približio i oprezno ga gurnuo njuškom. Kao da mu je želio reći da je krajnje vrijeme da odu.

— Hajde, momče, nemoj me više čekati. Moraš otići i skloniti se. Sada se moramo rastati — reče žalosno Cole Younger. — Potraži Indijance. Oni će dobro postupati s tobom i pobrinut će se da ne nazebeš.

— Ne može! Još će nam biti potreban — poviče netko.

Bio je to Clyde Brandon koji se upravo vratio po ranjena Colea.

***

Za vrijeme prijevoza Cole Younger se ponovo onesvjestio. Došavši k sebi, vidio je da se nalazi u pećini. Ležao je u blizini vatre, malo podalje ugledao je svoga i Clydeova konja. Osjećao se nemoćnim i spoznao da će trebati još mnogo vreme-

na dok se oporavi i skupi snage. Vani je zavijao vjetar i Cole je pretpostavljao da je već nahrupila zloglasna snježna mećava. Da ga Clyde Brandon nije doveo u ovu pećinu, vjerojatno ne bi preživio.

Pred pećinom se stvorio ledeni zid. Snijeg je bio zacijelo visok najmanje nekoliko metara.

— Ovdje nije tako loše — reče netko.

Cole Younger okrene glavu i ugleda Clydea Brandona. Lice mu je bilo plavo i ogrebano, ozlijeđeno jakom tučom koja je padala dok su išli prema pećini.

— Izgledam li i ja tako? — upita Cole.

— Izgledaš. Dobro nas je izubijala tuča koja je naišla prije mećave. Ali smo dobro prošli. Moglo je biti gore. Sva sreća da se moj konj sjećao puta i on nas je doveo natrag do ove pećine. Kad smo krenuli s mjesta gdje si ležao, počeo je još jači vjetar i odjednom se na nas sručila tuča. Za trenutak sam bio zaglušen urlanjem vjetra i gotovo ništa nisam vidio. Mislio sam da nikada nećemo stići ovamo. Već sam jahao kroz mnoge mećave, ali tako što još nikada nisam doživio. Dakle, možeš zahvaliti mome konju, a ne meni. On nas je obojicu spasio.

Clyde Brandon je ustao i otišao nešto srediti oko stvari, a Cole je ostao neko vrijeme sam i nepomičan, pokriven toplim pokrivačem. Rana ga je boljela i stezala, a lice gorjelo. Nije znao otkuda mu tolika snaga da izdrži jaku bol.

Vani je zacijelo sve bilo smznuto, ali je u pećini bilo sasvim ugodno. Otvor je bio zatrpan ledom i snijegom. Vatra koja je gorjela ipak je donekle za-

grijavala pećinu, a dim koji se stvarao izlazio je kroz pukotine i tako nije smetao.

* * *

Cole Younger shvatio je što je sve Brandon morao poduzeti da ga živa dovede ovamo. Brandon mu je rekao da ga je konj sam doveo ovamo i da je od iznemoglosti pao iz sedla pred ulazom u pećinu. Izmoren i gotovo u polusvijesti očito je imao čvrstu i nesvakidašnju volju i snagu kada se uspio podići, potražiti ulaz u pećinu i unijeti sve stvari i ranjena Colea na sigurno mjesto. U pećini je gorjela vatra. To znači da je skupio i drva kako bi mogao potpaliti i održavati vatru. Pred ulaz je očito postavio kamenje da snijeg ne bi padao unutra i da bi se zadržao na kamenju, stvarajući tako zaštitni zid.

— Spasio me — zlovoljno pomisli Cole Younger. — Ja sam ga progonio i želio ubiti, a on me spasio. Kada je moj kolt zatajio, nije dalje pucao i nije me ubio. Povio mi je ranu i otišao. Shvativši da ću umrijeti nemoćan da se sâm suprostavim snježnoj mećavi, vratio se da me spasi i skloni na sigurno mjesto. Kakav je to čovjek? — pitao se Cole.

Cole Younger bio je postiden i nije mu bilo lagodno šta ga je spasio čovjek koga je progonio i želio uhvatiti. Nije li ga mogao spasiti netko drugi?! Toliko je bio zlovoljan da se nije mogao veseliti što je ostao živ. Ali Cole Younger nije uvijek bio takav. Nekada je to bio veseo mladić koji je volio ljude i život. Ali jednoga se dana sve promijenilo. Clyde Brandon mu se ponovo približio i kleknuo pokraj njega,

držeći u ruci lončić iz kojeg se pušilo.

— To je juha. Pratila me sreća i ubio sam grizlija koji me, čini se, nije namjeravao pustiti da se sklonim u pećinu. To je juha od medvjedih šapa. Stavio sam unutra i malo mesa. Moraš se nečim okrijepiti. Žao mi je, ali piletinu ti ne mogu ponuditi. Ovo je sve što za sada imamo. Nije loše. Kušaj, lovče.

— Zovem se Cole Younger — promrmlja Cole. — Nemoj me neprestano nazivati lovцем! Ja te nisam molio da me ovamo dovedeš, zar ne?!

— Ne. Ali ja te i nisam spasio radi tebe već sebe radi. Možda sam te spasio i zato što sam te pogodio kada sâm nisi mogao pucati jer ti je zatajio kolt. Pojede ovu juhu. Nadam se da ćeš ozdraviti i skupiti nove snage. Vjerojatno namjeravaš jednoga dana ponovo krenuti u lov na ljudske glave.

Podbočio mu je glavu sedlom i zatim ga počeo hraniti. Cole Younger imao je dobar apetit, a juha koju je Brandon pripremio nije bila loša. Kad ga je nahranio, Brandon je ustao i smiješeći se pogledao Colea.

— Što znači Cole? — upita.

— Otac me nazvao Columbus — reče zlovoljno Cole Younger.

— Columbus Younger! — poviše Brandon.

Na trenutak je zastao i zatim se počeo grohotom smijati. Trešao se od smijeha i jedva je supio govoriti.

— Co ... Co ... Columbus — smijući će Brandon. — Pa taj je čovjek otkrio Ameriku! Ja sam spasio čovjeka koji je otkrio Ameriku!

— Prestani! Indijanci su bili ljubazniji od tebe. Nisu mi se to-

liko rugali kao ti.

— Indijanci?! — upita Brandon i u istom se trenutku uozbilji. — Gdje? Kada?

— Posjetili su me prije nego što si se ti pojavio. Napaka Kessela, zvan American Horse, Red Horn i Žuti Medvjed. Zacijelo su se i oni sklinili tu negdje u blizini. Smatrali su da me nije potrebno ubiti jer će me ionako mećava zauvijek prekriti bijelim pokrivačem. Ostavili su me na miru i otišli. A ti mi nedaš mira! Doveo si me ovamo samo zato da bi me mogao podbadati! Kada ozdravim pokazat ću ti da...

Cole Younger nije više mogao govoriti. Previše se uzrujao, a i svladala ga je vrućica. Za Clydea Brandona počela je nova borba. Više nije trebalo da se bori s mećavom već sa smrću za život čovjeka koji je ležao pred njim.

III

Sedmoga dana mećava je ješnjavala, a i Cole Younger ponovo je otvorio oči. Kao da je mećava povlačeći se odnijela sa sobom i Coleovu vrućicu. Probudio se i osjećao mnogo bolje, ali je trebalo neko vrijeme da se prisjeti svega što se dogodilo prije nego što je zaspao u bunilu skrhan iznemoglošću. Dodirnuvši rukom lice, ustanovi da mu je brada prilično narasla i po tome zaključivši da vjerojatno dulje vrijeme nije bio pri svijesti, ali ga je pri najmanjoj kretnji oblijevao hladan znoj i morao je odustati.

Prišao mu je Clyde Brandon i kleknuo pokraj njega. Cole

primijeti da je i Clydeova brada prilično duga.

— Nekoliko sam puta pomislio — reče Clyde — da si mrtav, Columbase, ali hrabar si, momče. Ustrajno se boriš za život. To mi se sviđa. Hoćeš li malo medvjede juhe? Naše zalihe brašna, graha i kukuruza dao sam konjima. Nisam ih mogao pustiti da izgladne. Znaš, ne sviđa im se medvjede meso...

Pogledali su se, a iz očiju im je iskriilo prijateljstvo koje će svaki dan biti sve čvršće. Nasmiјаše se kao da se već odavno poznaju. Proteklih dana nisu razgovarali, pa nije još bilo prilike za bolje upoznavanje, ali neka ih je privlačna sila zbližila, sprijateljila.

— Kad ne bi bilo ničega drugog, pojeo bih i juhu starog tvora — nasmiješi se Cole.

Bio je slab, ali je, okrijepivši se toplom juhom, skupio malo snage i činilo mu se da se bolje osjeća. Otprilike prije šest godina bio je isto tako teško ranjen i morao se boriti sa smrću. Znao je taj mukotrpan i dugotrajan put do ozdravljenja. Bio je siguran da će ozdraviti.

— Hvala — reče, ispraznivši tanjur.

Clyde ustane i pride izlazu iz pećine.

— Vani puše južni vjetar — reče Clyde. — Snijeg se topi i rijeke su već zacijelo silno nabujale. Moram sada pogledati naše konje.

Htio je prići konjima koji su bili u dnu pećine, ali ga Cole pozove, mahnuvši rukom, i Clyde mu se ponovo približi.

— Bio sam budala — počeo Cole. — Bio sam krvoločna zvijer koja je gonila ljude kako bi se domogla novca raspisana na

njihove glave. Vjerujem ti, Clyde, da si nevin. Na tvoju je glavu još raspisana nagrada, ali ja sam uvjeren da nisi kriv. Ne vjerujem da si ubojica.

Clyde naglo ustane i glas mu je zazvučao hladno i gotovo očajno.

— To što mi ti vjeruješ, Cole, ništa ne mijenja na cijeloj stvari. To mi, na žalost, ne može pomoći. Sve dok mi ne bude omogućeno dokazati da nisam kriv, ljudi poput tebe progonit će me i ubiti prvom prilikom. Uvijek će postojati ljudi koji su spremni za tri tisuće dolara ... Ne želim te više vrijedati, Cole. Znam kakav je bio tvoj životni put. U bunilu si mnogo toga pričao i sada znam što te prije šest godina natjeralo da postaneš čovjek kakav si sada. Ljudska opakost te natjerala da postaneš lovac na ljudske glave. Možda bih i ja postupio tako na tvome mjestu.

Clyde Brandon se okrene i ode konjima. Obje životinje bile su izgladnjele i slabe. Clyde ih izvede na zrak. Cole Younger, još slab i iscrpljen, ponovo je zaspao.

* * *

Cole se probudio tek navečer. U pećini je gorjela vatra i plameni su se jezici poigravali na stijenama pećine. Cole osjeti miris pečenog bizonova mesa. Uskoro zatim Clyde donese tanjur s pečenim mesom i Cole je jeo s mnogo većim tekom.

— Cijela je zemlja pod vodom — reče Clyde. — Snijeg se tako brzo topi da voda ne može istom brzinom otjecati. Konji su ipak pronašli nešto malo trave neprekrivene vodom, a mene je pratila sreća i našao sam neko-

liko bizona. Čak ni te, inače toliko otporne životinje, nisu uspjele izdržati strašnu snježnu oluju. Smrznule su se, nemoćne da pronađu zaklon. Jedi, stari moj. Još tri dana, a onda će biti krajnje vrijeme da krenemo dalje.

Cole Younger je kimnuo glavom. Nakon jela popušio je cigaretu i sad se već mnogo bolje osjećao. Sklopio je oči i tako ležao neko vrijeme. Čuo je kako Clyde priprema sebi ležaj i kako zatim i on, pomalo umoran i iscrpljen, uzdahnuvši liježe. Cole otvori oči i pogleda novog prijatelja. U odsjaju vatre vidio je Clydovo lice.

— Clyde! Znači, poznata ti je moja priča?!

— Da ... — odvrati Clyde Brandon. — U bunilu si neprestano pričao. Govorio si, doduše, nesuvislo i nerazgovijetno, ali sam ono bitno ipak shvatio. — Što si shvatio? — upita Cole.

— Prije šest godina imao si ranč i mladu ženu koju si volio. Bio si sretan. Žena je čekala prvo dijete. Željeli ste sina. Jednoga dana pojavio se neki stranac. Ranjen, pao je s konja pred vašom kućom. Pomogao si mu i odlučio da ga zadržiš dok ne ozdravi. Oduvijek si bez razmišljanja pomogao ljudima u nevolji, vjerujući u ljudsko poštenje. Stranac vam je rekao da su ga ranili Indijanci, ali je to bila laž. Taj je čovjek bio običan razbojnik koji je, našavši u vas utočište, uspio pobjeći potjeri. Kod vas je ozdravio, ali vam je zahvalio na svoj način.

Clyde Brandon zašuti, ogorčen sudbinom Colea Youngera.

— Da, tako je to bilo — reče Cole. — Zahvalio nam je, uni-

štivši svu našu sreću i sve što sam ikada posjedovao i volio. Bio je to pravi divlji vuk koji se prikrivao sve dok nije ozdravio i zatim pokazao svoju pravu ćud. Te sam godine prodao svoje prvo stado goveda i novac sam još imao u kući. Tim sam novcem mogao ženi i budućoj djeci osigurati ugodan život. Namjeravao sam proširiti ranč, zaposliti dva pomoćnika i ... Da, toliko sam toga želio, a svi su se moji snovi odjednom rasplinuli, nestali zauvijek. Nadao sam se da će Ginger roditi sina. Toliko sam želio sina kojeg bih naučio svemu što sam i ja znao. Mislio sam da ćemo biti sretni, da ... Taj sam dan otišao u obližnje mjesto. Trebalo je nabaviti neke stvari. Vrativši se, našao sam ženu na umoru ... Ta prokleta zvijer uzela je svu našu uštedevinu. Moja ga je žena zatekla pri krađi i htjela ga spriječiti, ali on ju je srušio na zemlju, a zatim nestao s naša najbolja dva konja ... Od zaprepastenja i straha moja je žena rodila prije vremena i tako je naš sin došao mjesec dana prerano na svijet. Dijete je bilo mrtvo. Cijelo to vrijeme žena mi je bila sama, bez ičije pomoći. Onaj je razbojnik nestao i ostavio je u najtežim mukama. Umrla je u mome naručju. Pokopao sam i nju i dijete, a zatim krenuo u potjeru za razbojnikom. Devet dana kasnije pronašao sam ga, ali nisam ga uspio svladati. Još sam bio premlad i previše neiskusn. Bile su mi samo dvadeset i tri godine. Prišavši mu uperena revolvera, on je ipak bio brži. Već se ionako proslavio kao revolveraš.

Cole Younger zastao je neko vrijeme izmoren pričanjem, a i

potresen sjećanjem na prošlost koja je od njega učinila čovjeka kakav je danas. Da nije bilo tog razbojnika, danas bi živio na ranču sa svojom obitelji ... Ali život se često poigrava s nama i mnogo toga bude drugačije nego što smo htjeli i očekivali.

— Pucao je brže i pogodio me — nastavi Cole. — Mislio je da sam mrtav. Ostavio me da ležim i otišao. Neki su me ljudi pronašli i pobrinuli se za mene. Više od pola godine ležao sam prikovan uz krevet, ali sam se uspio oporaviti. Nakon toga vratio sam se na ranč, prodao ga, kupio dobar kolt, pušku i municiju i krenuo ponovo u potragu za čovjekom koji je ubio moju ženu i dijete. U nekoj skrivenoj dolini vježbao sam pola godine kako bih postao što vještiji u rukovanju oružjem. Odlučio sam slijediti razbojnike na čije su glave raspisane tjeralice, ali cijelo sam vrijeme, zapravo, tražio samo jednog čovjeka: crvenokosog razbojnika bez jednog prednjeg zuba, kriva nosa i koji pomalo hramlje na lijevu nogu. Tražio sam čovjeka čije su oči različite boje i koji se tada, boraveći na mome ranču, nazivao Jim Slater. Do sada mu još nisam uspio naići na trag. Nisam našao njega, ali sam zato uspio uhvatiti mnoge druge hulje koje su činile takva zlodjela kao i taj Slater. Da, gonio sam ih kao divlje zvijeri, želeći se svima osvetiti za ono što je jedan razbojnik meni učinio. Ali jednog ću dana pronaći i Slatera. Osjećam i znam da ću ga pronaći. Sve je samo pitanje vremena — reče Cole i završi priču.

Neko su vrijeme šutjeli. Kada se Cole smirio, začudio se da

Clyde ništa nije rekao na sve što mu je malo prije ispričao.

— Čovjek crvene kose, bez prednjeg zuba... kriva nosa... hramlje na lijevu nogu? — uzbuđeno je ponavljao Clyde, s prekidima, kao da želi zatomiti uzbuđenje. — Jim Slater?! Poznajem ga! Dobro ga poznajem... Kosa mu je crvena kao i moja. Visok je poput mene i jedno mu je oko plavo a drugo žuto. Znam ga!

Da je Cole Younger bio zdrav, zacijelo bi sada naglo ustao i počeo skakati od zadovoljstva. Ranjen i iscrpljen uspio je samo podići glavu. Oči mu zasjaše od uzbuđenja.

— Gdje ga mogu pronaći?! Gdje?! Reci!

— Sudbina se često poigrava ljudima, ali ponekad joj zahvaljujemo i ugodna iznenađenja — nasmiješi se Clyde. — Vidiš, sudbina je htjela da tvoj kolt zataji i ja ostanem živ. Ista je ta sudbina mene primorala da te spasim od snježne oluje i tako nas neko vrijeme prikovala jednog uz drugog i, isprva protiv naše volje, sprijateljila nas. Omogućila nam je da porazgovaramo kao ljudi i spoznamo da je nepotrebno da se mrzimo. Vidiš, to je sudbina! Columbase, mi tražimo istog čovjeka. I ja tražim Jima Slatera. Tražim njega i bježim pred zakonom koji je u zabludi i progoni mene, misleći da sam ja čovjek koji je počinio tolika zlodjela. A sve je to djelo čovjeka koga ti tražiš. Shvaćaš li?! Ne želim platiti za sve ono što je skrivio taj Slater, samo zato što sam mu sličan. Ne želim da me progone i da cijeli život moram bježati, nemogućan da dokažem svoju nevinost. Ako mi pode za rukom da

uhvatim Slatera, možda ću moći dokazati da je sve ono za što mene okrivljuju, skrivio on.

Clyde Brandon ustane s ležaja, prošeće pećinom i zatim zastane kraj Colea. Sagnuo se do prijatelja i nastavio:

— Sada ćeš čuti moju priču. Istinita je kao i tvoja i ista toliko strašna. Dobro načuli uši da ti nešto ne promakne.

Cole Younger ležao je nepomičan i nijem nestrpljivo očekujući što će mu ispričati novi drug. Život se tako često poigrava ljudima i tko zna kakva je životna priča Clydea Brandona! Sada je znao da je zahvalan snježnoj oluji što ih je primorala da neko vrijeme provedu zajedno i tako se sprijatelje. Ogorčeni revolveraš, lovac na ljudske glave, i čovjek koga progone kao ubojicu, sada su pronašli zajednički jezik i odlučili ubuduće pomagati jedan drugome.

— U Wichiti sam imao mali ranč konja — započe Clyde. — Jedne večeri posjetila su me tri neznanca. Jedan je od njih bio teško ranjen. Njegovi su ga drugovi željeli ostaviti u mene i nabaviti odmoredne konje. Bježali su pred potjerom i konji su im već bili izmoreni. Naravno, nije mi se svidjelo to što žele od mene i odlučio sam im se suprotstaviti. Zaboravio sam pripaziti na ranjenika koji je očito bio dovoljno pri svijesti da puca u mene i tako sam ubrzo bio svladan. Onesvijestio sam se. Kad sam se ponovo osvijestio, ležao sam na krevetu. I razbojnici su još bili tu. U međuvremenu je stigla potjera i opkolila kuću. Dva su razbojnika pucala kroz prozor, a ranjenik koji je ležao do mene ispričao mi je o čemu

je riječ. Razbojnici su opljačkali banku u Wichiti i u bijegu bili napadnuti. Branili su se pucnjavom i kasnije sam saznao da su nekoliko ljudi ranili i jednu ženu čak ubili. Ranjeni razbojnik mi je ispričao da ih je pri napadu na banku bilo četvoro, ali da se četvrti prošle noći odvojio. Ranjenik bijaše ogorčen zbog postupka nekadašnjeg druga. Zorno mi ga je opisao i čak mi rekao kako se zove. Na kraju je rekao, ako ih uhvate, ni u kojem slučaju se neće živiti iz svega ovoga izvući, jer je taj Jim Slater neprestano kao lud pucao oko sebe u nemoćne ljude koji su se zatekli na ulici dok su bježali iz banke. Ranjenik nikako nije mogao shvatiti kako ih je Slater mogao ostaviti na cjedilu i nestati. Sa sobom je odrđio i vreću s novcem i razbojnik je bio sada već uvjeren da će ih prevariti, da ih je zapravo već izigrao. Istaknuo je kako mi je o svemu tome govorio samo zato da bih ja to mogao ispričati šerifu, ako ih uhapsu. Nije želio da Slater pobjegne zakonu. Ranjeni je razbojnik umro razočaran i ogorčen a ja sam se ponovo onesvijestio. Prije toga sam još pomislio kako je Slater crvenokos poput mene i da će možda biti teško dokazati da ja nisam razbojnik koga traže. Ako uđu u moju kuću, naći će me s ostalim razbojnicima. Obuzet tim mučnim mislima, onesvijestio sam se i probudio u kolima kojima su me ljudi iz potjere vozili u Wichiti. Kad sam ozdravio odveli su me pred suca kome sam ispričao sve što sam znao, iako sve to nije zvučalo najuvjerljivije. Nitko mi nije vjerovao i očevici su se zakleli da sam ja bez sumnje čovjek koji je

ludački pucao oko sebe, bježeći iz banke. Pet očevidaca zaklelo se da sam to sigurno ja. Sve što sam ispričao, smatrali su da je laž i nitko me više nije htio slušati. U tom sam dijelu zemlje bio nov i nitko me još nije poznavao. Ranč sam kupio nedavno i tako još nisam stekao znanje. Osudili su me na smrt, ali sam stjecajem okolnosti uspio pobjeći. Od toga dana za mnim je raspisana tjeralica. Zato i moram bezuvjetno pronaći tog Jima Slatera. Idem na sjever jer sam našao da je negdje u Montani ili da namjerava možda prijeći granicu i otići u Kanadu. Čovjek koji želi da ga se zaboravi nema drugog izbora. Najbolje je da nestane. Zato je i odabrao ovaj put koji vodi kroz indijansku zemlju, jer ovdje u kraju Siouxa nema zakona. U Montani vjerojatno nitko nije čuo za Jima Slatera ili Clydea Brandona. To je za mene povoljno jer ću ga tako moći nesmetano tražiti. Krenuo je s vrećom punom novca i zacijelo nešto namjerava poduzeti s tim novcem. Pripada onoj vrsti ljudi koji neprestano nešto smjeraju i nikada ne mogu mirovati. Kada bude dovoljno daleko na sjeveru, uvjeren sam da se više neće toliko truditi da izbriše svaki svoj trag. Mislit će da ga više nitko ne progoni. Cole, progonimo istog čovjeka. Shvaćaš li?! Sudbina nas je združila da zajednički pronademo tog razbojnika.

Clyde Brandon je zašutio, uzbuđen sjećanjima na događaje koji su promijenili cijeli njegov život. Oba su čovjeka šutjela. Nije bilo potrebno da išta govore. Shvatili su da će odsad jahati zajedno.

IV

Tri tjedna kasnije, 27. listopada 1868, Cole Younger i Clyde Brandon stigli su u Powder-River, jednu od mnogobrojnih utvrda koje je vojska sagradila uzduž cijelog Bozemanova puta.

Sjahali su, odveli konje u staju i potražili smještaj. Malo kasnije sjedili su za stolom i čekali jelo. Bili su gladni i jedva su dočekali da nešto pojedu.

— Vjerojatno sada imam pet kilograma više — nasmije se Cole pri posljednjem zalogaju.

— Sada se već mnogo bolje osjećam. Što se mene tiče, sutra već možemo krenuti dalje.

— Čekaj dok legneš, prijatelju, spavat ćeš najmanje dvadeset sati i nitko te neće moći probuditi — smijao se Brandon. — Ja ću ranije ustati, odvesti konje da ih potkuju, nabaviti potrebne zalihe hrane i sve ostalo što nam je potrebno. Moram doznati što se okolo priča.

Clyde Brandon je ustao i u taj tren ugledao djevojku koja se pojavila na ulaznim vratima. Zastala je trenutak, a zatim odlučno krenula prema dvojici prijatelja. Zaustavila se pokraj Brandona i odlučno ga pogledala.

— Čula sam da ste došli putem koji vodi iz Laramieja — reče.

Clyde Brandon potvrdno kimne i pogleda djevojku. Crte lica bile su joj pravilne, nos malen, a plave su joj oči zaplašeno svjetlucale. Clydeu su se svidjela njezina usta. Uopće, djevojka se isticala nekom osobenošću. Plava kosa prelijevala se u tisuću boja. Clyde Brandon primijeti da je već predugo gleda i htje-

de skrenuti pogled. Već prilično dugo nije vidio ni djevojku ili ženu, a kamoli tako lijepu. Možda je bila i udata?!

— Da, gospodo, dolazimo iz Laramieja — odgovori.

Djevojka se još više uznemirila.

— Jeste li putem sreli stado? — upita. — Ne mogu vjerovati da niste naišli na stado! Zovem se Yester Garradine. Moj brat i jedanaestoro njegovih jahača trebali su već odavno stići s prilično velikim stadom. Znete li nešto o njima? — zaplašeno će Yester Garradine.

Clyde Brandon se zamisli. Nije bilo lako samo tako reći što su vidjeli. Ispruži ruku i reče:

— Sjednite, gospodo!

Yester Garradine vidjela je u Clydeovu pogledu da nešto nije u redu. Problijedjela je i pomislila da će se svakog trenutka srušiti. Je li moguće da se njezinu bratu nešto dogodilo? Ovi su se ljudi vladali tajanstveno. Cole Younger skoči i htjede je pridržati, ali je već sjela i pogledala ih očajno i ogorčeno.

— Vidjevši vaša lica, sve mi je jasno — reče. — Molim vas...

— Samo polako, gospodice — reče Cole. — Prvo nam recite kakav žig nose vaša goveda.

— Veliko slovo »G« unutar četverokuta — reče djevojka treperavim glasom.

Cole i Clyde se pogledaše, ali prije nego što su uspjeli išta reći, otvorila su se vrata i na ulazu se pojavio oficir. Visok, svijetle kose, u konjičkoj uniformi, dugim se koracima brzo približio stolu za kojim su sjedili Yester Garradine, Cole i Clyde. Njegovo je lice odavalo nemišlosrdna i odlučna čovjeka.

— Čujem da vas je ova dama

nešto upitala. Odgovorite!

— Naravno — odvrati Cole Younger. — Ledena oluja za-
bravila je stado, šezdesetak ki-
lometara odavde na jednoj od
zaravni. I govedima su ostali ta-
mo zatečeni i svi jahači.

— Ne! — očajno poviče dje-
vojka.

— Na žalost, nema sumnje da
je to stado o kojem ste nas pita-
li. Sva goveda imala su žig u
obliku velikog slova »G«. Gove-
da su, naravno, pokušala pobje-
ći prema jugu, ali ih je oluja
ubrzo dostigla i nije im bilo
spasa. Nitko se nije uspio sklo-
niti — reče Brandon.

Glas mu je bio tih i gotovo
očajan. Nije bilo lako nekome
saopćiti takvu vijest.

— A moj brat i njegovi jaha-
či?! — upita djevojka.

— Pokušali su od nekoliko
kola načiniti zaklon.

Snijeg i led su ga prekrili i is-
pod tog snježnog pokrivača bilo
im je, bez sumnje, prilično to-
plo. Vjerojatno su imali i dovolj-
no hrane, ali kad se oluja stiša-
la i kad su konačno mogli izići
iz svog zaklona, dočekali su ih
Indijanci... Pokopali smo ih...

Djevojka je nemoćno pognula
glavu i prekrila lice rukama.

— Znači ... mrtvi su ... svi ...
— promuća.

— Zašto niste odmah nakon
dolaska prijavili našoj komandi
sve što ste vidjeli? — upita ofi-
cir.

— Naravno da bismo došli
sve prijaviti, ali morali smo se
najprije odmoriti i pojesti nešto.
Zar ne vidite kako izgledamo?!

Brandon pogleda djevojku
koja je i dalje nepomično, zure-
ći pred sebe, sjedila na stolcu.

— Žao mi je da smo vam baš
mi morali donijeti tu strašnu vi-

jest.

— Molim vas odvedite me ku-
ći, Phil — reče djevojka ustavši
i pogleda oficira.

— Za pet minuta javite se u
komandu — zapovjedi oficir.

* * *

Clyde Brandon pojavio se u
komandi ne za pet minuta, već
za otprilike jedan sat. Htio je pr-
vo obaviti sve ono što je namje-
ravao i zatim je krenuo u ko-
mandu. Nije se baš najbolje
osjećao. Što ako je tjeratica za
njim već stigla do Powder-Rive-
ra?!

Narednik u predsoblju zatre-
se glavom, ugledavši Brandona.

— Kapetan Phil Benter ski-
nut će vam glavu s ramena,
kauboj. Čeka vas već duže od
sat vremena. Zašto niste točni?
Morali biste neko vrijeme u voj-
sku. Potrebno je da se naučite
redu!

— U redu, ako mi ikad bude
tako dosadno da neću znati ista
pametnije čime bih se mogao
baviti, obećajem da ću otići u
vojsku — nasmije se Brandon.

— Da, da ... poznam ja takve.
Imate li možda brata čije su oči
različite boje i koji lagano
hramlje na lijevu nogu? — upi-
ta čuvar.

— Mladiću, gdje bih mogao
naći čovjeka o kojem ste upra-
vo govorili?! — upita Brandon.

Osjeti kako ga je nešto steg-
nulo i jedva je uspio govoriti.

— Hej, vi... — počeo narednik.

Dalje nije stigao. Na vratima
se pojavio kapetan Phil Benter.

— Gdje ste, čovječe?! Već sam
htio poslati po vas.

Brandon je ušao u sobu i za-
stao pred pukovnikom Leste-
rom Leeom.

— Dolazite li iz Laramieja?

Kakvo je stanje na putu? – upita ga pukovnik. – Kako ste se uspjeli probiti a da vas Indijanci nisu napali? Morate potpisati izjavu o svemu onome što ste putem vidjeli. Rekli ste da ste pokopali one jadne ljude. Morate nam točno opisati mjesto na kojem ste ih zakopali. Dakle, kako se zovete, gospodine?!

Brandon je trenutak oklijevao, ali je zatim odlučio navesti svoje pravo ime. Rekavši kako se zove, primijeti da kapetan i pukovnik nisu nimalo začuđeni. Brandon zaključi da tjeralice za njim nije stigla do ove utvrde. Ta ga je spoznaja smirila i počeo je svoj izvještaj koji je završio riječima:

– Prijatelj i ja imali smo sreće, a osim toga dovoljno smoiskusni da znamo pripaziti kako se krećemo područjem u kojem su Indijanci. Želite li još nešto znati?

– Da. Namjeravate li na sjever?

– Naravno. Nastavit ćemo Bozemanovim putem. Je li to možda zabranjeno?

– Prekosutra nije – nastavi suhoparno pukovnik Lester Lee. – Prekosutra kreće odavde velika kolona kola. Ne mogu sve te ljude dulje ovdje zadržavati, jer će uskoro zima, a do proljeća ne bismo imali dovoljno hrane. Kapetan Benter odvest će cijelu tu kolonu do slijedeće utvrde. S njima će krenuti i dvije poštanske kočije. Ovdje ima mnogo ljudi koji svakako žele krenuti na sjever u potragu za zlatom. Već tjednima čekaju donekle sigurnu pratnju. Mogu li s vama računati?!

Clyde Brandon pomisli kako Cole ionako nije još sasvim zdrav i da će još neko vrijeme

morati s njime polaganije jahati.

– Tjedan ili dva moći ćemo s njima jahati – reče Brandon kimnuvši.

– Dobro – promrmlja pukovnik i mahne rukom, dopuštajući Brandonu da napusti sobu.

Clyde Brandon zastao je pred pisaćim stolom narednika.

– Malo prije govorili smo o čovjeku koji je crvenokos poput mene, različite boje očiju i malo hramlje. Gdje ga mogu naći?!

– Ako ga Indijanci putem nisu ubili – reče narednik – onda je Jim Slater stigao na kraj Bozemanova puta i obogatio se u taborima kopača zlata Last Chance Gulcha. Jeste li prijatelji ili neprijatelji?!

– Nešto sam mu dužan – odvrati Brandon. – Htio bih mu nešto predati.

– Izgubio sam, igrajući s njime poker, tromjesečnu plaću, ali sam još i dobro prošao – reče narednik, a oči mu zasjaše. – Jerry Elynn izgubio je sve što je posjedovao, a to nije bilo baš malo. Imao je dvanaest kola s konzervama i raznom drugom hranom, zatim municijom, duhanom i mnogočim drugim, što se u kraju kopača zlata vrlo skupo plaća. Kopači trebaju mnoge stvari i štošta im tamo nedostaje.

– Jim Slater igrao je prije pet tjedana ovdje u salunu tri dana poker. S njime su bila još trojica prilično opasnih ljudi. Došao je ovamo s mnogo novca, ovdje je zaradio još toliko, a i svu robu o kojoj sam vam govorio. Jerry Flynn je dohvatio revolver, smatrajući da je prevaren, a taj ga je čovjek bez po muke sredio. Nitko mu ništa nije mogao,

jer mu se nije moglo dokazati da je varao na kartama. Osim toga, u džepu je imao potvrdu kojom mu Flynn prepušta sva svoja kola s robom, a i svjedoci su posvjedočili da je Jerry Flynn bio pijan i da je prvi potegnuo revolver. Morali smo ga pustiti.

— Gdje je sada taj Jerry Flynn? — upita Brandon.

— Na groblju. Peti grob s lijeve strane — odvrati narednik.

— Što ste zapravo htjeli predati Jimu Slateru, gospodine?

— Jednog ću ga dana naći. Jerry Flynn bi se radovao da može prisustvovati tom svečanom trenutku — reče Brandon i izide.

V

Kolona je 30. listopada krenula iz Powder-Rivera. Šezdeset i jedna kola natovarena svim i svačim krenula su prema sjeveru. Oko dvije stotine civila, kapetan Phil Benter, osamdesetak jahača, Cole Younger i Clyde Brandon uputili su se toga dana iz utvrde Powder-River, odlučivši se probiti kroz indijansko područje na sjever. S kolonom je krenula i Yester Garradine. Kako je pukovnik iistaknuo, s kolima su krenule na put i dvije poštanske kočije i u njima ljudi koji su svakako htjeli stići do doline Gallatin. Mnogi od njih već su u Laramieju kupili kartu za taj put, nadajući se da im poštanska kompanija može osigurati prijevoz bez opasnosti do zlatnih nalazišta u dolini Gallatin i klisuri Last Chance.

Kola natovarena robom kretala su se polagano. Kočije bi same zacijelo mnogo brže na-

predovale, ali su svi putnici znali da ne bi daleko stigli... Bolje je i pametnije bilo putovati u što većem sastavu.

***

Pet dana kasnije prošli su već Big Piney, Squaw, Pine Ridge i Peno Bottom. Šestoga dana približili su se rijeci Tongue. Žedne životinje bile su već prilično iznemogle. Prešavši manji prijevoj, vidjeli su dolinu koja se prostirala ispod njih. U daljini se vidjela rijeka, ali to nije bilo sve... S druge strane rijeke ugledali su najmanje četiri stotine Indijanaca, utaborenih na mjestu kojim je kolona morala proći, ako je željela krenuti dalje. Oglale pripadnici jednog od poznatih indijanskih plemena, obojeni ratničkim bojama sjedili su na šarenim konjima. Životinje su bile ukrašene raznobojnim vrpčama, staklenim kuglicama i metalnim pločicama koje su svjetlucale pod jarkim suncem. Perje, staklo, lukovi, metal, koplja, sve je blistalo u tisuću boja. Prizor bijaše sablastan, ali ujedno i zadivljujući. Trojica izvidnika, Cole Younger i Clyde Brandon jahali su na čelu.

— Čekaju da prijedemo rijeku, a zatim nas namjeravaju napasti — ogorčeno će jedan od izvidnika.

— Da, nema sumnje — javi se drugi.

— Evo kapetana — reče treći.

Cole i Clyde se okrenuše. Kapetan Phil Benter im se približavao. Zaustavio je konja i pogledao u dolinu.

— Morali bismo još danas prijeći rijeku. Moramo se riješiti ovih crvenokožaca!

Okrenuo se prema koloni ko-

ja mu se približavala i povikao:

— Hej, Parker! Je li duboka rijeka koja je pred nama?

— Ne. Prilično je plitka — odvrati izvidnik, približivši se kapetanu. — Pas bi je mogao lako pretrčati...

Izvidač se okrenuo i odjahao za kapetanom koji je već krenuo prema rijeci.

Clyde Brandon i Cole Younger zamišljeno su promatrali izvidača. Već su im se približavala prva kola.

— Stoj! — poviče Cole.

— Ne smijem stati! — odvrati vozač. — Kapetan je zapovijedio da ga što je brže moguće slijedimo i što prije dostignemo!

Vozač se nije htio zaustaviti već je nastavio put. Cole i Clyde nisu više željeli gubiti suvišne riječi. Ako su htjeli nešto poduzeti, morali su postupiti brzo i bez oklijevanja. Stali su pred kola, osmeropreg natovaren različitom robom, i zakrčili mu put.

— Jeste li poludjeli?! — poviče vozač. — Maknite se! Smjestite! Hajde, što čekate!

— Vi ste zaista budale! — poviče ljutito Clyde Brandon. — Smirite se i pričekajte da vidite hoće li kapetan uspjeti prijeći rijeku usprkos tolikim Indijancima, a zatim odlučite hoćete li i vi krenuti! Shvaćaš li?! Smiri se i pričekaj!

U međuvremenu je stiglo još nekoliko kola. Ne mogavši zaobići ona koja su stajala na putu i ne znajući što se dogodilo, vozači su sišli sa svojih sjedala i prilazili da vide što je. Vođa kolone, visok, bradat i jak čovjek upravo se približavao čelu. Jedan od ljudi javio mu je što kapetan namjerava i zato se požurio da vidi što se zbiva. Zaus-

tavivši konja pogledao je prema rijeci. Kapetan je sa svojim ljudima upravo stigao do rijeke.

Voda kolone stao je kao ukopan. Ugledao je Indijance i zato je i počeo psovati.

— Budala! Ludak! — ljutio se bradati čovjek. — Hvala vam što ste zaustavili naša kola — reče Coleu i Clydeu. — I ja bih to isto učinio. Nisam kapetan vojne jedinice pa zato i osjećam odgovornost prema ljudima koje vodim no onaj bezumnik koji je očito odlučio žrtvovati svoje mlade vojnike. Momci, zaustavite sve i da sam za tren oka vidio čvrst obruč sastavljen od svih naših kola!

Svi su se začas prihvatili posla, nastojeći da što prije izvrše zadatak. Vođa takvih kolona oduvijek je imao posljednju riječ u svim odlukama i svi su ljudi izvršavali njegove zapovijedi. Njegova je dužnost i odgovornost bila jednaka dužnosti svakog kapetana na brodu. Kola na čelu kolone su krenula, ali ne prema rijeci već brzo zaokrećući i stvarajući veliki obruč — utvrdu koja će ih donekle zaštititi u borbi koja je svaki čas mogla početi. Clyde, Cole i vođa kolone za to su vrijeme promatrali što se događa dolje na rijeci.

***

Prizor je bio više nego strašan. Šačica vojnika bezuspješno se pokušavala suprotstaviti mnogo nadmoćnijim protivnicima. Bilo što da su naumili pokušati, bilo je beskorisno.

Kapetan Phil Benter doimao se izgubljeno. Vjerojatno više nije sam znao što ga je zapravo natjeralo da se strmoglavi u tu dolinu i suprotstavi toliko nad-

moćnijem neprijatelju. Spoznavši da je napad koji je pokušao potpuno propao, odlučio je vratiti ljude, ali je za to bilo prekasno. Već su bili opkoljeni sa svih strana i morali su se boriti...

međuvremenu ljudi iz kolone stvorili svojim kolima. Praćeni mecima, strijelama, kopljima i ratnim povicima ujahali su u zaklon, a za njima su jurili Indijanci. Kratko vrijeme zaustavljeni pucnjavom iz zaklona, skrenuli su u stranu znajući da imaju dovoljno vremena: kolona koja je stvorila utvrdu neće moći stalno ostati na ovom mjestu i zato su Indijanci odlučili da pričekaju.

***

Kapetan Phil Benter bio je teško ranjen. Iz nekoliko rana prilično je krvarilo, a u jednoj je bila zabodena strijela. Posljednjim se snagama održavao u sedlu. Uvidio je grešku koju je počinio. Kraj jednih kola opazi Clydea Brandona i zamišljeno ga pogleda. Brandon je upravo napunio pušku, podigao je glavu i pogledi su im se sreli.

— Naredniče Clarke! — poviče kapetan posljednjim snagama.

— Molim?! — približi se kapetanu narednik Tim Clarke.

— Poručnik Murphy je mrtav — reče Phil Benter. — Ni ja neću dugo izdržati. Od sada ćete vi preuzeti komandu. Naredujem vam da slijedite savjete ovog čovjeka — reče pokazujući prema Clydeu Brandonu. — I...

Nije stigao završiti rečenicu. Pao je iz sedla mrtav. Narednik Clarke ostao je začuđeno stajati, a Brandon je okrenuo glavu i nastavio motriti što se događa

izvan njihova obruča.

Indijanci su načinili polukrug i tako djelomično opkolili utvrdu pred kojom su se nalazili. Cole Younger, vođa kolone i još nekoliko ljudi prišli su Brandonu.

— Što sada?! — upitali su ogorčeno neki od njih.

— Sve ovisi o tome želite li i dalje nastaviti put na sjever ili ste voljni vratiti se odakle ste došli — mirno odvrati Cole Younger.

Clyde Brandon potvrdno kimne glavom.

— Mislite li da bi nas oni tamo htjeli pustiti da se vratimo i da nas u tom slučaju ne bi napali?!

— Upravo to — reče Cole.

— Tako je — potvrdi Clyde.

— Naravno. Zašto bi napali?

— upita Cole Younger. — Osim toga, nisu ludi da napadnu ovakvu utvrdu. I oni su zacijelo pretrpjeli prilične gubitke. Većina je vojnika kapetana Bentera stradala, ali mnogo je poginulo i njihovih ljudi. Kad bi kolona krenula natrag na jug, pustili bi je da se vrati. U to sam uvjeren. Taj bi im uspjeh bio dovoljan. Bili bi zadovoljni što su spriječili da dalje krenete Bozeman ovim putem.

— A kad bismo htjeli na sjever?

— Ovakva utvrda sigurnija je od kolone koju biste morali postaviti želeći krenuti dalje — gorko se nasmiješi Cole. — Budite uvjereni da u tom slučaju nemate nikakve šanse da izvučete živu glavu iz svega ovoga. Sada ih je manje nego što ih je bilo prije ali ubrzo će im stići pojačanje. Ovaj je dio zemlje njihovo područje i poznaju svaku travčicu i svaki kamen. Ne-

mate izgleda da se živi izvučete!

— Ali kapetan je ipak pokušao. I ja bih mogao pokušati i uvjeren sam da bih uspio ako mi se pridruže svi ljudi iz kolone. Mogli bismo uspjeti — javi se narednik Clarke. — Predlažem da...

— Ne! Sve je to ludost! — usprotivi se voda kolone. — Ne želim svoje ljude izlagati opasnosti, ako nam Indijanci dopuste da se vratimo. Žele li nas pustiti da se vratimo odakle smo i došli, ne želim da ljudi srljaju u nepotrebnu smrt.

— U redu — reče Cole Younger. Cole Younger. — Pitat ćemo ih što namjeravaju.

— Idem i ja — javi se voda.

— I ja! — odlučno reče narednik Tim Clarke.

***

Ubrzo su bili spremni i krenuli prema Indijancima, pričvrstivši na oveći štap bijeli rubac. Nadali su se da će njihovi protivnici odustati od borbe i pustiti ih da se mirno okrenu i vrate prema jugu. U maloj tvrđavi ostali su ranjeni, žene i djeca, nadajući se da neće biti borbe.

Cole Younger i njegovi pratoci približili su se polukrugu koji su stvorili Indijanci i zatim stali. Cole je zastao tik uz Clydea i zajedno su promatrali nadmoćne protivnike. Nekoliko ratnika istupilo je iz polukruga i polako im se približavalo.

— Evo mojih starih prijatelja — tiho će Cole Younger.

Glas mu je odavao ogorčenje i zabrinutost.

— Ma nemoj?! — upita Clyde.

— Da. To su oni isti Indijanci koji su me posjetili dok sam ležao ranjen nakon naše borbe. Zanima me što će ova trojica

reći kad vide da nisam umro za vrijeme ledene oluje.

Ratnike određene za pregovore predvodio je American Horse. S njegove lijeve i desne strane jahali su Red Horn i Žuti Medvjed. Šestorica ratnika pratila su tu poznatu trojku. S njima je bio mladi Indijanac koji onomad nije želio ubiti bespomoćna čovjeka. Ratnici koji su odmah prepoznali Colea Youngera, začudno su ga gledali.

— Hokahej! — reče Cole Younger. — Poznajemo se, zar ne?! Onomad ste se požurili da što prije nestanete. Pomalo vas je zastrašila ledena oluja koja se približavala sa sjevera.

— To je doista on! — zaključio Red Horn.

— Da, u pravu si. To je čovjek koga smo pronašli i prepustili ga mečavi — potvrdno kimne Žuti medvjed.

American Horse je šutio. Bio je još mlad ali njegova ga je hrabrost već istakla i pribavila mu nazv jednog od najslavnijih poglavica plemena Siouxa. Zamišljeno je odmjeravao Colea, ne mogavši shvatiti da je taj čovjek ipak živ. Razmišljao je o tome tko je mogao pomoći čovjeku da se skloni pred olujom i zaključio da je taj bijelac vjerjatno u nekoj vezi s božanstvom koj je na svijet poslalo zastrašujuću oluju i sve živo i mrtvo prekrilo snijegom i ledom.

— Znači da je Ledeni otac tvoj prijatelj — zaključio American Horse.

— Da. Nekoliko me dana grijao i sačuvao od propasti — Mirno će Cole Younger. — Napustio me tek kada sam sasvim ozdravio i sačuvao mi je i konja.

— Shvaćam — reče American Horse. — Ali ovaj ti put ni Va-

nijetula neće moći pomoći. Nema ti više spasa!

– Ne...nema – odvrati Cole.

– Sve ćemo vas pobiti!

– Možda...Ali vjerujem da ćemo i mi ubiti mnogo tvoje braće. Poglavico, mislim da bi bilo bolje da sklopimo primirje...

– Put prema sjeveru je zatvoren – mirno će American Horse.

– A prema jugu?! – upita Cole.

Uto zasjaše oči hragrih ratnika i svi se počеше smiješkati.

– Ako želite, smijete se vratiti odakle ste i došli – pobjedonosno će American Horse.

Poglavica je bio zadovoljan svojim uspjehom. Svladao je prilično jaku vojničku jedinicu i uspio natjerati u bijeg veliku kolonu kola natovarenih raznovrsnim stvarima. I on je izgubio mnogo ljudi i taj ga je gubitak bolio. Ono što je upravo čuo bilo je kao melem na tešku ranu. – Smjesta krenite natrag! – zapovjedi. – Ispričajte svojim prijateljima što ste ovdje doživjeli i savjetujte im da ne pomišljaju bilo kada krenuti ovim putem na sjever. Uvijek ćemo ih dočekati i spriječiti ih u njihovu naumu. Ova zemlja, na kojoj upravo stojite, naša je i mi ne dopuštamo da se njome krećete. Ako sutra pri izlasku sunca još budete ovdje, borit ćemo se i nećete dobro proći. Krenite! Rat je! Naše su dvije strane zaraćene i stoga je bolje da se odmah uputite odakle ste i došli!

Cole Younger je pogledao vođu kolone.

– Slažem se. Za jedan sat krećemo – reče čovjek koji je trebalo da odluči o životu ili smrti svojih ljudi.

American Horse htio je okrenuti konja, ali je Cole Younger još nešto htio reći.

– Poglavico! – reče Younger. – Do sada sam govorio u ime ljudi s kojima sam putovao. Oni me govore vašim jezikom. Ja ga ipak donekle razumijem. Sada bih htio nešto reći u svoje ime i ime moga prijatelja.

American Horse je odmjerio Colea Youngera. Zatim dobro pogleda Clydea Brandona.

– Je li to doista tvoj prijatelj? – upita smiješeći se. – Znaš li da bi me takav skalp uistinu obradovao?!

– Žao mi je, ali moj je skalp prilično skup – umiješa se Clyde.

I on je znao poneku riječ jezika Siouxa.

– A koliko stoji takav skalo?

– Mnogo života tvojih najboljih ratnika – mirno će Clyde Brandon.

– A što bi ti htio za sebe i svog prijatelja? – upita poglavica, obrativši se ponovo Coleu Youngeru.

– Slobodan prolaz na sjever...

– Ovo je tvoj prijatelj i on te je spasio od ledene oluje, zar ne?! – smiješeći se upita poglavica.

– Da. Tako je. Pogodio si, prijatelju. Slijedimo trag čovjeka koga želimo uhvatiti i ubiti. Čuli smo da je otišao na sjever.

American Horse je ponovo razmišljao.

– Što je učinio čovjek kojega želite ubiti?

– Ubio jemoju ženu i mog sina koji se još nije ni rodio – odgovori Cole Younger.

– Ostavio je na mome imenu ljagu – reče Clyde Brandon.

– Razumijem – reče Amer-

can Horse. — I ja imam ženu i djecu i isto bih tako postupio da mi ih netko ubije. Shvaćam vas i zato vam i dopuštam da nesmetano krenete svojim putem na sjever. Dopuštam vam da jašete ovim putem, ali ako skrenete s njega ili uđete u bilo koju od vojničkih utvrda, nema vam više spasa. Ne želim da itko kaže kako nisam dopustio da čovjek osveti ženu i dijete, ali kada jednom prodete ovom zemljom, nikada se više nemojte vraćati. Sad krenite!

Još ih je jednom zamišljeno pogledao i zatim okrenuo konja i odjahao praćen ratnicima.

Na neki je način zaista pošten i plemenit — promrmlja Cole Younger.

VI

Kolona je krenula na jug, a uz rijeku su još kasno u noć Siouxi slavili pobjedu, pjevajući ratničke pjesme i plešući u čast mrtvih ratnika.

Clyde Brandon i Cole Younger zapalili su vatru, odlučivši dočekati jutro i zatim krenuti dalje.

— Tamose u grmlju nešto miče — promrmlja Brandon. — Netko se tamo sakrio. Možda je Indijanac!

— Jesi li siguran? — upita Cole.

— Jesam. Malo prije dok sam hranio konje vidio sam na mjesecini kako netko čuči grmlju i promatra nas.

Još nije ni dorekao posljednju riječ, kad su ugledali konja bez jahača kako im se približava Bozemanovim putem s juga. Konj, očito vojnički, polagano je prišao vatri.

— Jadnik — reče Clyde Bran-

don. — Traži svoga gospodara. Mnogi su konji danas ostali bez jahača.

Podigao se i prišao osamljenoj životinji. Pogladio ju je i kao da je time utješiti.

— Jadniče. Vjerojatno si uvjeren da ćeš ovdje naći svoga gospodara, ali on je zacijelo mrtav i nikada više neće jahati u sedlu koje nosiš.

Konj je ponovo zarzao, okrenuo glavu prema sjeveru i htio krenuti dalje, ali ga je Clyde Brandon zadržao.

— Ostani s nama, momče. Neće ti biti loše u našem društvu — utješi ga Brandon.

Rasedlao je konja i odveo ga do stabala gdje su bila svezana njihova tri konja. Još je jednom potapšao životinju i zatim se vratio vatri, gdje je sjedio Cole Younger.

— Imaš pravo — promrmlja Cole. — Zaista je netko skruven u žbunju. I ja sam sada primijetio kako se tamo nešto pomiče. Hajdemo pogledati tko ili što je to. U svakom slučaju zacijelo nije Indijanac, jer bi se taj znao bolje se skloniti.

Otišli su do žbunja i Cole mirno upita:

— Tko je?! Momče, izidi! Bolje / sam izideš prije nego što dođemo po tebe!

Nekoliko se trenutaka ništa nije pomaklo, a zatim se iz žbunja začuje glas...

— To sam samo ja...

Začuvši taj poznati glas, Cole i Clyde se trgnuše.

— Jeste li poludjeli?! — poviče ugledavši Yester Garradine.

— Ne, nisam... — mirno će djevojka. — Moram na bilo koji način krenuti na sjever. Indijanci su vam dopustili da kre-

nete Bozemanovim putem, pa sam pomislila da se nećete protiviti ako podem s vama...

— To nije moguće — promrmlja Cole Younger. — Samo nam je još i to trebalo... Voditi ženu sa sobom na takvu putu! Pa to je ludost!

Clyde Brandon je šutio i zapanjeno tresao glavom. A što je i mogao reći?! Buljio je u Yester Garradine kao da pred sobom gleda duha koji mu je oduzeo dar govora.

— U žbunju je moj zavežljaj — mirno nastavi djevojka. — Kako vidite, presvukla sam se i sada sam nalik na pravog kauboja. Nisam vam se htjela javiti sve dok kolona s kolima nije dovoljno daleko odmakla, tako da mogu biti sigurna da nećete odbiti da podem s vama. Što se tiče toga da nisam muškarac, nemojte se brinuti. Mogu ja paziti na sebe! Kuhat ću vam i bit ću vam korisna. Još će vam biti drago da ste me povelili. Odrasla sam na ranču i naučena sam štošta pretrpjeti. Jedino vas molim da me povedete kroz ovo indijansko područje, a dalje ću se već sama snaći.

Clyde i Cole još nisu znali što da odgovore. Sada je i Cole zanijemio i poput svoga prijatelja zatresao glavom.

— Vi ste ludi! — To je jedino što vam mogu reći! Gdje vam je zdrav razum?! — odjednom će Cole. — Odvest ću je natrag njezinim ljudima. Kolona se zacijelo nije uspjela još previše udaljiti. Možda su prešli desetak kilometara. Za najviše tri sata vratit ću se — reče okrenuvši se Clydeu.

— U pravu si — promrmlja Clyde. — Odvedi je natrag. Ne mo-

že s nama. To je zaista nemoguće.

Cole se htio okrenuti i otići po konja ali se djevojka razljutila i svom snagom udarila nogom o zemlju.

— Moram na sjever! Za mene nema drugog izbora! — ogorčeno će Yester. — Kao da je Indijancima važno prolazi li njihovom zemljom dvoje ili troje ljudi. Moram u Last Chance Gulch!

Cole i Clyde pogledali su se ne znajući što da učine. Niz djevojičino lice tekle su suze. Od ogorčenja i razočaranja nije znala kako bi se drugačije obranila od ove dvojice neviđanih ljudi. Je li moguće da joj nitko ne želi pomoći?! Yester nije mogla vjerovati da je za nju sve izgubljeno. Cole odjednom krene prema žbunju i izvadi iz skrovišta djevojičine stvari.

— Hajde, sjednimo — predloži Clyde. — Na vatri se još grije malo kave. Potrebno vam je da nešto toplo popijete. Zatim nam ispričajte zašto vam je toliko stalo da stignete u Last Chance Gulch. Jeste li svjesni da stavljate život na kocku?!

— Nije to tako jednostavno kako zamišljate — promrmlja Cole. — Put je dug i možemo sresti razne ljude... Vi ste ipak žena i...

— Ali s vama se osjećam sigurnom — prekine ga Yester. — Poglavica vam je dao riječ da vam se ništa neće dogoditi i zato sam uvjerena da vas nitko od Indijanaca neće napasti. Možda bi jedan od vas mogao reći, ako naiđemo na Indijance, da samnjegova žena i tako mi nitko ništa ne bi učinio... Znam da nemam velikih izgleda, ali moram pokušati.

– Hajdemo do vatre – reče Cole Younger i podigne djevojčin zavežljaj.

– Popijte kavu! – zapovjedi Cole. – Zatim ispričajte što je posrijedi.

Yester Garradine prihvati šalicu i popije obilan gutljaj kave. Noć je bila hladna. Bio je to već kraj studenoga i noći su bile sve hladnije i neugodnije. Svako su jutro manje površine vode bile presvučene tankim slojem leda. Djevojka je pila kavu i osjećala se ugodno u blizini vatre. Bila je promrzla, ali to nikako nije htjela priznati. Pogledala ih je i počela pričati:

– Moj brat, Oven Garradine, nalazi se u Last Chance Gulchu. Porijeklom smo iz Nabraskе gdje smo posjedovali ranč.

Pašnjaci našeg posjeda svake su godine postajali sve slabiji. Pješčane oluje bile su sve češće. Imam... Ne, imala sam dva brata. Tom je mrtav... On je bio vođa ljudi koje ste našli na putu u tvrđavu gdje smo se upoznali. Tom je bio divan čovjek. Po dobroti bio je nalik na našeg oca. Oduvijek je bio pošten i pravedan. Za razliku od njega, moj je brat Oven već kao dijete bio drugačiji. Ne sjećam se da ga je rad na našem ranču ikada radovao. Sanjario je o putovanjima, pustolovinama i svemu onome o čemu dječaci često sanjaju. Naumio je postati slavan revolveraš. Bio je to njegov jedini životni cilj. Jednoga je dana ponovo rekao ocu da ga rad na ranču nimalo ne zanima, da se ne želi uzalud mučiti i provesti u radu cijeli život. Taj je put ocu bilo dosta Ovenovih ispada i zapovjedio mu je da napusti ranč.

Moj brat bio je još mlad i neiskusn i, naravno zapao je u loše društvo. Udružio se s nekim razbojnicima i zajedno s njima napao poštansku kočiju. Pri tome je ranio vozača. Ljudi iz kočije su ga prepoznali. Odmah je za njima raspisana potjera pa su se razbojnici morali razići. Sve se to odigravalo prije rata. Zatim su Ovena pronašli i, naravno, uhapsili.

Yester Garradine je zastala trenutak, kao da se želi odmoriti i prikupiti snage da nastavi priču. Pričajući ovim ljudima o svojoj obitelji, kao da je odjednom osjetila olakšanje. Lakše je čovjeku kada se nekome povjere brige i razočaranja.

– Oven je dvije godine bio u zatvoru – nastavi Yester. – Osuđen je na samo dvije godine jer je bio još vrlo mlad... Izašavši iz zatvora, pokušao se vratiti kući, ali naš otac, previše razočaran svime što je doživio od Ovena, nije ga htio primiti i, otjerao ga s ranča. Otac je oduvijek bio pomalo krute čudi. Nekoliko godina ništa nismo čuli o Ovenu. U međuvremenu otac je umro, a pašnjaci su bili sve lošiji. Život je svaki dan postajao teži. Pješčane oluje bile su sve češće. Stoga smo Tom i ja odlučili potražiti novi pašnjak. U to smo vrijeme primili Ovenovo pismo. Pisao nam je da je konačno spoznao sve svoje greške i da je odlučio početi novi život. Krenuo je u područje bogato zlatom i zaposlio se kao kopač zlata. Nije ga pratila sreća i nikada nije ništa našao. Zaposlio se kao vozač kola, a zatim kao vozačev pratilac. Jednom, dok je pratio prilično važan transport zlata, napali su ih razbojnici. Oven se borio ne uz-

mičući, i usprkos težim ranama uspio je svladati razbojнике i dopremiti zlato na odredište. Time je stekao mnoge simpatije i svi su ga ljudi toga kraja počeli poštovati. Kasnije, kad su odlučili izabrati šerifa, građani Gulch Cityja su odlučili da to bude Oven. Dok nam je pisao pismo koje sam vam malo prije spomenula, već je bio šerif. Sva-ka rečenica njegova pisma oda-vala je ponos što je napokon us-pio da postane pošten i počne novi život. Mi smo mu, naravno, odgovorili na pismo i opisali te-šku situaciju u kojoj smo se za-tekli. Odmah nam je ponovo pi-sao i predložio da dodemo k njemu. U pismu je stajalo da u dolini Galatin ima za nas pre-krasan pašnjak. Dodao je da se na području kopača zlata, gdje je on šerif, za dobro govedo ko-je ima dovoljno mesa dobije i više od sto dolara. Mi smo, da-kle, skupili našu stoku i krenuli bratu. Odlučili smo polovicu naših dobrih goveda prodati i tim novcem kupiti ranč o kojem je pisao Oven. Uz preostalu po-lovicu goveda počeli bismo no-vi život na zemlji o kojoj je Oven pisao da je tako dobra. Ali taj dan počele su naše najveće neprilike. U to su vrijeme, nai-me, Indijanci zatvorili Bozema-nov put. Moj se brat Tom nika-ko nije želio predati i odlučio se boriti do kraja. I naši su goniči bili hrabri momci. Tom je bio uvjeren kako ćemo se moći pri-družiti nekoj većoj koloni te da će nas vojska zaštititi da nes-metano prodemo Bozemanov put. Nismo mogli odustati. Za nas nije bilo povratka. Nikamo drugdje nismo mogli otići. Tom je mene poslao da u utvrdi, gdje se nalazila i vojska potražim

pomoć, a što je dalje bilo znate i sami. Našli ste ih mrtve...

Djevojka je zašutjela i proma-trala poigravanje vatrenih pla-mićaka u noći.

— Ako je vašem bratu Ovenu tako dobro kao što je napisao, znači da će vas još neko vrijeme moći čekati — reče Cole. Nema razloga da se izlažeti tolikoj opasnosti.

— Čekajte! Niste još sve čulu — nastavi Yester. Dok smo još bili na našem ranču i pripre-mali se na odlazak, dobili smo posjet. Bio je to onaj isti revol-veraš koji je svojedobno Ovena odveo na loš put i učinio od nje-ga razbojnika. Dovoljno smo čuli o tom čovjeku i odmah smo ga prepoznali po njegovoj crve-noj kosi i očima koje...

— Što?! — povikaše Clyde i Cole u isti glas.

— Zove se Jim Slater — reče djevojka. — Kao mladić, moj je brat Oven jahao s njime i njego-vim ljudima. Jedino je njega po-tjera uspjela uhvatiti i osuditi, ostali su pobjegli isto kao i Sla-ter. Dakle, kao što sam vam ma-lo prije rekla, taj je Slater zajed-no sa svojim ljudima pošao na naš ranč. Tom i ljudi s našeg ranča htjeli su ih napasti i uma-lo da nije bilo mrtvih, ali se Sla-ter očito predomislio i nestao zajedno sa svojim pratiocima. Kasnije, kada sam došla u voj-nu utvrdi kako bih potražila pomoć za brata, ljude i stado, čula sam da je Slater već bio u utvrdi i da je na pokeru zaradio nekoliko kola s robom. Uvjere-na sam da je sada već u Last Chance Gulchu i bojim se da je već pronašao moga brata koji je tamo šerif. Tko zna što se već sve dogodilo. Shvaćate li što se već moglo dogoditi?! — upita i

ustane. — Jim Slater jedan je od najozloglašnijih razbojnika za koje sam ikada čula. On ne zazire ni od čega i ne smijem ni pomisliti što je sve sposoban učiniti. Shvaćate li!? On ima moga brata u šakama. Može s njime raditi što mu god se prohtije. Ucjenjivat će ga. Zatražit će od njega da surađuje ili će mu zaprijetiti da će ga odati, a to bi značilo da će Oven morati predati šerifsku zvijezdu. To bi za njega bio strašan udarac. Ne znam kako bi to podnio. Moram k njemu! Moram, jer nemam drugog izbora! Ja sam mu sada potrebna. Treba mu netko kome se može povjeriti, tko ga razumije... Ne smijem dopustiti da ga taj Jim Slater ucjenjuje. Moram to spriječiti dok još nije prekasno. Radije neka prizna da je kao mladić bio razbojnik i da je morao neko vrijeme odležati u zatvoru. Radije neka preda šerifsku zvijezdu, nego da ponovo postane razbojnik. Ne bih to još jednom podnijela! Možda je već i priznao da je nekoć bio zao i možda je već i predao šerifsku značku, a u tom slučaju još me više treba. U tom slučaju potrebno je da budem uz njega i pomognem mu da prebrodi razočaranje. Razumijete li me sada?!

Cole i Clyde kimnuše istodobno.

— Znači ponovo Jim Slater — promrmlja Cole. — Ponovo taj prokleti Slater! Od one ledene oluje njegov je trag sve jasniji i sve nas je više koji ga tražimo. Sada nas je već troje...

— Gospodice Garradine, i mi idemo na sjever radi Slatera — reče Clyde. — Sudbina se ponekad zaista čudno poigrava ljudskim putovima. Dobro, slažemo

se. Idete s nama!

Kada se u rane jutarnje sate sunce pojavilo iza planina, Yester Garradine, Cole Younger i Clyde Brandon krenuli su prema sjeveru. Uskoro su naišli na American Horsea i neke od njegovih ratnika.

— Ovo je žena — reče American Horse, pokazujući Yester.

— To je moja žena — odgovori Brandon.

— Jučer mi ništa o njoj nisi spomenuo, bijeli čovječe — nevoljko će poglavica.

— Nisam te htio gnjaviti takvim nevažnim stvarima. Mislio sam da te to uopće ne zanima — odgovori Brandon što je mirnije mogao.

American Horse zamišljeno se zagledao u Yester, a ona je mirno odvrtila njegov pogled.

— Imaš ponosnu ženu — promrmlja American Horse. — Što će biti ako ti je oduzmem?!

— Morao bih te ubiti...

— Hrabri ratnik i hrabra žena — nasmiješi se poglavica. — Zaista ste hrabri. I ti i tvoj hrabri prijatelj pravi ste ratnici. Zaista mi vjerujete na riječ da vas putem nitko neće napasti?!

— Da, vjerujemo ti! — uplete se Cole koji je bolje razumio poglavičin jezik. — Vjerujemo ti i poštujemo te — doda Cole.

— U redu. Krenite! — nakon kraćeg razmišljanja zapovjedi American Horse.

Dva prijatelja i djevojka nisu čekali da im poglavica ponovi da mogu nastaviti put, već su odmah krenuli polagano i mirno pokraj Indijanaca. Bozemanov put bio je dug i opasan i morali su požuriti da prijedu što veći dio puta.

Nakon nekoliko kilometara prvi su se put osvrnuli i pogledali što se iza njih događa. Na horizontu su ugledali dimne signale, koji su se uzdizali prema nebu. Ubrzo zatim na sjeveru se pojaviše drugi dimni signali koji su očito uslijedili kao odgovor na prve signale.

— Sve mi je jasno — promrmlja Cole Younger. — Jašemo pod zaštitom American Horsea. Onaj tko bi nas ubio, okršio bi se o njegovu zapovijed. To je vijest koju Indijanci javljaju signalima koje vidite na horizontu. Znači da nam je put do Last Chance Gulcha slobodan. Tim signalima poglavica Siouxa javlja da nam je obećao da ćemo nesmetano proći njegovom zemljom.

— Zaista je čovjek od riječi. Svida mi se taj poglavica — zamišljeno će Clyde Brandon.

Pogledao je Yester Garradine i nasmiješio se djevojci koja je kao skamenjena sjedila na svo- me konju.

— Hrabri ste — reče Brandon.

— Gotovo sam umrla od straha — smiješeći se odgovori Yester.

* * *

Potkraj studenoga stigli su do male utvrde »Bozeman« i odlučili da se tamo odmore. Spavali su punih dvadeset sati.

Dva dana nakon dolaska, krenuli su dalje. Jahali su dolinom Galatin i zatim došli do puta za Last Chance Gulch.

Dvadeset i četvrtog studenoga 1868. već su bili u blizini Gulch Cityja. Posvuda je bio snijeg, ali usprkos debeloj bijeloj pokrivaču mnogi su tragači i dalje uporno tražili zlato u vo-

dama tog područja. Ni najžešća zima nije ih mogla spriječiti da uporno tragaju za bogatstvom. Uz obalu rijeke bili su razapeti šatori tragača. Neki od ljudi bili su vrlo dobro opremljeni, dok su drugi posjedovali jedva ono najnužnije da mogu preživjeti u tako teškim uvjetima. Na velikoj ploči pisalo je: »Last Chance Gulch — pravilnik«.

Cole i Clyde pročitali su pravilnik. Na ploči je pisalo da zakon zastupaju sudac i šerif, a da svaki novi zakon moraju odobriti predstavnici kopača zlata. Dalje je pisalo da ni jedan od ovdašnjih naseljenika ne smije posjedovati više od jedne registrirane parcele. Parcele su bile podijeljene u tri vrste: riječne parcele, parcele na brežuljcima ili parcele na glavnoj žili.

— Tako dakle — promrmlja Cole. — Divlje područje sa četiri do pet tisuća divljih naseljenika. Svatko tko ovdje živi obuzet je samo jednom željom i samo jednim ciljem, a to je zlato. Ovo je mjesto kao stvoreno za našeg prijatelja Jima Slatera. Pustio sam bradu i ipak sam nešto stariji nego onda kada me je vidio posljednji put. Nadam se da me Slater neće prepoznati.

— Mene ne pozna — reče Brandon. — Nikada se nismo sreli. Hajdemo! Yester, ti sada ideš u Gulch City, zar ne?!

Yester Garradine samo je odlučno kimnula glavom. Vidjelo se na njoj da jedva čeka da dođe do brata i da mu pomogne. S dvojicom novih prijatelja bilo joj je lijepo, ali je znala da je potrebna bratu i bilo joj je teško kad je samo pomislila što se već sve moglo i dogoditi. Grad nije bio daleko, ali su oni bili umor-

ni, pa im se činilo da nikad neće stići.

VII

U Gulch City stigli su isti dan kasno popodne. Grad je izgledao isto tako dvilje kao i ljudi koji su u njemu živjeli. Na uglu manjeg trga bila je zacijelo jedina kuća u tom gradu sagrađena od kamena. Na ploči, pričvršćenoj na ulazu, pisalo je da je to šerifov ured i zatvor tog područja.

Tri jahača približavala su se kući. Uto je iz nje izašao visok čovjek, žutih brkova i s opasacem sa dva kolta. Upitno ih je pogledao.

— Oven! — poviče Yester Garradine. — Oven! Zar me ne prepoznaješ?! To sam ja! Yester! Ja sam, tvoja sestra!

Skočila je s konja i do koljena upala u snijeg. Što je brže mogla potrčala je bratu. Oven Garradine zagrlio je sestru, a Cole i Clyde mirno su sjedili na konjima. Cole je smotao cigaretu i promatrao tog mladića. Yester je upravo pokazala rukom prema svojim novim prijateljima. Oven se oslobodio njezina zagrljaja i uputio prema pridošlicama. Upitno ih je pogledao i zatim kimnuo.

— Hvala vam! Na žalost, sada imam vrlo malo vremena. Molim vas da moju sestru odvedete do pansiona Mary Overmile.

Podite samo ravno ovom ulicom — reče pokazujući smjer rukom — i na trećoj kući s lijeve strane vidjet ćete oznaku. Molim vas da učinite tu uslugu.

Vrativši se sestri, odveo ju je do konja, a zatim podigao u sedlo.

— Kako si lagana — promrmlja Oven. — Brzo! Odvedite je odavde! Molim vas, požurite!

Clyde Brandon dohvatio je uzde djevojčina konja i krenuo. Cole Younger se okrenuo, ali ništa i nikoga nije mogao primijetiti. Međutim, ulica se odjednom ispraznila i nadaleko nije bilo ni žive duše. Cole se okrenuo kako bi na Ovenovu licu pročitao o čemu je riječ, ali ovaj mu više nije obraćao pažnju, već se okrenuo prema salunu odakle je upravo izlazio neki čovjek. Šerif Oven krenuo je prema njemu. Kad su bili petnaestak koraka udaljeni jedan od drugoga, obojica su zastala. Cole Younger i dalje je sjedio na konju. Nije bio previše udaljen od ta dva čovjeka koja su sada stajala jedan nasuprot drugome, opasno se odmjeravajući.

Vladala je gluha tišina. Izdaleka se razabirala neka vika koja je jedva dopirala do ovog pustog trga. Cole je mogao čuti razgovor koji je upravo počeo između dva očito smrtna neprijatelja.

— Hajde, Garradine! Naprijed! — reče čovjek koji je izišao iz saluna. — Hajde! Još si danas u podne rekao da ćeš me uhapsiti čim me sretnješ! Hajde, što čekaš! Pokušaj!

— Evo me! Dolazim!

Oven Garradine je koraknuo naprijed, ali je protivnik istodobno izvukao kolt i zapucao brzo i nenadano. Neshvatljivom je okretnošću izvukao kolt i još neshvatljivijom brzinom zapucao...

I šerif je izvukao kolt i isto tako brzo zapucao ali, ipak, ne dovoljno brzo. Protivnikov ga je

metak srušio na koljena, no uspio je ponovo podići kolt. Protivnik je i dalje pucao i pri tom se neprestano korak po korak približavao Ovenu. Kad ga je Ovenov metak pogodio, zastao je trenutak ali se zatim nastavio približavati. Cole sve to nije više mogao gledati, već je potjerao konja i krenuo prema Ovenu. Ovaj je ležao u snijegu licem prema zemlji. Cole se zatim okrenuo i pojahao prema Ovenovu protivniku. Ovaj, shvativši da je napadnut, podigao kolt, ali je oružje bilo prazno.

Čovjek zaurla i baci kolt prema Coleu koji mu se sada već toliko približio da se mogao iz sedla baciti na njega i ubrzo ga u snijegu svladati. Onesviještena ga je podigao i još jednom udario iz sve snage. Zatim se okrenuo da vidi hoće li mu se još netko približiti, ali je ovaj čovjek očito bio sam.

Začuvši pucnjavu, Yester Garradine skoči s konja i potrči prema bratu. Clyde Brandon se isto tako okrenuo i pošao prema ranjenu šerifu. Oven ga je zamolio da sestru odvede s ovoga mjesta, a ta mu je djevojka, eto, uspjela pobjeći. Tako se i sam mogao vratiti da vidi što se događa. Cole je ogorčeno opsovao i podigao onesviještena revolveraša. Ulica više nije bila pusta. Sa svih strana nailazili su ljudi, radoznali da vide što se dogodilo.

— Što to radite, gospodine? — upita netko, promatrajući Colea kako podiže revolveraša.

Cole je i dalje psovao, podižući tog čovjeka od osamdesetak kilograma na leđa. Bio je, doduše, umoran od naporna puta, ali se već sasvim oporavio i po-

novio bio onaj stari, jaki i izdržljivi Cole Younger.

— Što radim? — upita hladno Cole. — Ovaj je pucao u šerifa pa mu je, prema tome, mjesto u zatvoru. Nije li tako?! Ima li netko, možda, nešto protiv?!

— Ali, to je Duff McIntire — reče čovjek koji ga je malo prije pitao što radi.

Sada je Coleu već štošta bilo jasnije. Nije uzalud toliko dugo proganjao razbojнике. Sve ih je dobro poznao po imenu, a o onim najozloglašenijim da se i ne govori. I o tom čovjeku već je dovoljno toga čuo. Taj Duff McIntire bio je sve drugo samo ne mala riba. Bila je to prava zvijer na koju je, eto, slučajno naišao. Bio je poznat kao lukav i oduvijek je uspijevaao vješto zamesti svaki trag.

— To je Duff McIntire! — ponovi čovjek.

Cole Younger se nasmješio, pokazajući red bijelih sjajnih zuba. Zatim se, noseći na rameu teški teret, progurao kroz radoznanu gomilu i krenuo prema zatvoru. Nije obraćao pažnju ni na što oko sebe. Odlučno je koraćao prema zatvoru, imajući na umu određenu zamisao. Pred zatvorskim ulazom stajao je zdepast čovjek gustih brkova. Na prsima mu se sjala zvijezda. Čini se da je to bio zamjenik šerifa, ali je stajao mirno, ne pokušavajući da ista poduzme. Kao da mu je sve bilo svejedno. No, ugledavši Colea ipak se pokrenuo.

— Što hoćete?! — upita grubo i stane pred Colea.

— Donosim čovjeka koji je pucao u šerifa — odgovori Cole.

— A tko ste vi?!

Zdepasti čovjek teško uzdahne, ali se ipak pomakne da pro-

pusti Colea.

– Dobro. Kako hoćete – procijedi ogorčeno i uđe u kuću.

Cole je krenuo za njim u šerifov ured. Prostorija kraj ureda služila je kao zatvor. Čovjek koji je koraćao pred njim otvorio je jednu od ćelija.

– Stavite ga ovdje unutra – reče. – Ja sam Jess Bannack, pomoćnik šerifa Ovena Garradinea. A tko ste vi, gospodine?

Cole Younger pomisli kako bi bilo pametnije da ne spomene svoje pravo ime.

– Ja sam Ovenov brat. Zovem se Tom Garradine – reče nakon kraćeg razmišljanja.

Zatim uđe u ćeliju i zbací teret na slamaricu. Okrenuo se prema šerifovu pomoćniku. Ovaj je zamišljeno grickao brkove.

– Dobar ste mi vi pomoćnik... Nosite zvijezdu ali ste ipak mirno promatrali kako ova hulja napada šerifa i nemilosrdno puca u njega.

Zamjenik šerifa počeo se smješkatí.

– Ja sam šerifov zamjenik. To je istina, ali unutar grada zakon zastupa okružni šerif Race Hatt. Ni Oven Garradine ni ja nismo ovlašteni da uhapsimo bilo koga unutar grada. Oven Garradine se u tu borbu upustio na vlastitu odgovornost.

Cole Younger kimne. Sada je nešto shvatio. Garradinea su za šerifa izabrali predstavnici kopača zlata, a okružnog su šerifa građani tog divljega grada. Kopači zlata i ovdášnji građani dvije su sasvim različite strane.

Ubrzo se nekoliko ljudi pojavilo na vratima zatvora. Nije potrajalo dugo i već je cijela gomila različitih ljudi stajala na vratima i zlovoljno promatrala

Colea. Bili su to očito vlasnici prodavaonica, saluna, igraonica, sve u svemu – predstavnici građana. Među njima je bio i visok čovjek svijetle kose. Cole primijeti da nosi šerifsku zvijezdu, zvijezdu okružnog šerifa Gulch Cityja. Sve ih je predvodio jedan debeljko kozje bradice.

Uz debeljka je stajao nitko drugi do Jim Slater. Cole Younger pomisli da će od uzbuđenja izgubiti ravnotežu. Osjeti kako mu krv udara u glavu i kako mu noge postaju teške kao olovo. Toliko ga je dugo tražio, slijedio dane i noći, progonio po ružnu i lijepu vremenu, a sada ga je konačno pronašao. Nije ga dugo gledao bojeći se da ga Slater ne prepozna. Za to još nije vrijeme, a nije ni pogodan trenutak.

– Ovo je Tom Garradine, Ovenov brat – reče pomoćnik šerifa pokazujući prema Coleu.

Svi su u isti trenutak pogledali Colea Youngera. Debeljko kozje bradice lagano zakašlje i zatim reče:

– Ja sam sudac Lucius Graham. Vi ste, dakle, šerifov brat. Dobro... A zašto ste, molim vas, onog čovjeka strpali u ćeliju. Što sve to znači?!

– Pucao je u šerifa – mirno će Cole.

Svi su ga prisutni šutke odmjeravali, a zatim sudac Graham nastavi:

– Žao mi je, ali ovaj je gospodin pucao u samoobrani. U ovoj me gradu ne postoji išta što bi ga teretilo. Nikome ovdje nije učinio ništa nažao i šerif Garradine nije bio ovlašten da ga ovdje napadne. Mladiću, nimate pravo. Strpavši ovog čovjeka u zatvor, postupili ste nepromi-

šljeno! Gospodin McIntire ovdje ništa nije skrivio.

Cole Younger nije se previše začudio svemu što je upravo čuo. Odavno su mu bili poznati takvi i slični postupci. Pravog zakona ovdje zapravo nije bilo, a predstavnici toga nazovizakona zastupali su zapravo samo interese pojedinih ljudi.

— Odmah pustite gospodina McIntirea iz zatvora! — zapovjedi sudac. — Jeste li me čuli?! Smjesta!

— Naravno — kimne zamjenik šerifa. — Nisam se htio prepirati s bratom šerifa Garradine. Ali upozoravam vas: ubuduće ostanite po strani pri sličnim razmiricama, jer ću vas inače neko vrijeme strpati u zatvor, a zatim vam zabraniti da se više ikada pojavite u ovome gradu. Jeste li me razumjeli, gospodine Garradine?!

— Jesam. Dobro sam vas razumio...

Cole odmjeri ljude oko sebe i zatim izađe na ulicu.

* * *

Nigdje nije mogao ugledati Clydea Brandona, Yester Garradine i šerifa Ovena. Posvuda su stajali ljudi i raspravljali o onome što se malo prije dogodilo. Malo podalje ugledao je njihove konje privezane nedaleko od skupine kopača zlata. U cijelom je gradu bilo navečer uvijek mnogo kopača zlata koji su se dolazili zabaviti u salunima poslije teška i naporna dana provedena u traganju za zlatom. Vidjevši Colea, ljudi iz skupine u blizini privezanih konja okrenuše se i upitno ga pogledaše.

— Je li ona žena koja je stajala pokraj ranjena šerifa njegova sestra? — upita netko.

— Da — odvrati Cole. — A ja sam njegov brat.

Ljudi ga pomalo začudeno pogledaše.

— Šerif je još živ — reče jedan od starijih ljudi. — Odnijeli smo ga u liječnikovu kuću. Vaša je sestra zajedno s onim crvenokosim čovjekom kod njega. Vidite! Tamo su! — reče pokazujući prema liječnikovoj kući.

— Hvala — reče Cole i htjede krenuti prema kući, ali se predomisli i zastane trenutak. — Krasna li grada — reče ogorčeno. — Sve mi je već jasno jer sam imao prilike, na žalost, upoznati ovakva slična mjesta.

Petorica ljudi mu se približe.

— A kakav je to grad? — upita jedan od njih blago se smiješeći.

— Vučji brlog. Da, ovaj je grad pravi brlog u kome živi pedesetak krvoločnih vukova koji su spremni na sve. Ti ljudi potpomažu jedan drugome, imaju vodu, snalažljivi su, žilavi i zato se i mogu održati, usprkos pet tisuća kopača zlata, koliko vas je ovdje u okolici. Složni su i snalažljivi i uspjeli su vas svladati. Rade što ih je volja. Je li tako?!

Ljudi ga zapanjeno pogledaše, a zatim potvrdno kimnuše.

— Imate pravo! Baš je tako kako ste rekli! — reče jedan od njih ogorčeno. — U ovom predjelu ima oko pet tisuća kopača zlata, ali svima je glavna i jedina briga zlato. Nitko nema ni u koga povjerenja i svatko u svakoga samo sumnja. Ovdje živi pet tisuća glupana! Imate pravo! Moja je namjera da...

— Molim te prestani! Kakve to glupave govore držiš?! — prekine ga netko oštrim glasom koji očito ne podnosi suprot-

stavljanje. — Razlaz! Kome se ovaj grad ne sviđa, može otići. Mi nikoga ne zadržavamo.

Cole Younger se polagano okrene i ugleda visokog čovjeka svijetle kose sa značkom okružnog šerifa. Pratila su ga dvojica očito istog soja. Cole začuje kako se ljudi kraj njega šutke razilaze. Cole je i dalje promatrao ljude koji su im se približili.

— Ovakvi ulični skupovi smiju se održavati samo s mojim odobrenjem — reče svjetlokosi okružni šerif.

Cole je sada ugledao kako kraj šerifova ureda, nedaleko od mjesta gdje su stajali, stoje još dvojica. Bili su to sudac i Jim Slater. Cole pomisli kako li je Slateru pošlo za rukom da za vrlo kratko vrijeme ovdje postigne tako važan položaj.

— Da, gospodine — odgovori Cole okružnom šerifu koji ga je i dalje zlovoljno gledao, a zatim se okrene i uputi liječnikovoj kući.

Znao je da će ga možda zaustaviti i pozvati natrag, ali nitko ga nije spriječio da ode. Osjetio je samo njihove oštre poglede kako ga slijede.

* * *

Ušao je i začuo glasove. Uputio se prema sobi iz koje su dopirali glasovi. Ušao je i ugledao krevet na kojem je ležao Oven Garradine. Yester i Clyde stajali su kraj liječnika i pomagali mu previti ranjena Ovena. Na stolu je bio liječnikov pribor, malo podalje posuda s vrućom vodom, a pokraj nje šalica u kojoj je Cole ugledao dva metka.

— Tko je to?! — upita liječnik pogledavši preko ramena Colea.

— Ja sam njegov brat Tom — odgovori Cole.

Yester je odmah shvatila da Cole ne želi zbog Jima Slatera otkriti svoje pravo ime. Liječnik je i dalje gledao ranjena Ovena, a zatim promrmljao:

— Preživjet će — reče. — Sada moram otići do McIntirea. Ako ubrzo ne odem k njemu, doći će netko od njegovih prijatelja i odvući me milom ili silom. Nije lako živjeti u ovome gradu.

Skupio je svoje instrumente i ubacio ih u torbu koja je ležala u blizini.

— Vi ste njegov brat? — upita liječnik. — A ovo je sestra? Ovaj crvenokosi momak zacijelo je prijatelj? Dobro. Oven će uskoro trebati prijatelje. Nadam se da će ubrzo doći dan kada će pet tisuća glupana shvatiti da su ih do sada izrabljivali, dan kad će odlučiti da srede i razjasne neke stvari. Na žalost, do tada će još proći izvjesno vrijeme, ali sam uvjeren da će taj dan ipak doći.

Izašao je ne dočekavši da itko od prisutnih išta uzvрати.

* * *

— Nije mi baš sve jasno — promrmlja Clyde.

— Sada ćeš razumjeti. Sve ti je ovo jasno kao dan — reče Cole. — U ovom gradu živi čopor vukova, predvođen okružnim šerifom koji sve uzice drži u svojim rukama. Liječnik kaže da će Oven preživjeti. To mi je drago — reče, okrenuvši se prema Yester. — Uvjeren sam da Oven nije popustio Jimu Slateru i da nije dopustio da ga ucjenjuje. Revolveraški dvoboj, kojem smo prisustvovali, ima dublje razloge. U ovom se gradu

nešto sprema. Nisam još siguran što, ali osjećam da ću to ubrzo saznati. Yester, zacijelo želiš ostati kraj Ovena?

– Da. Liječnik mi je rekao da mu je potrebna njega.

– U redu.

Cole i Clyde se pogledaše i zatim Cole nastavi:

– Yester, mi sada idemo. Unajmit ćemo sobu u pansionu Mary Overmile.

* * *

Sat kasnije Cole i Clyde već su unajmili sobu, oprali se, osvježili i upravo sjeli za stol. Bili su gladni. Znali su da će im večera izvršno prijati. Ostali gosti već su večerali i tako su dvojica prijatelja bili gotovo sami u dvorani u kojoj se jelo. Mary Overmile dvorila ih je šutke. Večera je bila ukusna i obilna. Kad su se najeli, donijela je i stavila na stol veliki ključ.

– To je ključ od ulaznih vrata – reče Mary Overmile. – Vidim vam na nosu da namjeravate izviditi u kakav ste to brlog zapali. Prije nekoliko tjedana Oven Garradine mi je ispričao da očekuje brata i sestru i njihovo stado goveda. Vi i sestra ste stigli. A gdje vam je stado? Trebala bih nekoliko dobrih goveda. Iza kuće imam koral u kojem ih mogu držati. Ove će godine još ponestati mesa, a od čega ću onda pripremati jelo za goste?

– Stado je stradalo za vrijeme snježne mećave – odgovori mirno Cole i uzme ključ. – Izgubili smo stado i tako ćemo najvjerojatnije morati pokušati sreću kao kopači zlata.

– Budite oprezni – opomene ih Mary Overmile. – Gospodar ovoga grada zove se Jim

Slater. Stigao je tek prije nekoliko tjedana. Ubrzo se uspio osiliti, zahvaljujući velikoj svoti novca koju je donio, a doveo je i nekoliko bogato natovarenih kola i nekoliko očito vrlo opasnih ljudi. U gradu su odmah izbile nesuglasice, ali nije mu bilo teško sve to brzo srediti jer i ovdje u gradu vukovi ovog brloga nisu baš najsložniji. Do njegova dolaska bilo je ovdje nekoliko suparničkih grupa i svaka je od njih štitila svoje vlastite interese. Jim Slater uspio ih je staviti pod svoju kontrolu i zavladatai cijelom situacijom. Sa šerifom Ovenom Garradineom sukobio se gotovo isti dan kad se ovdje pojavio i od prvog su trenutka bili protivnici. Na žalost, unutar grada šerif Garradine nema nikakvih prava.

– A kako je došlo do borbe između Ovena i onog McIntirea? – upita Cole.

Mary Overmile sjedne na stolicu kraj stola za kojim su sjedili Cole i Clyde i oči joj zasjaše od uzbuđenja.

– Duff McIntire jedan je od Slaterovih revolveraša. Već je u ovome gradu dvojicu ljudi ubio, a trojicu teško ranio. Usprkos svemu tome uvijek bi imao svjedoke koji bi potvrdili da je pucao u samoobrani. Prije dva dana bio je jedan kopač zlata usred noći napadnut i opljačkan u svojoj kolibi. Susjed toga čovjeka tvrdio je da je vidio napadača kako odlazi i da je to bio Duff McIntire. Kada je McIntire to doznao, smjesta je odjahao tom čovjeku i gotovo ga ubio. Mnogi kopači zlata, koji žive u tom kraju, mirno su gledali kako jadnog čovjeka nemilosrdno tuku. Nisu se usudili

išta poduzeti jer je McIntire do-
veo sa sobom svoje revolveraše.
Šerif Garradine je došao preka-
sno jer je prijašnji dan morao
poslovno otići u jedno od uda-
ljenijih mjesta i tamo je i preno-
ćio. Vrativši se, čuo je što se do-
godilo i izjavio da će McIntirea
uhapsiti gdje god ga sretne. Na-
stavak ste vidjeli i sami, zar
ne?! McIntire je poslao šerifu
čovjeka s porukom da se može
s njime sresti na ulici pred sa-
lunom. Šerif je pokušao, ali ka-
ko je stvar završila, to i sami
znate. Vi ste mu brat – reče,
obrativši se Coleu. – Ako ste
na njegovoj strani moram vas
upozoriti da...

Zašutjela je i naglo ustala. Po-
čela je skupljati posude sa stola
kao da je time željela prekinuti
razgovor.

– Ne želim se više zbog sve-
ga ovoga uzrujavati – nastavi
zatim. – Već sam tolike mladi-
će vidjela kako su ovamo stigli
puni nade i planova, a zatim su
jednoga dana odjednom bili
mrtvi. Toliki su ovdje pokušali,
ali su jednog dana ipak bili
svladani. Progutao ih je ovaj ču-
dan grad. Neću se više uzruja-
vati kad vidim da budale kao i
vi pokušavaju...

Zastala je usred rečenice i
otišla u kuhinju. Cole i Clyde su
ustali od stola.

– Kako bi bilo da malo raz-
gledamo taj Slaterov grad?! –
predloži Cole. – Nije trebao du-
go da uspije. Postao je strah i
trepet ovog brloga. Hajde, da
sve ovo izbliza pogledamo.

– Slažem se – odvrati Clyde.

VIII

Izišli su na ulicu. Vani je bilo
hladno. Snijeg se smrznuo i

škripao pod nogama. U Gulch
Cityju bilo je vrlo živo. Cole i
Clyde počeli su obilazak u Im-
perial Palaceu. Ušli su u prepu-
nu dvoranu i jedva se probili do
šanka. Naručili su viski i počeli
promatrati ljude koji su pili, vi-
kali i izvodili razne gluposti.
Malo podalje svirali su neki i
tako još više pridonosili općoj
zaglušujućoj buci. Kada bi bio
najavljen novi ples, svi bi se
muškarci u isti trenutak zaletje-
li prema djevojkama koje su bi-
le plaćene da plešu s gostima.

U blizini Colea i Clydea neki
se čovjek pokušavao probiti do
šanka. Bio je zadihan kao da je
prilično dugo trčao. Približivši
se šanku, zabacio je šešir na za-
tiljak. Lice mu je bilo znojno.
Popivši viski kao da je pomalo
dolazio k sebi. Okrenuo se pre-
ma dvorani, naslonio na šank i
počeo gledati plesače. Cole ga
je pogledao i zamijetio da mu
nedostaje jedna čizma, ali je uto
navalila nova skupina ljudi tra-
žeći piće tako da su im zaklonili
vidik prema čovjeku bez čizme.
Ples je ubrzo završio i ljudi su
napustili prostor predviđen za
ples. Na tom su se mjestu u is-
tom trenutku pojavila dva crve-
nokosa čovjeka toliko nalik je-
dan na drugoga da su zacijelo
bili blizanci. Jedan je od njih u
ruci držao sačmaricu a drugi u
jednoj ruci kolt, a u drugoj čiz-
mu. Cole osjeti da će ubrzo doći
do gužve pa lagano zazviždi i
povuče Clydea u stranu.

– Što je? – upita Clyde.

– Čekaj, čekaj, ubrzo ćeš vi-
djeti – nasmiješi se Cole.

Crvenokosi blizanci stali su
pred šank i počeli proučavati
noge ljudi koji su mirno pili vi-
ski. Jedan je od blizanaca u ruci
držao čizmu i tako je ubrzo sve

bilo jasno. Svi su zašutjeli, očekujući što će se dalje dogoditi.

Dvorana je bila velika i u njoj se guralo više od tri stotine ljudi, a tišina je bila takva da se i muha mogla čuti. S obzirom na buku koja je do malo prije odjekivala Imperial Palaceom ovo je bilo pravo osvježanje, iako je bilo jasno da takva situacija neće dugo potrajati. Svi su nesvjesno stali pogledavati svoje noge, ali i noge svojih susjeda. Uskoro se na jednom mjestu dvorane gužva donekle razrijedila. Većina ljudi odmakla se od čovjeka u koga su primijetili da mu na jednoj nozi nedostaje čizma. Ubrzo je čovjek bez čizme ostao sam stajati kraj šanka...

— Brate evo ga! — poviče jedan od crvenokose braće, upevriši sačmaricu prema zbunjenu i zadihanu čovjeku.

Drugi je brat ispustio čudan krik i podigao čizmu iznad glave, kako bi je svatko mogao vidjeti.

— Ljudi, ovo je čizma, zar ne?! Dobro je pogledajte! Ovo je čizma jednog prokletog uličnog razbojnika! Cujte, ljudi! Izišao sam iz obližnjeg saluna i htio krenuti kući. Putem je skočio na mene neki ludak i udario me po glavi.

Sagnuo je glavu da svi vide da mu je zakrvavljena.

— Bogami me dobro opalio! — zaurla ponovo i sada se moglo razabrati da je prilično popio. — Osvijestio sam se dok me je pretraživao. Htio je moju kesicu sa zlatom. Zgrabio sam ga za nogu i povukao u snijeg. Počeo sam dozivati pomoć, a kako naša koliba nije bila daleko od mjesta gdje me je ovaj ludak napao, čuo me brat i viknuo da dolazi. Na žalost, ovaj ovdje —

reče pokazujući prema čovjeku za šankom — uspio se otrgnuti i pobjeći, ali je na svu sreću izgubio čizmu. Potrčali smo za njim i vidjeli da je ušao u ovaj salon. Uvjeran sam da je moja vrećica sa zlatom, koju mi je uspio oteti, još kod njega. Ljudi, ulovili smo jednog od tih razbojnika, i to još na djelu. To je izvrsno!

Bacio je čizmu na pod i zapovjedio čovjeku ka je navuče na nogu. Drugi je i dalje držao uperenu pušku, spreman da u bilo kojem trenutku opali.

— Lažu! Obojica lažu! — zastrašeno poviče još usopljeni čovjek. — Lažu!

— Naravno da lažu. To je barem jasno — reče netko mirnim glasom. — Mi te ovdje dobro poznajemo, Johnny. Ti nisi ulični razbojnik. Ti ne! Jesi li se možda posvađao s njima?

— Da... naravno... Zbog neke djevojke. Zbog Gold Ester! Nije htjela s ovim ovdje plesati! Plesala je samo sa mnom, a s njima nije htjela! — prestrašeno procijedi čovjek za šankom. — Zato su me ove dvije hulje i napale. Htjeli su me pretući, a ja sam uspio jednoga udariti i pobjeći. Jedan me od njih zgrabio za nogu i tako sam pri padu izgubio čizmu. A sada me žele proglasiti kradljivcem!

— Ne, to im neće poći za rukom — javi se onaj isti mirna glasa. — Ovdje si među prijateljima i nitko ti ništa ne može. Nećemo dopustiti da se ovakvi ljudi s tobom poigravaju.

Sada su i Cole i Clyde mogli vidjeti čovjeka koji je tako mirno i samouvjereno govorio. Visok, svijetle kose, jak govorio je kao Teksašanin. Na lijevoj strani boka nosio je kolt. Nije bio

sam. Ubrzo se pojavio još jedan čovjek.

— Čini se da ćemo ovu dvojicu crvenokose braće morati izbaciti iz saluna — reče pridošlica. — Pecos, što ti o tome misliš?!

— Da... Čini se da ćemo morati to učiniti. Hajde, momci, nestanite! Nestanite! Ovdje Johnnyju nećete ništa učiniti!

— Ma nemoj?! — poviče onaj koji je sve to vrijeme držao sačmaricu. — Pokazat ćemo mi vama! Čekajte!

U isti trenutak svjetlokosi je čovjek potegao revolver i odmah zapucao. Sačmarica je opalila u strop, a crvenokosi mladić zastenje:

— O...brate...ovi su me razbojnici...

Nije završio već pao licem okrenutim prema zemlji. Drugi je brat htio opaliti, ali ga je jedan od ljudi iza šanka preduhitrio i bacio bocu koja ga je pogodila točno u sljepoočicu. Ne stigavši prozboriti ni riječi, pao je i udario glavom o pod.

I dalje je sve bilo tiho. Svi su stajali kao ukopani.

— Prokletnici! Uvijek ćete...

— javi se neki glas ali odmah zašuti, očito i sâm prestrašen vlastitom smjelošću.

Svjetlokosi čovjek se nasmijevao i pogledao u smjeru odakle se javio glas, ali posvuda je bilo previše ljudi i tako nije mogao točno ocijeniti mjesto odakle je čuo da se netko usudio usprotiviti.

— Uperio je u mene sačmaricu — reče zato sasvim mirno svjetlokosi čovjek zvan Pecos.

Odmahnuo je rukom kao da želi pokazati kako o tome više uopće ne želi govoriti i zatim pogledao ljude koji su mu se

približili iz raznih dijelova saluna. Očito su to bili redari.

— Bacite ovu crvenokosu ploš na cestu! — zapovijedi Pecos.

— Sada je došao red na nas — tiho će Cole Younger. — Sada ćemo mi nešto poduzeti protiv Jima Slatera. Ja ću sve učiniti. Ti me štiti — reče obraćajući se Clydeu Brandonu.

Istupio je iz gomile u kojoj je do sada stajao i izazovno je pogledao svjetlokosog čovjeka.

— Tako to zaista neće ići! Tako ne! — obrati mu se Cole.

Redari, koji su upravo namjeravali podići braću i izbaciti ih iz saluna, zastali su i zatim stali u stranu. Svjetlokosi čovjek zaprepašteno se okrenuo.

— Tko je sada to? Tko još bilo što želi od mene?! — upita ljutito čovjek koji je svjetlokosoga malo prije nazvao »Pecos«.

— Nemoj se uzbuđivati Cal! — umiri ga Pecos. — Sam ću to srediti. Ovo je, naime, Tom Garradine, brat našeg velikog i dragog šerifa.

Odmjerio je Colea od glave do pete i pri tome pogledao i Clydea koji je stajao u Coleovoj blizini. Uskoro mu je sve bilo jasno, zato se i glupo nacerio.

— Zovem se Pecos Slim Stone — reče što je mirnije i suzdržanije mogao. — A što to tako neće ići?!

— Ona dvojica crvenokosih progonila su jednog običnog razbojnika — mirno će Cole. — Razbojnik je izgubio čizmu, a rekli su da ima u džepu vrećicu sa zlatom koju je oduzeo jednom od njih. Zanimalo bi me je li to što su rekli istina! Htio bih se uvjeriti ima li ovaj čovjek uistinu tu vrećicu ili nema! Ako u tog čovjeka pronademo zlato o

kojem su braća govorila, znači da i ostalo nisu lagali, zar ne?!

Jedan od crvenokosih blizana upravo se osvijestio i pokušao se uspraviti, ali je još omamljen ostao sjediti na podu. Pogledao je brata i vidio da je još živ. Uspio se nekako podići na noge i oteturati do šanka. Uhvatio se za rub i ljutito zarežao, ugledavši čovjeka koji mu je bocu bacio u glavu.

— Da! U džepu ima moju vrećicu! — zastenje i time je bilo jasno da je čuo posljednje Coleove riječi. — Vrećica je sašivena od lanenog platna. Sašio sam je od stare vreće za šećer. Tintom sam upisao na nju svoje ime. Zovem se Patrick O'Connor, i to je ime zapisano na vrećici. Uvjeran sam da još ima vrećicu u džepu!

— Lažove! — poviče kradljivac i prestrašeno se okrene prema Pecosu — Nemam ja nikakvu vrećicu!

— U džepu ima nešto — uplete se Cole Younger. — Vrećica je teška pa se džep istegnuo tako da se vidi da ima nešto unutra. Pokažite nam što je to u džepu!

— Znači, ipak! — poviče crvenokosi, zgrabi bocu i uputi se prema zapanjenu kradljivcu.

Zamahnuo je bocom i pogodio. U isti je trenutak Pecos dohvatio revolver, ali zamijetivši Coleov brzi pokret ruke, zasta i pola kretnje. Nije zastao radi straha već radi opreza. Znao je da mora pripaziti ne samo na šerifova brata, već i na crvenokosog koji je stajao podalje. Primijetio je da je Clyde Brandon dohvatio revolver. Shvatio je da ima posla s dvojicom vrlo iskusnih ljudi koji su načistu s time u kakvu su jazbinu upali. Ne,

nije se bojao, samo je bio oprezan.

— Dobro. Ovo je Johnny Mills i uvjeren sam da je dobar momak — reče što je mirnije mogao. — Ne vjerujem da je kradljivac. Ako je uistinu ukrao to zlato, onda ga ubuduće neću štiti.

U međuvremenu se Pat O'Connor sagnuo nad onesviještena Millsa i izvukao mu iz džepa još napola punu lanenu vrećicu. Unutra je bilo zlatne prašine za oko tri stotine dolara. Pat O'Connor podigne vrećicu i vikne:

— Evo moje vrećice! Pogledajte ljudi, na njoj je moje ime!

Svi su mogli vidjeti da crvenokosi O'Connor govori istinu. Začulo se glasno mrmljanje. U Imperial Palaceu bilo je te večeri mnogo kopača zlata. Svi su se sada ohrabрили i počeli mrmljati. Toliko dugo zatomljen bijes i očaj konačno su došli ko izražaja. Sjetivši se, međutim, što se dogodilo ljudima koji su se usudili suprotstaviti zloglasnom klanu ovoga grada, svi su pomalo utihnuli i salunom je zavládala ista grobna tišina kao i prije. Pat O'Connor, koji je i dalje držao u ruci vrećicu, počeo se nevoljko osvrutati.

— Hajde! Što čekate?! — poviče. — Pred vama je razbojnik. Ulovili smo ga na djelu. Pokažite mu da se s nama ne smije tako poigravati. To je jedan od onih koji neprestano napadaju ljude, pljačkaju ih i ubijaju. Evo, sada imate jednog takvog pred sobom! Zar mu ne želite pokazati da se s nama ne može šaliti?!

Htio je podići onesviještena kradljivca, kada se njegov crvenokosi brat pomaknuo. Bio je

teško ranjen i bila mu je potrebna pomoć. Zato je i ostavio kradljivca da leži na zemlji i sagnuo se bratu. Neki od promatrača napokon su se donekle ohrabрили i približili ranjenom kopaču

– Moramo ga odnijeti liječniku – reče netko. – Pat, ti se samo pobrini za onog nitkova, a mi ćemo već tvoga brata odvesti liječniku.

Podigli su ranjenika i odnijeli ga kroz sporedna vrata tako užurbano da se činilo da su sretni što mogu iskoristiti priliku i napustiti salun. Cole Younger gledao je Pecosa i ljubazno se nasmiješio.

– I što sad?! – upita Pecos Slim.

Stajali su jedan nasuprot drugome i pažljivo se odmjeravali. U salunu je ponovo sve bilo mirno. Svi prisutni kopači zlata gledali su Colea Youngera, smatrajući ga od sada svojim vodom. Stekli su u njega povjerenje. Taj se čovjek usudio suprotstaviti opasnom Slimu i dokazati mu da nema pravo. Ljudi su sada od Colea očekivali da ih i dalje vodi. Znali su da se bez njega još dugo vremena ne bi usudili suprotstaviti klanu koji je upravljao cijelim gradom, ali s ovim čovjekom kao vodom osjećali su se moćniji. Da je sada izbila gužva, vjerojatno ne bi stajali i mirno promatrali kako revolveraši napadaju dvojicu ljudi, nego bi stali na stranu te dvojice kojima mogu zahvaliti za novo stečeno samopovjerenje.

Sve je bilo tiho, samo je iz daleka dopirala buka iz drugih saluna u kojima se još nije znalo što se ovdje događa. Napetost se osjećala u svakom kutku go-

leme prostorije. Ljudi su nepomično stajali, zamišljeno odmjeravajući jedni druge.

– I što sada Garradine?! – ponovi Pecos Slim stane.

Njegov je smiješak bio hladan i opasan. Umirio se, dobro odmjerio protivnika i sada je bio spreman na sve...

Cole Younger je znao da ga očekuje borba koja će možda odlučiti o mnogim stvarima, kao i o sudbini ovoga grada. Znao je da svjetlokosi Pecos Slim i njegovi revolveraši neće dopustiti da se onesviješteni kradljivac Johnny Mills izvuče na cestu i da tamo bude izručen dugo potiskivanu bijesu izrabljivanih kopača zlata. Tako nešto ne smiju dopustiti. To bi značilo početak njihova kraja – njihovu propast. Johnny Mills bio je očito samo mala riba u sklopu cijele te velike i moćne organizacije, ali radi ugleda svoga nisu smjeli dopustiti da bilo tko iz njihova klana strada, uhvaćen pri krađi ili bilo čemu drugome.

– Ništa! – odgovori Cole Younger. – Htio sam samo doznati je li taj Johnny kradljivac ili nije. Sada sam se uvjerio da je doista ukrado vrećicu sa zlatom, i to je sve.

– I sada ste zadovoljni?! – upita Slim Stone. – Ali što sada?

Trenutak se doimao začudeno.

– Ovaj grad, koliko je meni poznato, ima i suca i okružnog šerifa – mirno će Cole. – Osim toga, ako se bilo što dogodi izvan grada, postoji šerif i njegov zamjenik. Je li tako?! Koliko se meni čini, ovdje je dakle, dovoljno ljudi koji zastupaju zakon, pa se nadam da neće biti po-

trebno da preuzmem stvar u svoje ruke. Ja ne zastupam zakon!

— A kad bi ste ga zastupali?

— poviče netko od ljudi koji su ih okruživali.

— Da ja zastupam zakon — mirno će Cole — suprotstavio bih se svakom kradljivcu i razbojniku u ovome gradu i njegovoj okolini, a to bi značilo da bih ubrzo bio onemogućen ili možda čak mrtav. Znam da ne bih ništa bolje prošao od svoga brata, koji je ovdje šerif. A kako je i drugačije mogao proći kada su svi kopači zlata mirno i ravnodušno, zajedno s okružnim šerifom i šerifovim zamjenikom promatrali kako neki razbojnik nemilosrdno puca u njega. I mene bi isto tako sve te kukavice mirno promatrale, ni okom ne trepnuvši. Tako bi to bilo... Ovaj brlog još uopće nije dovoljno zreo da bi se u njemu proveo zakon. Hajdemo, Clyde! Ovdje nemamo više što tražiti — doda i krene prema izlazu.

Otišli su do sporednog izlaza. Kada su izašli na ulicu, ostao je iza njih salun prepun zapanjenih ljudi, kojima je jedino preostalo da razmišljaju o onome što su upravo čuli. Dobro su shvatili što im je želio reći. Mogao je samo reći: — Vi ste obične kukavice i zato ste i zaslužili da vas razbojnici ovoga grada nemilosrdno iskorištavaju. Ne želite pomoći onome tko provodi zakon, i zato ništa drugo i ni ste zaslužili!

* * *

Idućeg jutra, za vrijeme doručka, Mary Overmile im je ispričala što se dogodilo u salunu kada su oni izašli. Ispričala im je da se pojavio okružni šerif i

uhapsio Johnnyja Millsa. Time su kopači zlata, naravno, bili zadovoljni i odlučili da se mirno povuku svojim kućama.

— A što sada? — upita Cole Younger, žvačući.

— A što bi bilo?! — nasmiješi se ogorčeno Mary Overmile. — Netko će položiti za Johnnyja kauciju i tako će naš dragi Johnny biti pušten iz zatvora, samo što nikada neće biti sudenja jer će osuđeni ubrzo nestati i nitko neće znati gdje se sakrio... Da, da... Ubrzo će biti daleko. Nije on uzalud član društva koje se požrtvovno brine o svojim članovima...

Poslije doručka Cole i Clyde su otišli k liječniku. Vrata im je otvorila Yester, blijeda i izmorena. Djevojka kao da je osjetila da je njezini prijatelji suosjećajno gledaju.

— Ja sam dobro — reče. — Oven se probudio. Čini se da je prošao ono najgore. Sada ima još samo laku groznicu. Sve sam mu morala ispričati i sada zna što se dogodilo. Liječnik je izišao. Oven želi s vama govoriti. Udite! Čuli smo što se jučer navečer dogodilo u Imperial Palaceu.

Cole i Clyde ušli su u kuću i krenuli za Yester. Oven Garrađine je ležao u krevetu. Izgledao je iscrpljeno, ali u svakom slučaju bolje nego dan prije. Rame i bedro bili su mu povezani.

— Kako si? — upita Cole. — Rekao sam da sam tvoj brat. Imaš li nešto protiv?

— Yester si cijelim putem bio kao brat, zašto bih imao nešto protiv?! Došli ste, dakle, radi Jima Slatera? — reče i pogleda Clydea.

Cole i Clyde kimnuše.

— Već smo ga jučer mogli izazvati — reče Cole — ali smo odlučili da mora prvo javno priznati da je on bio vođa bande koja je napala poštansku kočiju, a ne Clyde. Moramo dokazati da je razbojnik Jim Slater, a ne Clyde Brandon. S Clydea mora biti skinuta ljava.

— Znam — promrmlja Oven. — Yester mi je već sve ispričala. Zaista bi bilo dobro da Clyde može dokazati da nije kriv. Za sada sam još šerif, ali su me već uspjeli isključiti iz igre. Liječnik je rekao da najmanje četiri tjedna neću moći uzjahati. Moram, znači, ležati u krevetu i pomiriti se time da ništa ne mogu poduzeti. Onaj Jess Bannack je obična kukavica.

— Zašto je izabran za tvog zamjenika? — upita Cole.

— To je jedini čovjek koji je bio donekle hrabar da se prihvati takva posla. Zadovoljan je sa sto dolara koje dobiva za svoj posao, i ako nije riječ baš o Jimu Slateru i njegovim revolverašima, i nije tako loš. I ja sam nekoć bio razbojnik. Odsjedio sam u zatvoru. Ja sam jedan od onih koji ili potpuno propadnu ili se jednoga dana konačno urazume i krenu pravim putem. Znam da su svi ti ljudi u ovome gradu kukavice, ali pomalo ih i razumijem. Ne-koć su bili drugačiji. Pokušavali su se suprotstaviti skupini ljudi koja je u gradu postajala sve moćnija. Oni koji su odlučili da nešto poduzmu, uskoro su bili onemogućeni. Tako su malo—pomalo svi odustali i svatko se povukao u svoju kolibu, uvidjevši da nisu dovoljno složni da bi se mogli oduprijeti jačem od sebe. Kada bi potajno pokušavali organizirati otpor,

ubrzao bi to saznale vode grada i domogle se onih koji su bili začetnici takve zamisli.

— Onda neka idu do vraga i neka ostanu sakriveni u tim svojim rupama! — ljutito će Cole.

— Ne! To su ipak ljudi! — prekinu ga Oven Garradine. — Čujte...

Dalje nije stigao, jer su se otvorila vrata i u sobu je provirio čovjek.

— Ovdje su! Dodite! Ovdje su u ovoj sobi! — poviče čovjek koji je otvorio vrata.

Začuse se koraci i zatim u sobu uđe Jim Slater. S njim su bili sudac Lucius Graham, okružni šerif Race Hatt i Pecos Slim Stone. U hodniku su stajali još neki ljudi.

— Dobro! Želim da sve vrlo brzo obavimo! — reče oštrim glasom Jim Slater.

Bilo je očito da je odlučio sam nešto poduzeti protiv onih koji su se usudili suprotstaviti njegovim ljudima. Odmjerio je Colea, Clydea, Yester i ranjenog šerifa te stao nasred sobe.

— Kako kratko želite? — zlovoljno će Cole, lagano lupnuvši rukom revolver.

Clyde Brandon odmaknuo se od Yester i stao pred nju da bi je zaštitio od moguće pucnjave.

— Da, kako kratko želite, gospodo?! — upita mirno Clyde.

— Za deset minuta da ste obojica napustili grad! — zaprijeti Slater, ljutito pogledavši Colea i Clydea.

— A zašto?

Sudac se sada oprezno približio Slateru i lagano se nakašljavši rekao:

— Ne dopuštamo da se u našem gradu zadržavaju bilo kakvi razbojnici, kradljivci i vuci-

batine. Jučer ste istukli gospodina McIntirea i htjeli bismo spriječiti da ponovo ne dode do nepotrebnih razmirica. Htjeli bismo spriječiti da vas ubije... Osim toga, jučer ste navečer u Imperial Palaceu izazvali nepotrebnu gužvu. Za takve ljude u našem gradu nema mjesta. Ako za deset minuta ne napustite ovaj grad, okružni šerif će vas odmah uhapsiti. To se odnosi na vas i na vas! — reče i uperi prst u Colea i Clydea.

— To je sve što smo vam htjeli reći — doda Jim Slater.

Otišao je prema vratima i tako se okrenuo. Nepovjerljivo je pogledao Colea Youngera.

— Vi ste brat šerifa Garradinea? — upita. Ne znam, ali to vam ne vjerujem. Nekako ste mi poznati... Vjerojatno se odnekud poznajemo. Osim toga, premda je prošlo prilično vremena od dana kad sam posljednji put vidio Toma Garradinea, točno se sjećam da mu je kosa svijetla. Nekada sam dobro poznavao tu obitelj, zar ne stari moj?! — reče podrugljivo se smiješeći Ovenu. — Mogu ti reći da se tvoja sestra razvila u prekrasnu ženu. Nedavno sam je imao prilike ponovo vidjeti. I nju i tvoga brata Toma... Imali su tada još lijepo stado. Ovene, jasno ti je kao i meni da ovdje — reče pokazujući Colea — nije tvoj brat. Dakle, čovječe, tko ste vi zapravo?!

Cole Younger se nasmiješi. — Jučer mi je već bilo jasno da vas neću moći dugo zavaravati. Znao sam da nećete povjerovati da sam ja Tom Garradine, ali ono što sam htio, to sam i postigao. Htio sam, naime, da o svemu malo razmislite, a koliko vidim, vi ste i razmišljali cijelu

noć. Jučer smo vas iznenadili i zato ste i odlučili o svemu prvo dobro razmisliti. To je ono što smo moj prijatelj i ja i htjeli. Dobro, Slatere, zovem se Cole Younger! Columbus Younger! Prije šest godina ubili ste moju ženu i još nerođeno dijete. Malo kasnije ste i mene gotovo ubili. Sada sam došao da vam vratim dug.

Jim Slater stajao je mirno i nepomično, pažljivo slušajući Colea Youngera. Na licu mu se nije vidjelo što u tome trenutku osjeća, samo su mu oči na trenutak bljesnule. Za to je vrijeme sudac Graham sve više uzmi-cao, dok se nije našao zaklonjen ledima Jima Slatera.

— Jime, što sve ovo znači?! — uplašeno izusti Graham.

Okružni šerif i Pecos Slim Stone stavili su ruke iznad revolvera i samo čekali Slaterov znak.

— Možemo mi njima i ovdje pokazati tko su — zareži Slim Stone.

— Ne! Ovaj ovdje laže i za sve što je rekao nema dokaza. Bit će dovoljno ako ih izbacimo iz grada — reče zlovoljno Slater.

Okrenuo se i sa svojim ljudima ubrzo napustio kuću.

***

— Sada mu je sve jasno — reče Clyde kada su ostali sami. — Nije bilo baš razumno da se predstavljáš kao Tom Garradine.

— Baš je to razumno i dobro — nasmiješi se Cole. — Od prvog smo trenutka znali da će ci-jela ta igra postati opasna. Znali smo u što se upuštamo. Sada Slater zna na čemu je i mora nešto poduzeti. U nedoumici je i ponovo mora o svemu dobro

razmisliti. Osim toga, i njegovi prijatelji sada znaju kakav im je voda. Saznavši da je njihov veliki Slater čovjek izvan zakona, sumnjam da će se ubuduće osjećati pod njegovim vodstvom tako sigurni kao do sada. Uvjeren sam da mu neće vjerovati da nemam dokaza i svatko će se od njih bojati za vlastitu kožu. Dobro će razmisliti prije nego izvrše neku njegovu zapovijed. Odredi me tvojim pomoćnikom – reče, okrenuvši se Ovenu Garradineu. – Namjeravam od sada mnogo toga poduzeti i promijeniti život u ovome gradu. Daj mi zvijezdu šerifova zamjenika!

Oven Garradine nije stigao odgovoriti jer su se vrata liječnikove kuće u kojoj je ležao, ponovo otvorila. U kuću je ušla povećća skupina ljudi, ali ovaj ih je put predvodio liječnik. Bili su to kopači zlata.

– Dovodim predstavnike kopača zlata – reče liječnik. – Noćas smo održali sastanak u kolibi Petea Parkera. Krajnje je vrijeme da nešto poduzmemo. Liječnik sam i dužnost mi je da one koji su uspjeli do sada preživjeti održim i dalje na životu. Gotovo svake noći dovode mi ranjene ljude. Svakim je danom sve više mrtvih. Ne mogu to više gledati... Ljudi, sada su nam i šerifa ranili – reče i okrene se kopačima zlata. – Čovjek koji ga je ranio još je na slobodi! Jučer navečer dvojica su uhvatila Johnnyja Millsa pri krađi, a danas je već na slobodi. To zaista više ne može tako! Uvjeren sam da je netko položio kauciju i mogu s pravom tvrditi da suđenja neće ni biti, jer će Mills uskoro nestati. Johnny Mills je...

– Dajte mi zvijezdu šerifova zamjenika – prekine ga Cole. – Ljudi, imajte u mene povjerenje!

Svi ga prisutni pomalo začudeno pogledaše.

– Ne zovem se Tom Garradine. Nisam šerifov brat. Pravo mi je ime Cole Younger. Već šest godina progonim razbojнике i došao sam ovamo uhvatiti Jima Slatera.

Ljudi su ga promatrali i zcijelo o tome razmišljali. Ni jedan od njih nije bio kukavica. Do sada nisu bili složni da bi se mogli suprotstaviti organiziranoj bandi.

– Osveta? – upita ga jedan od njih.

– Možda... U neku ruku to je i osveta... Prije šest godina učinio mi je nešto za što nemam dokaza, ali želim da mi plati dug. No, to nije ono najvažnije. Morat će odgovarati u prvom redu za sve ono što je učinio u ovome gradu. Dajte mi zvijezdu i nećete se u meni razočarati. Imajte povjerenja i vidjet ćete da ću ga dovesti pred sud! Pravi zakon mora konačno odlučiti o bitnim stvarima u Last Chance Gulchu.

Ljudi su sada pogledali šerifa Ovena.

– Ovene, ti si šerif – reče jedan od njih. – Onaj dan kad smo te izabrali za šerifa, odlučio si da ćeš sam pronaći svoga zamjenika. Čini se da Jess Bannack nije prikladan da bude zamjenik.

– Znam da nije baš najhlabriji – odgovori Oven. – Ali od onih koje sam mogao izabrati, on je bio još najbolji. Što mi je drugo preostalo?!

Zatvorio je oči i razmišljao. Bio je izmoren i trebao mu je

odmor. Ali za to sada nije bilo vremena. Ovlažio je od groznice suhe usne, otvorio oči i nastavio:

— Cole Younger! Na izvjesno vrijeme predajem ti svoju šerifsku značku i dajem ti punomoć šerifa Last Chance Gulcha. Pred tobom stoje predstavnici kopača zlata. Uzmi zvijezdu i izgovori zakletvu!

Cole pogleda ljude oko sebe i kimne.

— Već sam dva puta bio šerif i imam posebnu pohvalu guvernera Kansasa. Evo!

Izvadio je iz džepa dokument na kojem je bio pečat guvernera. Dodao ga je čovjeku koji je stajao pokraj njega i dokument je krenuo iz ruke u ruku.

— Sada točno znamo tko ste — reče jedan od ljudi. — Pristajemo da zamijenite šerifa Ovena.

Cole Younger položio je zakletvu.

— Yester, pričvrsti mu moju zvijezdu! — reče Oven.

Djevojka je prišla stolici na kojoj su ležale Ovenove stvari. S njegova kratkog kaputa skinula zvijezdu i pričvrstila je o Coleov.

— Čestitam! Sretno! — reče Yester Garradine, a u očima joj se vidjela zbrinutost.

— Počet ću sa Johnnyjem Millsom — reče Cole. — Kada njega uhapsim, kamo da ga dovedem?

— U kolibu Petea Parkera. Odmah ćete prepoznati njegovu kolibu. Svi kopači zlata naše okolice skupit će se tamo. Uvjeravam vas u to!

Cole kimne i pogleda Clydea.

— Clyde, hajdemo! — reče Cole.

***

Izašavši na ulicu, Cole i Clyde ugledaše desetak ljudi koji su ih neprimijetno promatrali ispod oka. Činilo se na prvi pogled da su slučajno ovdje, a zapravo su to bili ljudi Jima Slatera. Slater, sudac Lucius Graham i okružni šerif Race Hatt stajali su ispred hotela Montana, mirni, nepokretni, kao da uživaju u suncu zimskog jutra.

Primijetivši da Cole i Clyde odlazi u staju, Jim Slater se lagano nasmiješi. Činilo se, naime, u prvi mah da Cole i Clyde žele što je brže moguće napustiti grad. Oni su doista i željeli napustiti grad, ali iz sasvim drugačijih razloga nego što su to mislili Slater i njegovi ljudi. Cole je za sada sakrio šerifsku zvijezdu. Pričvrstio je ispod kratkog kaputa da ne bude uočljiva.

IX

Brzo su odjahali iz grada i krenuli prema sjeveru uz manju rijeku Last Chance Gulcha. Posvuda su vidjeli kopače zlata kako neumorno rade.

— Jeste li možda vidjeli jahača koji je ovuda prošao? — upitaše ljude koji su radili uz rijeku.

— Mislite li Johnnyja Millsa? Da! Malo prije je ovuda prošao. Vrlo je brzo jahao i isprva ga nisam niti prepoznao. Već je bio gotovo prošao kada sam konačno shvatio da je to taj prokleti...

Cole i Clyde nisu čekali da čovjek doreče misao. Krenuli su žurno dalje, ne želeći izgubiti ni minute. Nisu baš najbolje poznavali taj kraj, ali su znali da će Millsa ipak brzo pronaći.

Obuzela ga je, čini se, panika pa je već za dana pobjegao iz grada, umjesto da je pričekao noć. Jedina mogućnost da pobjegne bili su za njega brodovi Missourija. Vjerojatno je odlučio pokušati kupiti kartu za jedan od parobroda i odmah napustiti zemlju. Dva su ga razloga primorala na žurbu. U prvom redu morao je računati s potjerom, a osim toga, zima je već bila pred vratima i ako je želio uhvatiti posljednji brod koji će prije zaledivanja rijeke otploviti iz ovoga kraja, morao se zaista vraški žuriti. Ako se ne požuri, parobrod će otploviti i tako bi mu i ta mogućnost bijega propala sve do proljeća, kada se led otopi i rijeka ponovo postane plovna. Toliko, međutim, Mills uistinu nije mogao čekati.

Cole i Clyde nisu bili u nedoumici. Morali su što brže jahati prema pristaništu, kamo je uplašeni Johnny Mills zacijelo krenuo.

***

Prešavši četrdesetak kilometara, Cole i Clyde se približiše sjevernoj granici Last Chance Gulcha. Zatim su prešli na teren pun jaruga, brežuljaka, kamenja i rascjepa. Pred njima se pružao put za Missouri. Vijugao je kroz to neprohodno područje, prekriven snijegom i obasjan zimskim suncem. Snijeg se polagano topio pa nije bilo lako jahati. Približili su se kolima i čovjeka koji je njima upravljao upitali je li vidio jahača kojem se silno žuri.

– Vidio sam ga prije nekoliko minuta – odgovori čovjek.

Cole i Clyde krenuše dalje. Prešavši još nekoliko kilometara,

ugledaše u daljini Johnnija Millsa. Konj mu se, izmoren, upravo s mnogo napora uspinjao brežuljkom koji je trebalo prijeći na putu za Missouri. Stigavši na vrh, Mills se okrenuo. Ugledao je Colea i Clydea i potjerao konja što je brže mogao. Sada su ga na neko vrijeme izgubili iz vida, ali popevši se i sami na vrh brežuljka ugledaše u podnožju čovjeka kako čuči pokraj ispruženog konja.

Životinja se očito premorena okliznula u snijegu koji se počeo topiti i pala. Činilo se da je Mills loše prošao jer je prilično šepao na jednu nogu. Potegao je revolver i gledao prema progoniteljima. Cole i Clyde su se razdvojili i polagano se približavali sa dviju strana, tako da je preplašeni i izbezumljeni Johnny Mills morao malo pogledavati na jednu i malo na drugu stranu, ne mogavši razaznati koji je od protivnika opasniji. Dobro je poznavao tu dvojicu koje je susreo one noći u Imperijal Palaceu i znao je da ni jednome nije dorastao. Shvatio je u tome trenutku ono što je oduvijek znao, ali nikada nije želio priznati: bio je običan lutalica koji je cijeli život želio postati opasnim revolverašem, a za to je bio prevelika kukavica.

– Što hoćete od mene? – poviše, izbezumljeno mašući revolverom.

– Jadni mali štakore – mirno će Cole. – Smjesta baci taj tvoj smiješni revolver u snijeg, jer ćeš inače biti mrtav i prije no što uspiješ izbrojiti do tri. Ja sam novi šerif! Hapsim te! Hajde, stari moj, dodi ovamo!

– Sudac me je pustio jer je za mene položena kaucija – reče i odmahne glavom.

Bio je toliko uplašen da više uopće nije bio nalik na čovjeka koji je tako »hrabro« iz zasjede napadao ljude i otimao njihovo zlato. Znao je da se takvim ljudima kao što su Cole i Clyde ne može suprotstaviti i da bi oni i s desetericom takvih poput njege za tren oka izišli nakraj.

– Pušten sam na slobodu! – zakriješti Mills. – Imam pravo otići kamo ne volja!

– Ne! To nemaš! Znaš, dragi moj, onaj tvoj sudac nije baš najbolji i najsavjesniji čovjek i tako... Ali dosta o tome. Dodi i predaj se prije nego što izgubimo strpljenje.

Johnny Mills je još oklijevao, ne mogavši shvatiti da su ga zaista uhvatili i da je gotovo s njegovim bijegom i snom o slobodi.

– Ako se smjesta ne predaš, skinut ću ti glavu s ramena – zaprijeti Clyde Brandon i približi mu se iza leđa.

Sada je Mills napokon shvatio da nema više ni najmanje nade da se izvuče. Bacio je revolver i zajecao.

***

Kasno popodne stigli su Cole i Clyde do kolibe Petea Parkera, smještene u jednoj od kotlina Last Chance Gulcha, udaljenoj oko tri kilometra od Gulch Cityja. Kotlina i planinski obronak iznad nje obilovali su bogatim nalazištima zlata i zato su i bili gusto naseljeni. Oko kolibe nalazilo se, prema dogovoru, mnoštvo ljudi koji su samo čekali da ugledaju novog šerifa i njegova zarobljenika. Pojavivši se, Cole i Clyde začuše mrmljanje i žamor ljudi ispred kolibe. Svi su se okupili oko velike drvene ploče položene na četiri

stupa, koja je trebala da služi kao stol. Za stolom su sjedila šestorica, a pred njima je bila debela knjiga. S desne strane stola bile su dvije klupe, u kojima su sjedila još dvanaestorica.

Cole i Clyde sjahaše i skinuše zarobljenika s konja. Odveli su im konje u staju, a Cole i Clyde sa svezanim Johnnyjem Millsom prišli su stolu. Jedan od šestorice koji su sjedili za stolom dignuo se i udario čekićem o stol.

– Zovem se Pete Parker – reče. – Ja sam predsjednik udruženja kopača zlata Last Chance Gulcha. Gospoda koja sjede meni zdesna i slijeva predstavnici su istog udruženja koje je mene odredilo za suca. Zahvaljujući punomoći koju sam od njih dobio, proglašujem ovo dvorište privremenom sudnicom. Na klupama koje vidite ovdje – reče i dalje se obraćajući Coleu i Clydeu – sjedi porota. Time otvaram suđenje! Možemo početi!

Ponovo je čekićem udario o stol i zatim sjeo.

***

Novoizabrani sudac pogledao je Johnnija Millsa, koji je drhtao od straha, znajući da mu se crno piše.

– Vi ste Johnny Mills? – upita sudac. – Ako i niste, mi vas ipak ovdje poznajemo pod tim imenom. Protiv vas je podignuta optužba radi krađe. Osjećate li se krivim?!

– Ne! Nevin sam! – zajeca Johnny Mills.

Pete Parker mirno kimne glavom.

– Dobro. Počnimo suđenje. Želite li branetilja, gospodine Mills?

– Ja sam nevin! Meni nije potreban branitelj! Uopće nemate pravo da mi sudite! Je li vam to jasno?! Nemate pravo! – poviče ogorčeno Johnny Mills.

Pete Parker ponovo strese glavom. Kosa mu je već bila sijeda. Bio je to čovjek s dugogodišnjim iskustvom.

– Dragi moj čovče, mi ovdje, doduše, živimo u divljini – reče Parker – ali smo usprkos tome nekakva zajednica koja treba i mora da poštuje određena pravila. Svaki član naše zajednice ima se pravo braniti pred zločinom i društvo ga je dužno u takvim situacijama zaštititi. Daleko od svake civilizacije primorani smo sami održavati red i mir i nismo u mogućnosti za svaki nesporazum odjuriti možda čak do guvernera. Svi su putevi prekinuti. Put prema istoku, jugu i zapadu presjekli su Indijanci i ne možemo se probiti do civilizacije... Prije jednog sata čuli smo da je posljednji brod ove sezone upravo otplovio jer će se rijeka ubrzo zamrznuti i tako ne možemo više niti sa te strane stupiti u vezu s predstavnicima zakona. Živimo ovdje kao na nekom pustom otoku, otcijepljeni od ostalog svijeta. Zato moramo imati sami svoj zakon. Stoga ti i predlažem da prihvatiš branitelja koji će...

– Ne trebam ja nikoga! – grubo ga prekine Mills.

– Dobro, kako god želiš – mirno će Parker. – Neka pristupe svjedoci.

* * *

Pola sata kasnije sve je bilo završeno. Patrick O'Connor, koga je Mills napao, dao je izjavu,

zatim njegov brat i još neki ljudi koji su posvjedočili da su u salunu vidjeli kako je Cole Younger izvadio Millsu iz džepa O'Connorovu vrećicu sa zlatom. Sve je bilo jasno.

Pete Parker još se jednom obratio optuženome.

– Znamo da si ti samo mala životinjica nasuprot velikom tigru za koga radiš. U Gulch Cityju ima mnogo ljudi koji vjerovatno imaju mnogo na savjesti nego ti. Ali ne boj se, nećemo mi uhvatiti samo ovakve male ribe kao što si ti, a one velike pustiti da pobjegnu. S tobom smo samo počeli. Ono pravo tek slijedi. Ako porota zaključi da si nevin, bit ćeš oslobođen krivnje. Zato, ako želiš reći nešto u svoju obranu, sada je trenutak da to pred svima kažeš...

Johnny Mills stajao je pognute glave i u mislima još jednom proživio cijeli svoj jadni život. Odjednom se pomaknuo i odlučno stao pred porotu. Pogledao je dvanaest porotnika, starijih ljudi pred kojima je stajao i u njihovim licima nije vidio zloću. Gledali su ga pažljivo i ozbiljno, ali ne podrugljivo i ljutito kako je on bio naviknut da s njime postupaju.

– Ako imaš nešto reći, reci!

– ohrabri ga glavni porotnik.

– Moga su oca, konjokradicu, ubili u Meksiku, a majka me otjerala od kuće kad mi je bilo samo četrnaest godina – počne Johnny Mills. – Jedva je čekala da navršim četrnaest godina i da me može poslati od kuće. Uvjeren sam da je s mojom braćom postupila isto tako. Bilo nas je osmero, a majka je svake godine postajala sve slabijom. Tako sam otišao od kuće. Nikada u životu nisam imao sreće,

nikada! Zato sam i počeo mrziti cijeli svijet. Došao sam ovamo u potrazi za zlatom. Radio sam noću. Radio sam od jutra do mraka, ali na parceli koju sam zakupio očito nije bilo mnogo zlata. Nakon gotovo mjesec dana rada našao sam za jedva sedamnaest dolara zlatne prašine. To je bilo sve. Moj cijeli trud i muka bili su uzaludni. Ovdje je donekle dobar ručak stajao dolar, kilogram brašna dolar i pol, a da ne govorim o tome da sam trebao toplu odjeću za zimu. Bio sam gladan, razočaran i očajan. Znao sam da nigdje neću naći posao. Tko ovdje nema novca, mora propasti. Nema mu druge. Za takve ljude nema izlaza, jer ima više od tisuću ljudi čiji prihodi od skupljenog zlata nisu dovoljni da prežive. Tako sam jednoga dana, ni sam ne znam kako, napao pijana čovjeka. U džepu je imao zlata za pedesetak dolara. Barem sam dva dana mogao jesti i kupiti par čizama. Kada sam napao drugog čovjeka, omela su me dvojica razbojnika koji su očito, poput mene, namjeravali napasti istu osobu. Upozorili su me da kao pojedinac nikako ne mogu opstati jer u gradu postoji udruženje čiji se svi članovi bave krađom. Rado sam pristao pristupiti tom udruženju i obvezati se da ću ubuduće uvijek predavati udruženju polovicu plijena. Prema jednom članu ugovora udruženje se obavezuje da štiti svoje ljude ako jednom upadnu u škripac. I tako sam postao razbojnik. Bilo mi je dobro. Ne mogu se potužiti. Imao sam ponovo prijatelje i uvijek sam polovicu plijena pokorno davao udruženju, čiji sam postao član. Ju-

čer sam imao smolu i zato je moje udruženje platilo sucu kauciju. Odjednom sam ponovo bio na slobodi, ali vi ste me uhvatili i sada više ne vidim izlaza. Rekao sam cijelu istinu. Što ćete sa mnom učiniti?!

Zastao je i vidjelo mu se na licu da više ne može govoriti. Porotnici su ga zamišljeno gledali, a zatim ustali i otišli iza kolibe. Ubrzo su se vratili i glavni se porotnik obratio Peteu Parkeru:

— Johnny Mills je kriv! Jedan je od članova udruženja koje je već toliko puta opljačkalo mnoge ljude, a neke i ubilo. Ali priznao je svoju krivnju i zato predlažemo da...

***

To što je porota predložila i sve ono što se zatim dogodilo doznao je Jim Slater samo nekoliko sati kasnije. Već je dovoljno dugo imao većinu ljudi toga grada u svojim rukama pa je uspio ubaciti nekoliko doušnika među ljude koji su prisustvovali sudenju Johnnyju Millsu. Čovjek koji mu je sve to javio bio je jedan od mnogih Slaterovih ljudi koji su se prurušili u kopače zlata i tako uvijek mogli saznati što se sprema i kako je raspoloženje u Last Chance Gulchu. U uredu Jima Slatera bili su i Duff McIntire čija je jedna ruka bila povezana, zatim Pecos Slim Stone, Cal Lamm, Race Hatt, sudac Lucius Hraham i još neki moćnici toga grada.

Svi su se ti razbojnici skupili u uredu Jima Slatera, da bi se posavještovali što da poduzmu. Već su prošli sati otkako su znali da s pokraj kolibe Petea Parkera kuje protiv njih zavje-

ra, i da svakako moraju raspršiti taj nepoćudni skup kopača zlata.

— Johnny Mills je srvan. Na kraju preslušavanja postao je sasvim nemoćan — počeo je izvještavati čovjek koji je prisustvovao sudenju. — Kao prvo, proglasili su ga krivim, a zatim mu je Pete Parker predložio da kaže sve što zna i da bude, kako da kažem, takozvani krunski svjedok. Mills je znao da ga, ako kaže sve što zna, neće objesiti, već samo protjerati iz grada. I Millsu se razvezao jezik. Naveo je mnoštvo imena i ispričao da je radio za udruženje, kojem bi uvijek davao polovicu plijena. Na popisu imena koje je naveo jesu i Duff McIntire, Pecos Slim i mnogi drugi. Ali to nije sve. Uspio sam stići samo nekoliko minuta prije njih. Za mnom dolazi cijela delegacija tih ludaka. Namjeravaju opkoliti grad tako da nitko ne može pobjeći. Novoizabrani šerif sastavio je potjeru dobrovoljaca koji će ući u grad. Što će zatim biti, možete i sami zamisliti. Krajnje je vrijeme da nestanem.

Učinio sam sve što sam mogao, ali sada zaista moram misliti i o sebi — doušnik usplahireno završi izvještaj.

Zgrabio je punu čašu viskija i iskapio je, tresavši se od oštrole pića. Htio je upravo napustiti sobu, kada se začuo Slaterov glas.

— Ostaješ! Pierce, ostaješ s nama! Što je za nas jadni mali Johnny koji je od silna straha, kako bi ostao na životu, svašta slagao. Borit ćemo se ako treba! Kao da se mi bojimo tih jadnika. Netko je rekao da ih je tisuće. I što onda?! Borit ćemo se! Kada shvate da se ne namje-

ravamo samo tako predati, razbježat će se, kao miševi. Nije važno koliko je ljudi, nego kakvi su i tko ih predvodi. A svi ti ludaci nisu čvrsto povezani! To je šaka jadnika koja samo misli da se može suprotstaviti ljudima kao što smo mi. Svi su oni željni uzbuđenja sve dok stvar ne postane opasna. Pokazat ćemo mi njima! Hajde, potražite naše ljude i kažite im da budu spremni za borbu! Uskoro će doći dan kada će klečati pred mnogom i moliti me da im dam komad kruha. Vidjet će još oni tko sam ja i da sa mnom nema šale. Hajde, na posao! Ja ću biti pred hotelom i izdavati naredenja.

Ljudi su istrčali iz Slaterova ureda, žureći da što prije obavijeste ostale što treba da rade. Posrijedi je, naime, ne samo koža Jima Slatera već i svih njegovih suradnika. Odjurili su u salune, plesne dvorane i prodavaonice i posvuda javili otprilike isto:

— Oni ludaci, kopači zlata, namjeravaju napasti naš grad! Ne predajemo se, već ćemo se boriti! Zaposjednite prozore i vrata, popnite se na krovove i budite spremni da pucate čim dobijete naredenje. Ako se ne budete borili, izgubit ćete ovdje sve i istjerat će vas iz grada.

Jim Slater stajao je pred hotelom. Doimao se smireno, ali je bio zapravo vrlo napet pa mu se činilo kako će se svakog trenu rasprsnuti. Neki čudan predosjećaj, oprez, briga, saželi su se u jedan jedini osjećaj koji je od trenutka do trenutka bivao sve jasniji. Strah! Nešto do sada gotovo nepoznato čovjeku kakav je bio Jim Slater. Razmišljao je o svome životu i prisje-

tio se Colea Youngera. Da, sada se sjetio tog mladog rančera kojem je prije otprilike šest godina uzeo svu uštedevinu, sjetio se Coleove žene koja ga je uhvatila u kradi... Da, i zatim ga je taj mladi rančer dostigao i želio borbu. Slater ga je pogodio i ostavio ležati, uvjeren da je mrtav, a sada se taj isti čovjek pojavio ovdje, u Last Chance Gulchu i odlučio stvarati mu neprilike.

– Zašto je Duff McIntire morao pucati u šerifa baš na cesti?
 – zlovoljno promrmlja Slater.
 – A zašto je taj budala Mills dopustio da ga uhvate na djelu?

Zapitao se zašto se uopće u sve to upustio. Došao je ovamo kao bogat čovjek i mogao je biti zadovoljan onim što je imao. Zašto mu sve to nije bilo dovoljno? Zašto? Ali i sam je znao odgovor na sva ta pitanja. Bio je svjestan činjenice da je oduvijek bio razbojnik i da se nikada neće moći promijeniti. Čovjeku poput njega jednostavno je potrebno da neprestano nečim i nekim upravlja, jer se takvi ljudi nikada ne mogu smiriti. Došavši u ovaj grad ubrzo je podredio sebi i male i velike razbojнике i kradljivce toga grada, otкупio je postepeno sve zalihe hrane i ove je zime trebalo da zavlada i svim kopačima zlata tog područja. Sve zalihe hrane bile su u njegovim rukama, svi putovi koji su vodili do bilo kakve civilizacije, bili su odsječeni, a zima je u ovim krajevima bila poznata kao duga i teška. I sada svi ti planovi treba da propadnu? Zašto? Radi Colea Youngera koji mu se usudio suprotstaviti. Ne, to nije smio dopustiti.

Iz staje se začuo pucanj. Slater pogleda u tom smjeru, ali je ulica bila prazna. Uopće je danas grad nekako pust. Momci koji su inače svaki dan dolazili u grad željni rasonode, danas se nisu pojavili. Kod Petea Parkera održavao se velik i važan sastanak, s kojeg nitko nije želio izostati. I to baš danas kada je Jim Slater odlučio izabrati Jissa Bannacka za glavnog šerifa. Namjeravao je slobodnim točenjem viskija i raznim drugim trikovima pridobiti ljude za sebe i utjecati na njih da Bannacka proglase šerifom. Tako je dobro sve to smislio i na kraju nitko nije došao. Čini se da je sastanak kod Petea Parkera privlačniji... Ponovo je opsovao i nastavio razmišljati. Uto ugleda kako Pecos izbezumljeno trči prema njemu.

– Duff McIntire je ubio našeg suca – usplahireno javi Slim Stone. – Sudac Lucius Graham izveo je konja iz staje kada mu se približio Duff i upitao ga kamo namjerava otići. Graham mu je odgovorio da mu je svega dosta i da želi otići. Predložio je Duffu da i on nestane i na to je ovaj pucao.

– Dobro je učinio – reče Slater. – Što ima inače novo?

– Svi se boje – reče Slim Stone, procijedivši prije neku psovku. – Gotovo nikoga nisam pronašao. Svi su naši hrabri momci nekamo nestali i sada kad su potrebni, nikoga nema. S nekolicinom, koju sam pronašao, ne možemo se suprotstaviti ljudima koji će nas ubrzo napasti. Ako se uistinu želimo boriti, moramo svakog pojedinog od naših ljudi izvući iz rupa u koje su se uvukli. Čuli

su da je tri tisuće kopača zlata odlučilo s nama obračunati i zato su se i povukli. Ne žele se boriti! Razumiješ li?! Što da radimo?!

U međuvremenu su se pojavili još neki ljudi.

— Što je? Što hoćete? — upita Slater.

— Svi su nestali — odgovori Race Hatt. — McIntire je ubio suca, ali ipak ih je mnogo uspješlo pobjeći. U staji više nema niti jednog konja. Tkogod se domogao bilo kakva kljusea, nestao je iz grada.

— Nitko se osim nas nekolicine neće boriti — potvrdi Cal Lann.

Pojavio se i Duff McIntire.

— Svi se su pobjegli. Jadni mali štakori! Svi su nestali! — reče smiješeći se podrugljivo ali mu je lice odavalo zabrinutost. — Neki su pobjegli, a ostali sjede u salunima ili svojim kućama i ne namjeravaju niti prstom pomaknuti. Jime, mi ovdje smo jedini koji se namjeravamo boriti! Dakle, samo hrabro! Borit ćemo se i barem nam nitko neće moći reći da smo kukavice. Tko zna, možda ih i pobijedimo.

Bio je i ranjen a ipak se nije bojao. Duff McIntire bio je poznat kao pomalo lud. Nikada ni od čega nije zazirao i uvijek je radio ono što mu se u tom trenutku prohtjelo.

— Dakle, što sad? — upita i dalje se smiješeći. Jim Slater ga je promatrao i najradije bi mu rekao da on snosi najveći dio krivnje za sve ovo. Da, rado bi ga sada ubio, jer kada je McIntire na ulici pucao u šerifa, počela se kotrljati ta golema lavina koja će ih uskoro možda sve pobiti. Ali Jim Slater je znao da

sada nije pravi trenutak za takve razmirice, pa se zato i suzdržao i pogledao ljude koji su preostali za borbu.

Pred njim su stajali Pecos Slim Stone, okruženi šerif Race Hatt, Duff McIntire i Cal Lamm. Trojica preostalih revolveraša držala su se po strani. Vjerojatno im je sada bilo žao što i oni nisu nestali.

Ovdje ćemo ih dočekati. Puštite me da prvo s njima govorim — zapovjedi Slater.

Glavna ulica u gradu bila je pusta. Ni žive duše nije bilo na cesti, a tama koja se u međuvremenu spustila uvlačila se među kuće, stvarajući još veću nelagodnost. Posvuda su gorjela svjetla, kao da su građani time željeli reći da se ničega ne boje, jer ni za što nisu krivi.

— Dakle, pokušat ćemo ih prevariti. Ako nam ne pode za rukom, povući ćemo se u hotel i boriti. Ali ipak vjerujem da ćemo ih uspjeti zastrašiti i nagovoriti ih da napuste grad.

Čekali su ni sami zapravo ne znajući što. Napokon ugledaše ljude kako dolaze sjevernim dijelom glavne ulice. Bilo ih je mnogo. Koračali su polagano i mirno. Prilazili su im sve bliže.

— Evo ih — reče Pecos Slim Stone.

Jim Slater kimne i pogleda prema južnom ulazu u grad. I tamo je vidio ljude, ali su oni stajali, ne približavajući im se. Zacijelo su samo zatvorili izlaz iz grada. Slater i njegovi ljudi znali su da kopači nadziru i najmanju ulicu i da više ne mogu napustiti grad. Pogledavši ponovo prema sjeveru, Slater je sada već mogao vidjeti ljude koji su dolazili prema njemu. Bilo ih je najmanje pedesetak.

Pred njima su jahali Cole Younger i njegov crvenokosi prijatelj Clyde Brandon. Slater je znao da su već zauzeli cijeli grad. Nije odjeknuo niti jedan hitac, što je značilo da su se svi ljudi predali bez borbe. Oko bokova je imao opasač sa dva revolvera i sada je oba izvadio kako bi bio što spremniji. Njegovi ljudi pred hotelom također su se pripremili za borbu. Zatim je prošlo nekoliko sekunda koje su se Slateru činile kao vječnost. Ulicom je puhao hladan zimski vjetar, ali Slater odjednom osjetiti kako mu niz čelo teče znoj. Pitao se zaplašeno gubi li on živce.

— Što je to? — upita Cal Lamm. — Je li i vama tako vruće kao i meni. Ne bojim se, a ipak mi je vruće.

— Nema više vjetra — javi se Duff McIntire. — Prestao je hladan vjetar i zato nam je tako vruće. Nije to ništa drugo.

Jim Slater nije odgovorio. Mirno je promatrao ljude kako mu prilaze sve bliže i čekao što će se dalje dogoditi.

***

Cole i Clyde su sjahali s konja i ostatak puta do Slatera uputili se pješice. Clyde je prišao Coleu i tiho rekao:

— Cole, cijela mi se stvar sve manje sviđa. Do sada sam se slagao sa svime što si učinio, ali sada ne mogu dopustiti da izvršiš ono što, čini se, namjeravaš. Pred nama stoji Slater i ja ti, na žalost, ne mogu dopustiti da ga pokušaš ubiti, jer mi je potreban živ. Tako ću jedino moći dokazati da sam nevin. Razumiješ li?

— O svemu sam tome razmišljao — odgovori Cole. — Neko-

liko puta si mi već ispričao što je Slater učinio i tako znam i najmanji detalj priče u koju si upleten. Pokušat ću ga zbuniti tako da će se sam odati. Vidjet ćeš, sve će biti u redu. Znam ja dobro da ti je Slater dužan vratiti čast koju ti je društvo radi njega oduzelo. Sada će nas pokušati zavarati, ali u tom sam mnogo prepredeniji od njega.

Već su se prilično približili hotelu i prestali su razgovarati.

— Momci, čekajte znak! — poviče Cole ljudima koji su ih slijedili. — Prvo treba da obavim jedan mali razgovor. Tek kad ja zapucam, zapucajte i vi, ali ne prije. Dobro slušajte o čemu ćemo razgovarati.

— Vruće mi je — zaključio Clyde.

— I meni. Prestao je vjetar — odgovori Cole.

— Dobro došli! — poviče Slater kad su se Cole i Clyde približili hotelu. — Trebate li nešto?

— Hapsim vas! — poviče Cole. — Dodite ovamo i predajte mi svoje oružje, Slater!

— A zašto biste me uhapsili? — nasmiješi se pomalo kiselo Slater. — Zbog čega sam optužen? Ah, da. Čuo sam da je onaj jadnik Johnny Mills vašem novom sucu i poroti ispričao razne gluposti. Valjda ne vjerujete da je istina to što je u strahu slagao?! Nije moguće da me zbog toga želite uhapsiti? Ovdje kraj mene stoje ljudi koji mogu potvrditi da je Johnny Mills...

— Nije riječ o Johnnyju Mill-su i onome što je on izjavio — prekine ga Cole. — Držimo se samo činjenica koje su mnogi očevici jednoglasno potvrdili. Slater, znaš dobro koliko te dugo tražim! Moj put nije bio

lagan, ali vidiš da sam te ipak pronašao. A zašto sam te tolike godine tražio to, nadam se, znaš?!

— Sve su to same laži. Vjerojatno si me zamijenio s nekim drugim čovjekom! Nikada te prije nisam susreo. Dobro, ako ti je toliko stalo do pucnjave, počni!

— Čekaj, prvo ti moram reći zašto te hapsim.

— Dobro, reci!

— Okružni šerif ovoga grada sam ja — reče istupivši Race Hatt. — Youngere, nemate pravo...

— Imam! — prekine ga Cole Younger hladno i odlučno. — Predlažem vam da me poslušate pa ćete uskoro doznati kakva ste čovjeka imali za prijatelja. Ove godine 27. lipnja — počeo Cole — Slater je trojicom ortaka opljačkao banku u Wichiti. Odnijeli su više od dvadeset tisuća dolara. U pucnjavi, koja je nastala dok su izlazili iz grada, poginula je jedna žena. Novac je kod sebe imao Slater i po mraku se uspio odvojiti od svojih pratilaca. Slater je uspio pobjeći, a njegove je ortake potjera ulovila i zatvorila. S punom vrećom novca probio se kroz indijansku zemlju i dospio sve do Last Chance Gulcha. Putem je na kartama zaradio kola s namirnicama i robom, ali to i sami znate jer su neki od vas već tada bili s njime. Dakle, Slateru, imam u džepu nalog za hapšenje potpisan od guvernera Kansasa, a imam i jednu od tjeratica koje su raspisane na tvoju glavu. Znaš, tvoji bi ortaci željeli da se i tebi sudi, a ne samo njima. Optužen si za pljačku i ubojstvo. A sada dodi i predaj se, jer će se inače cijela

ova stvar još samo nepotrebno zamrsiti.

Cole Younger je čekao što će Slater odgovoriti. Svaki mu je mišić bio napet u očekivanju razvoja situacije. Clyde Brandon osjećao je istu napetost, ako ne i goru, ali to je zaista bilo razumljivo. Toliko je toga ovisilo o tome hoće li se Slater sada izdati ili će i dalje tvrdoglavo tvrditi da je nevin. Kada bi Slater sada priznao krivnju, Brandon bi imao više nego dovoljno svjedoka koji bi mogli posvjedočiti Slaterov iskaz. Gleđao je čovjeka koji mu je toliko zagorčio život, osjećajući sve veću vrućinu i zagušljivost. Ovaj put nije mu bilo vruće samo zato što je vjetar utihnuo već i zato što je cijela njegova budućnost ovisila o trenutku koji će uslijediti. Slater i njegovi ljudi stajali su nepomično i svatko je očito razmišljao o onome što je upravo čuo.

— Je li istina to što kaže? — upita Race Hatt. — Slateru, je li istina da si opljačkao banku i prevario ljude koji su bili s tobom?

— Potjera nam je bila za petama — odjednom će Slater. — Svatko se od nas morao pobriti za sebe i nismo imali vremena misliti jedni na druge. Jedva sam pobjegao...

Sve je to rekao tiho kao da poluglasno razmišlja, ali se odjednom trgnuo i odlučno pogledao Colea.

— Youngere, od početka sam pretpostavljao da u ruci držiš poseban adut, ali ni u snu nisam mislio da je tako zastarjela stvar mogla doprijeti sve dovde. U redu, pronašao si četvrtog čovjeka — skupine koja je napala banku, ali nemoj misliti da

ćeš me uhapsiti! To ne! Pronašao si me, ali to ne znači da ćeš me i uhapsiti!

Posljednje je riječi povikao bijesno ali nemoćno, kao čovjek koji je bio svjestan činjenice da je izgubljen, koji se, međutim, nije želio samo tako predati, već je odlučio da se bori do posljednjeg daha. Nevjerojatnom brzinom izvukao je svoja dva kolta i počeo pucati. To je bio znak i za ostale da zapucaju. Duff McIntire, Cal Lamm i Pecos Slim Stone zapucali su istodobno, ali su Race Hatt i ostala trojica revolveraša odskočila u stranu i bacila se na zemlju, ne želeći se boriti.

I Cole i Clyde su se bacili na zemlju i tako izbjegli prve metke. Ležečki su počeli pucati. Uspjeli su pogoditi Cala Lamma i Pecosu, dok su se Duff McIntire i Slater uspjeti povući u hotel. Sve se odigralo tako brzo da su ljudi iza Colea i Clydea tek sada pucali. Cijela kiša metaka sručila se na hotel, ali je već bilo prekasno. Slater se već sklonio i sada će ga biti teško uloviti.

Cole je prišao Clydeu. Clyde je bio ranjen u rame ali lice mu je ipak sjalo od zadovoljstva.

— Columbase, sretan sam, vrlo sam sretan — reče Clyde. Uspio si ga pred tolikim svjedocima primorati da prizna krivnju. Mogao bih te sada od sreće izljubiti.

— Bolje da to zadržiš za Yesterday — nasmiješ se Cole i potrči prema hotelu. — Momci, okružite hotel!

Otvorio je vrata i bacio se u hotelsku salu, ali iznutra nitko nije zapucao. Potrčao je prema stražnjem izlazu, pretpostavljajući

da su Slater i Duff tuda pobjegli.

***

Jim Slater i Duff McIntire izišli su iz hotela kroz stražnji izlaz. Potrčali ni sami ne znajući kamo i zastali pokraj staje da predahnu.

— Nemamo baš najbolje šanse — zadihamo će McIntire.

— Ne. Nemamo. I to zahvaljujući tebi — procijedi Slater. — Samo takva budala kao što si ti može doći na ideju da puca u šerifa nasred ulica, i to u pola bijela dana. Još je i onaj glupi Mills imao smolu i tako je sve krenulo nizbrdo. Younger je u tome ugledao svoju priliku i dobro je iskoristio.

— Ma nemoj. Bez obzira na sve nas, Younger ne bi mogao sam pobijediti — p Younger je odlučio da te sredi i nitko ga pri tome ne bi mogao spriječiti. A mi budale morali...

— Da nema svih tih drugih ljudi, nikada me Younger ne bi mogao sam pobijediti — prekinu ga Slater. — To neka ti bude jasno! Zahvaljujući vašoj gluposti pridobio je kopače zlata, ali nema smisla da se sada radi toga svađamo. Ionako ne možemo ništa izmijeniti. Nemamo baš velikih mogućnosti da se izvučemo iz svega ovoga.

— Traže nas. Posvuda po gradu čuje se vika. Nećemo se moći dugo skrivati. Moramo što brže odavde.

— Da — potvrdno kimne Slater. — Morali bismo se domoći konja i namirnica, a staja je prazna, zar ne?

— Pokušajmo kod pošte. Tamo bi morali biti za zamjenu zaprege poštanske kočije.

Upravo su htjeli otići, kada su

začući u blizini glasove.

— Čuo sam Slatera i McIntire! Znači da su tu negdje u blizini! — poviče netko. — Potražite ih! Ovdje su negdje! Ako se ne žele predati, pucajte!

— Nećemo se samo tako izvući — reče bijesno Slater.

— Noć je tamna. Ništa se ne vidi. Moramo pokušati — ohrabri ga McIntire.

Krenuli su polagano i oprezno, ali su se ubrzo našli pred nekim sjenama.

— Tko je to? Slater, predaj se!

— poviče Slater snašavši se.

— Ne, nema ga ovdje. Tražite dalje! — povikaše sjene.

— A tko ste vi? — upita jedan od ljudi s kojima su upravo razgovarali.

Duff McIntire i Slater se sagnuše, spremni da svaki trenutak zapucaju, ali se uto začuše pucnji u neposrednoj blizini.

— Hajdemo momci! Čini se da su tamo! — reče čovjek i krene prema mjestu odakle su se začući pucnji.

— Evo! Idemo! — poviče hladnokrvno Slater.

* * *

Slater i McIntire krenuli su samo kratak dio puta za ljudima iz potjere, a zatim krenuli u suprotnu smjeru i ubrzo se izgubili između kuća.

— Da mi je samo znati koga oni zapravo love? Budale! — smijući se reče McIntire.

Slater ništa nije odgovorio, trudeći se da što pažljivije prijeđu ostatak ulice koje su ih dijelile od izlaza iz grada. Ušavši ponovo u neku ulicu, začući su korake. S obje strane ulice približavali su im se ljudi.

— Ne sviđa mi se proganjanje. To mi nekako zagorčava ži-

vot. Ubrzo će mi ovo dosaditi i počet ću pucati — ljutito će McIntire. — Imaš li možda bolji prijedlog?

Odgovor koji je dobio bio je pomalo čudan. Sablasno hujanje nadglasalo je sve ostalo. Buka je stizala sa sjevera, praćena snažnim vjetrom koji je u naletu skrhao sve što mu se našlo na putu. Kuće su se rušile kao da su od karata, krovovi letjeli, iščupana stabla kotrljala zemljom. Bila je to prava oluja. Kada je utihnula, stvari su još neko vrijeme letjele zrakom, a zatim se i to smirilo i sve je bilo pusto i tiho...

— Mečava — prošapće Slater.

— To je bio tek nagovještaj. Još samo pet minuta i živa će se na termometru spustiti najmanje dvadesetak stupnjeva. Duff, ovu nam je oluju poslao sam pakao! Ovo je naša prilika!

— Ha... ha... sada će svi oni dragi ljudi koji su nas tako uporno tražili, imati prečeg posla — nasmije se McIntire.

Skrenuli su u drugu ulicu i počeli trčati. Stigavši na glavnu ulicu, posvuda su sretali ljude, ali nitko više na njih nije obraćao pažnju. Svatko se sada brinuo o sebi. Drugi je udarac vjetra ponovo srušio mnogo kuća, a treći je udarac donio i prvi snijeg i tuču.

— Prava snježna oluja! — poviče Slater.

— Bravo! — javi se McIntire.

U samo nekoliko minuta, koliko je Slateru i McIntireu trebalo da se domognu pošte, bili su već prekriveni snijegom. Tresli su se cijelim tijelom i mislili da će se svakog trenutka smrznuti. Uvukli su se u staju poštanske stanice i naslonili na zid da se malo odmore. U staji

je bilo tamno, ali su čuli rzanje konja. Kroz pukotine drvenog zida staje zavijao je vjetar, a krov se savijao pod težinom snijega i leda.

– Uvući ću se ispod sijena! – poviče McIntire što je glasnije mogao kako bi nadglasao vjetar.

Slater ništa nije odgovorio već je u tami potražio svjetiljku i pripalio je.

– Zašto? Zašto pališ svjetlo? Ako naiđe netko iz pošte ili...

– Sada se sigurno nitko neće pojaviti. Čekaju da prestane tuča i tek kad počne padati gusti snijeg, usudit će se izići iz svojih kuća.

– A što namjeravaš?

– Jahati!

– Jesi li poludio? Znaš li da bi to značilo smrt!

– Ne ako je čovjek dovoljno snažan i odlučan. Pravom čovjeku ništa ne može smetati da ostvari svoj cilj! Ova je oluja naša posljednja prilika da se živi izvučemo iz grada. Za vrijeme oluje nitko na nas neće obraćati pažnju, a kada ona jednom stane, onda će nas ponovo potražiti. Odluči sam. Možeš krenuti sa mnom, a možeš i ostat...

Jim Slater odabrao je konja na kojem bi mogao odjahati u oluju. Životinje su stajale jedna uz drugu, nastojeći se tako zaštititi od hladnoće koja je postajala sve nepodnošljivija. Slater odabere konja na čijim je slabinama primijetio ožiljak od mamuze i po tome zaključio da je tu životinju već netko jahao. Konji koji su bili u staji namijenjeni su za vuču poštanskih kola. Pronašao je i sedlo i počeo osedlavati životinju. U bisage, što su ležale pokraj sedla, natr-

pao je zob i pričvrstio ih za sedlo. Na noge je navukao neke stare krznene čizme i obukao kaput od bizonova krzna. Sve je to pronašao u staji. Opremio se i okrenuo McIntireu.

– Ja ću kasnije pokušati pobjeći – reče stresavši glavom McIntire. – Pričekat ću da prestane ovaj strašni vjetar, a zatim ću se možda pokušati izvući odavde.

Slater ga podrugljivo pogleda i okrenu mu leđa. Uputio se još jednom do sanduka sa zobi i počeo po njemu kopati. Odjednom se uspravio i zadovoljno nasmijao. Pronašao je što je tražio: gotovo punu bocu viskija. Potegao je dobar gutljaj a ostatak spremio u džep kaputa.

– Kako hoćeš – nasmješi se Slater. – Barem mi otvori vrata.

McIntire ljutito stresse glavom. Toliko je mrzio Slatera u ovome trenutku da bi ga mogao i ubiti.

– Što si toliko ljut? – upita Slater. – Sam si odlučio da ostaneš. Nitko te nije primorao. Nisam ja kriv što se bojiš oluje!

Vjetar je toliko bučno zavijao da ga McIntire zapravo nije ni čuo, ali to i ne bi mnogo promijenilo. Ponovo je ljutito stresao glavom i dohvatio kolt. Zatim se ipak predomislio i otišao prema vratima da pomakne gredu koju su oslonili o ulazna vrata. Slater mu je morao pomoći i kada su uspjeli odmaknuti gredu, vjetar je zahvatio vrata i silnom ih snagom srušio na zemlju.

McIntire odskoči u stranu i pojuri prema Slateru koji je već tjerao konja iz staje.

– Čekaj me! – poviče. – Čekaj! Vrata su se slomila i usko-

ro će se cijela staja srušiti! Pričekaj da samo konja...

Slater ga nije slušao već ga je snažno udario nogom u prsa i potjerao konja u snježnu oluju koja je sve jače bjesnjela. McIntire poskoči i dohvati kolt, ali Slateru više nije bilo ni traga.

X

Ova druga po redu snježna oluja godine 1868. pustošila je puna tri dana. Zatim se pomalo smirila i pretvorila u snijeg što je i dalje neumorno padao.

Cole Younger proveo je to vrijeme u liječnikovoj kući zajedno s Clydeom, Yester i Ovenom Garradineom. Liječnik je u kući imao dovoljno drva i hrane pa su bez većih teškoća preživjeli ta strašna tri dana.

Kada je oluja popustila, nitko više nije mogao zadržati Colea Youngera. Želio je nastaviti potragu za Slaterom, znajući da ne smije gubiti ni trenutka. Bio je jedan od prvih koji su se usuđili otvoriti vrata kuće i izići u dubok snijeg. Htio je ući u šerifov ured, kada mu je u susret izišao Jess Bannack.

— Kao zamjenik šerifa nisam bio dobar — reče Bannack. — U uredu sam vam na pisaćem stolu ostavio svoju zvijezdu. Ne želim čekati da me sami izbacite. Radije odlazim svojevoljno — reče i pođe probijajući se kroz snijeg.

Iz ureda je izišlo još nekoliko ljudi. Dvojica od njih bili su članovi udruženja kopača zlata.

— Što ćemo s ovima u zatvoru? — upita jedan od njih. — Ako ih zadržimo, moramo ih hraniti i tako će im biti bolje nego mnogima koji sada nemaju

dovoljno zaliha da prežive ovu zimu. Ako ih pustimo, neće birati način da prežive. Što da radimo?

— Znam da vam nije lako — odvrati Cole — ali tim pitanjem moraju se pozabaviti predstavnici udruženja i naći najbolje rješenje. Pete Parker će već naći neki izlaz. Imamo dovoljno zaliha i ako ih budemo razumno dijelili, preživjet ćemo do proljeća.

Uto se začuše pucnji. Cole potrči prema staji odakle su odjeknuli hici i ugleda Bannacka kako mu prilazi držeći u ruci kolt.

— Bio je to Duff McIntire — reče zbunjeno Bannack. — Uhvatio sam ga kako pokušava da se na konju išulja iz staje. Čini se da je ova tri dana ležao sakriven ispod sijena. Oluja je prilično uništila staju i vjerojatno mu nije bilo baš toplo. Sada se htio izgubiti, ali su ga već ljudi koji su se htjeli pobrinuti za konje primjetili. Nisu imali oružja pa ga nisu mogli zaustaviti. Htio je u njih pucati i tada sam naišao ja i ...

Bannack je spustio glavu i zbunjeno zurio u kolt. Vidjelo se da se ne osjeća baš najbolje.

— Još nikada do sada nisam ubio čovjeka — promuća.

— Oduvijek sam se plašio trenutka kada ću biti primoran ubiti čovjeka i sada se, evo, dogodilo i to. Duff McIntire bio je napola smrznut i zato nije mogao odmah reagirati. Tko zna što bi se inače dogodilo. Možda sada i ne bih bio živ... Bilo je lagano, a ipak tako strašno. Da sam...

Prekinuo ga je neki čovjek, vičući da je McIntire još živ i da želi nešto reći. Cole Younger je

odmah otišao do njega i kad se sagnuo, McIntire je otvorio oči.

— Taj Bannack! Nikada nisam vjerovao da uopće zna gadati, a sada... sada me gotovo ubio... Trebalo je da odjašem sa Slaterom — reče naprežući se. — On se nije bojao oluje kao ja. Odjahao je u mećavu i vrata su se... ta prokleta vrata su se srušila... vjetar... da se nisam smrznuo, mogao bih sada...

To je bilo sve što je rekao. Još je jednom uzdahnio i zatim zauvijek zatvorio oči. Možda mu je bilo i sudeno da umre od metka čovjeka koji mu inače nije bio dorastao kao protivnik. Sudbina se ponekad poigra s ljudima...

***

Coleu Youngeru bilo je sada jasno da je Slater uspio pobjeći. Godinama ga je slijedio i sada kada je mislio da je njegovu lutanju zauvijek došao kraj, Slater je ponovo uspio zamesti trag i Cole je morao nastaviti potjeru.

Trebalo mu je manje od pola sata da se spremi i ubrzo je na konju poštanskog društva, privezavši za sedlo bisage s hranom i ostalim potrebnim stvarima, krenuo dalje. Ni sam još nije znao kamo. Znao je samo da odlazi za Slaterom, nekamo u daljinu. Pretpostavljao je da je Slater mogao krenuti samo prema jugu, u smjeru oluje, pa je i Cole krenuo tim putem.

***

Put prema Larmieju bio je prekriven visokim snijegom. Mjestimično je snijeg bio toliko dubok da je Cole morao sjahati i prokrčiti put konju koji je u njega nemoćno upadao. Kolibe

kopača zlata bile su posvuda zatrpane, život kao da je stao, ali je malo — pomalo sve počelo oživljavati.

Kasno popodne stigao je do kraja doline. Ovdje više nije bilo snijega. Mećava je mimošla to područje. Cole je naišao na trag. Vodio je u obližnju šumu do male barake. Sjahao je i polagano i oprezno se približio kući. Unutra više nikoga nije bilo, ali Cole je znao da je konačno naišao na Slaterov trag i postavio ga je slijediti klancem koji je vodio prema Laramieju.

Ušavši u klanac, ubrzo je naišao na Slatera. Ležao je ispružen na zemlji — mrtav. Cole je sjahao i prišao nepomičnom Slateru. Poginuo je u borbi s Indijancima. To je bilo očito. Znači da Coleu nije bilo sudeno da se još jednom suoči s dugogodišnjim neprijateljem i vrati mu dug koji ga je toliko godina mučio.

XI

U proljeće kada se otopio snijeg i prvi parobrodi krenuli rijekom, Cole Younger, šerif Gulch Cityja, poslao je poštanskom kočijom pismo guverneru Kansasa. U pismu je bio iscrpan izvještaj o svemu što se protekle zime dogodilo u Gluch Cityju. Pete Parker, novoizabrani sudac, priložio je također svoje pismo. Odgovor je stigao 22. lipnja.

Oven Garradine je u međuvremenu ozdravio i preuzeo svoje dužnosti šerifa. Otvorio je pismo i zatim odjurio svojoj sestri Yester koja je prije nekog vremena otvorila mali restoran.

— Brzo otidi do staje i neka

ti osedlaju konja — reče Oven.
— Oduzi ovo pismo Clydeu. Piše mu guverner Kansasa. Dokazano je da je nevin i svaki je postupak protiv njega ukinut! Hajde, sestro! Brzo odjaši do njega!

***

Clyde i Cole radili su na parceli koju su zakupili i kao i proteklih dana marljivo tražili zlato. Već su pronašli dosta zlatnih zrnaca i svaki dan zadovoljno nastavljali posao.

— Ova žila nije ni tako loša — nasmiješi se Clyde.

— Columbus, tvoj imenjake, doduše je otkrio Ameriku ali ti si učinio nešto mnogo važnije: kupio si od Sama Clarkea ovu parcelu koja je više nego bogata!

— Čekaj, to nije sve! — nasmije se se Yester koja im je upravo prišla. — Clyde, stiglo je pismo iz Kansasa. Nitko te više ni zbog čega ne progoni! Ako me sada ne zaprosiš, više ti neću pružiti drugu priliku!

***

Mного godina kasnije dvije su obitelji živjele na području doline Gallati. Obradivali su

polja, uzgajali stoku. Bila je to sada dobra zemlja, nastanjena dobrim ljudima. Među ostalima živjele su tamo i dvije obitelji koje su bile složene kao jedna: Brandovi i Youngerovi.

I Cole Younger se oženio i pokušao zaboraviti tužnu prošlost. Nije više lutao divljinom tragajući za razbojnicima. Onoga dana u klancu na putu za Laramie prekinuo je s prošlošću. Odlučio je da je zaboravi i krene prema budućnosti. Tako se i uspio osloboditi more koja ga je tolike godine mučila. Tome je pridonijela i mlada žena koja ga je razumjela i pružila, mu sve ono što mu je prošlost oduzela.

Clyde Brandon se oženio još onoga dana, kad je došlo pismo iz Kansasa.

Oven je svaki dan bio sve bolji šerif i ubrzo se nitko više nije sjećao njegove mladosti. Svi su ga poštovali.

Cole nikada više nije susreo American Horsea. A i bolje je tako. Da im je koža bila iste boje, bili bi prijatelji. Ovako su ih razdvajale predrasude kojima u ono vrijeme nisu još bili dorasli da ih prebrode.

KRAJ

TRAG
biblioteka
kriminalističkih
romana

SIRIUS
biblioteka znanstvene
fantastike

ŽIVOT
ljubavni roman

LASO
vestern roman

POPAJ
strip-zabavnik za
djecu i odrasle

TOM I JERRY

ALAN FORD
super-strip

KONJO- KRADICA

– Moj konj! Gdje mi je konj? – vikao je Paul Hatfield trčeći praznom ulicom. – Nestao mi je konj! A tek sam ga jučer kupio!

Na nogostupu s obje strane ulice odmah se pojavilo nekoliko radoznalih građana, koji i tako nisu znali što bi počeli tog sponog ljetnog dana.

– Možda je otišao jer mu se ne sviđa njegov novi gospodar – našalio se netko, a drugi su odmah prasnuli u smijeh.

– Smiri se, Paule! – dovikne mu neki mladić i pode prema njemu. – Možda i sam ne znaš gdje si ga ostavio.

– Oh, kako ne bih znao! Ta to je konj, a ne neko šegavo pseto! Za njega sam dao cijelu uštedevinu. Pomozi mi, Johne, da ga što prije nađem!

Njegov prijatelj a i vršnjak, obojica tek dvadesetogodišnjaci, sumnjicaivo klimne glavom.

– Znaš, Paule – reče mladi John Marner. – Teško ćemo ga naći, kad ga ni ti sam dobro ne poznaješ, jer si ga kupio tek jučer. Nego, reci ti meni gdje si ga ostavio, kad si ga posljednji put vidio, jesi li našao neke tragove nakon krađe i sve što bi nam moglo pomoći u traganju.

– Vraga sam našao! – ljutito vikne Paul. – U onoj sam uličici našao samo svoje staro i jadno sedlo, koje i tako ne vrijedi mnogo. Dakako, lukavi je konjokradica odbacio sve što bi ga moglo izdati.

– Dobro, dobro – umirivao ga John. – Reci mi kako je izgledao konj.

– Hm, nije baš ljepotan, ali je svakako dobar konj. Eto, pogledaj onoga konja na kraju grede za vezivanje ispred saluna. Stas, visina, vitkost pa i boja odgovaraju mom konju, samo što on nije imao bijelu prugu na čelu ni velike bijele mrlje na bokovima i bedrima. Inače bih mogao pomisliti da je to on.

– Ovako zaista nećemo stići daleko – reče John. – Morali bismo temeljito pretražiti cijeli Cleburne, da saznamo je li konj još ovdje ili ga je kradljivac odveo. Ako je to lukav čovjek, tada ga je zacijelo sakrio negdje u gradu, dok hajka mine, da bi ga poslije neopazice odveo na zapad preko rijeke Brazos. Kradljivac mora raditi vrlo oprezno i vrlo lukavo. Ovdje se samo najspretniji usuduju krasti konje.

– Zašto baš samo oni? – zapita Paul.

– Zar ne znaš što se događa kod nas u Teksasu kad uhvate konjokradicu? Ako nije na vrijeme pobjegao u neku susjednu državu, ukrast će ovdje neku granu.

– Točno, ali to je posao našeg šerifa. Meni je važan samo konj. Nego, dosjetio sam se. Konj mi je nestao prije možda sat ili dva. To znači da su ga ljudi koji stanuju uz cestu morali vidjeti ako je izašao iz grada. Smjesta ću otići na zapadni izlaz kroz koji odlaze svi oni što žele prijeći Brazos River i poći u unutrašnjost Teksasa prema Pecos Riveru i dalje u planine Davis, gdje ih nitko živ više ne može pronaći. Ovdje je još samo jedan korak do granice Meksika. S onu stranu granice konjokradica nam može još samo domahnuti i viknuti: Adios, muchachada!

– Slažem se! Vrlo mudro – prihvati John prijateljev prijedlog.

– Ja ću poći na zapad – reče Paul – jer tamo imam dobre znanke u obitelji O'Lean, koji mi ni za živu glavu neće zatajiti što su vidjeli. A ti kreni na istok. Ipak, ne vjerujem da bi bjegunac prošao onuda. No nikad se ne zna. Ako je lukav, kao što to ti misliš da jest, ne znači da neće poći smjerom koji mi ne očekujemo.

– Prijatelji su odmah odjurili svaki na svoju stranu. Kad su se nakon pola sata opet našli, bilo im je sve jasno. –

Nitko nije izašao iz grada prema zapadu – reče Paul.

– Ni prema istoku – doda John.

– Znači da je moj konj još u Cleburnu! – usklikne Paul. – Prema tome nisu ni propale sve nade.

– Konj je još u Cleburnu i neće nam samo tako odletjeti, Paule. Sad se smiri, jer prije nego išta poduzmemo, moramo dobro razmisliti. Možda ipak ne bi bilo loše da oba-

vijestimo šerifa i zatražimo njegovu pomoć. Iako je star i lijen, ipak je predstavnik vlasti, a to nešto znači.

– Dobro, ali brzo, jer se podigao vjetar i svakog će trenutka udariti kiša – reče Paul gledajući prema tamnosivom nebu.

– Eto, počela je – promrmlja John. – Svratimo u salun dok ne prođe najžešći pljusak, a poslije ćemo k šerifu.

Mladići su utrčali u salun da se sklone od kiše. Mirno i dostojanstveno pošli su prema šanku. Neusiljeno su natočili po čašicu viskija i sjeli za najbliži stol. U salunu je bilo tek pet, šest osoba. Uto su uletjela još dvojica već dobroano pokisla od jake kiše.

Paul Hatfield i John Marner mirno su sjedili i čekali da kiša jenja. Ta tko bi sad izašao pa da prokisne do kože!

– Sad ne bih ni psa poslao van – primijeti John gledajući kroz prozor.

Paul mu nije stigao odgovoriti, jer u tom trenutku ustade jedan čovjek i žurno izađe. Mladići su se pogledali, ne shvaćajući zašto je čovjek izašao. Kao da je čuo njihove riječi. Ta sad ni pas ne bi izašao!

– Možda se boji da mu konj ne pokisne – reče John. – Ne brinu se svi tako za svoje konje.

– Ja bih se brinuo da imam konja i da... – Paul zastane usred rečenice i odmah nastavi: – Hajdemo i mi!

– Jesi li lud? Što ti je odjednom sunulo u tu blesavu tikvu, Paule?

– Kao da nešto osjećam, kao da mi je moje šesto čulo nešto reklo – govorio je Paul uzbuđenim glasom idući prema izlazu.

Na nogostupu su još bili u sigurnu zaklonu od kiše. Paul se počeo ogledavati na sve strane. Nigdje ni-

je bilo čovjeka koji je izišao prije njih. Ali nedostajao je i jedan konj. Paul je žustrim korakom pošao prema kraju duge grede za vezivanje konja. Kad je stigao do kraja nogostupa, stao je i zagledao se u mjesto gdje je maloprije bio vezan konj, začijelo konj čovjeka koji je prije njih izišao iz saluna.

Paul se zagledao u blatnjavu zemlju koja kao da je kipjela od udaraca kiše. Bilo je tu tragova ilovače, konjske balege i nečeg – bijelog.

– Što si se zapiljio u to blato kao da vidiš čudovište iz bajki? – smijao se John. – Zar tu u blatu tražiš svoga konja?

– Ne, ali... – Paul je prekinuo rečenicu. – John, posudi mi svoga konja, molim te!

– Uzmi ga, naš gdje je – mirno mu odgovori John.

Paul Hatfield nije oklijevao ni trenutka. Potrčao je kao da ga vile nose u staju za iznajmljivanje. Imao je sreću što je kiša polako prestajala padati.

Mladić se nije mogao ni nadati da bi tragovi bili bolji, jasniji i čitkiji nego ovi što ih je slijedio. Nakon jake kiše tlo je bilo mekano i svako je kopito ostavljalo jasan i dubok trag. Jaka je kiša izbrisala i izravnala stare tragove, tako da se tragovi čovjeka iz saluna bili jedini na blatnoj cesti.

Uskoro je Paul ispred sebe ugledao bjegunca, pa je odmah zastao iza nekog šumarka da ga čovjek ne zamijeti. Dobro je poznao ovaj kraj i znao je da je najbolji zaklon od kiše u obližnjem šumarku, gdje teče potočić i gdje čovjek može zapaliti vatru ne plašeći se da će je kiša ugasiti.

Mladić je slijedio čovjeka koristeći sve zaklone. Možda to i ne bi bilo

potrebno, jer se jahač i tako nije ni jedanput okrenuo da vidi slijedi li ga tko. Paul je točno naslutio njegove namjere. Ovaj je došao do šumarka sjahao, vezao konja i pošao da nakupi suhoga granja. Bio je to trenutak koji je Paul Hatfield čekao.

– Stoj! Ne miči se! – viknuo je. – Otpaši se i baci oružje daleko od sebe! Tako... Sad stavi ruke na leđa da ti ih mogu lijepo vezati! Tako... i to je dobro. Vрати se do svoga konja, odnosno do moga! Pomoći ću ti da se uspeš... Vidiš, živ si samo zato jer me slušaš...

Kiša je davno prestala. Svi su stanovnici Cleburna bili pred svojim kućama da uživaju u izvanrednom predvečerju. Sasvim tiho, neopazice, pojavila su se dva jahača. Jedan je u ruci držao vinčesterku, spreman da odmah zapuca. Na uzici je iza sebe vodio drugoga konja. Na tom je konju bio čovjek ruku vezanih na ledima. Njegovo je odijelo bilo premazano nekom bijelom bojom, po svoj prilici gašenim vaponom. Nalikovao je na Indijanca koji se sprema na ratni pohod. Ali njegovo držanje nije bilo nimalo ponosno. Bio je to stari revolveraš, pljačkaš poštanskih kočija i konjokradica, a dopuštao je da ga na uzici vodi neki mladunac, kojemu ni samome nije bilo jasno kako mu je pošlo za rukom da uhvati i svlada starog i iskusnog zlikovac.

– Paule, kamo ćeš s njim? – vikao je John Marner trčeći prijatelju u susret.

– Vodim ga šerifu, a dalje me se ne tiče – mirno odgovori Paul Hatfield.

– Ali zašto si ga obojadisao da izgleda kao meksička hacienda?

– A što da ti kažem? On je obojadisao moga konja, a ja njega!

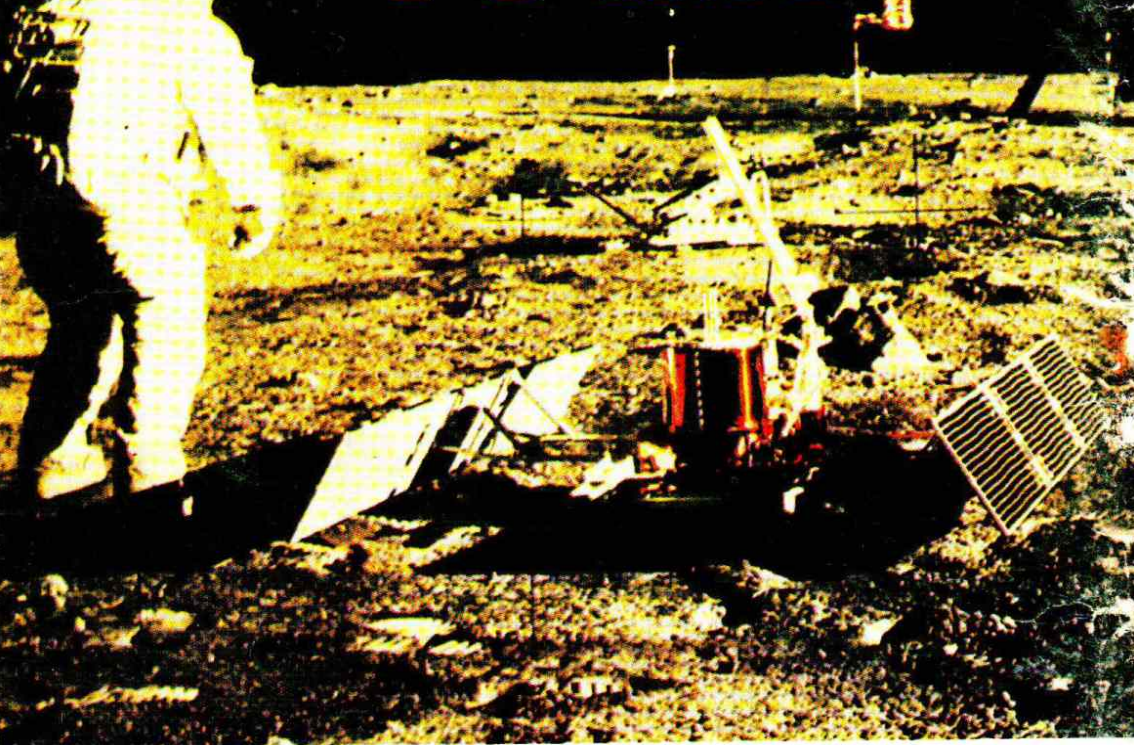

U PRIPREMI

Lewis B. Patten:
PLJAČKAŠ

fokus

- Čovjek na Mjesecu
- Komandosi na Jadranu
- Zaboravljeni Teslin izum
- Naši momci u tenkovima

OVOG LJETA NIKAMO BEZ fokus-a